

Obsah

Obsah.....	1
1 Úvod.....	2
2 Finančné ukazovatele za rok 2023	4
2.1 Súhrnné ukazovatele.....	4
2.2 Teritoriálne členenie bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky	6
2.3 Vyhodnotenie aktivít v rámci prierezových tém	11
3 Prehľad foriem rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v roku 2023 podľa ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.....	13
3.1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVEZ SR) a Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS).....	13
3.2 Ministerstvo financií SR (MF SR)	15
3.3 Ministerstvo vnútra SR (MV SR).....	19
3.4 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (MŠVVaM SR).....	20
3.5 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR).....	21
3.6 Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR)	22
3.7 Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí	23
3.8 Ostatné ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy	23
4 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce MZVEZ SR/SAMRS v roku 2023	25
4.1 Dotácie.....	26
4.2 Finančné príspevky	41
4.3 Poskytnutie vedomostí a skúseností	45
4.4 Humanitárna pomoc.....	46
5 Prílohy	48
5.1 Bilaterálna ODA SR vyplatená v roku 2023 podľa jednotlivých aktérov	48
5.2 Multilaterálna rozvojová spolupráca Slovenskej republiky v roku 2023.....	51
5.3 Materiálna humanitárna pomoc Slovenskej republiky v rámci ODA SR v roku 2023	52
5.4 Náklady (v eurách) Slovenskej republiky na štípendistov z rozvojových krajín podľa zoznamu OECD/DAC v roku 2023.....	53
5.5 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na životné prostredie a zmenu klímy v roku 2023.....	54
5.6 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na rovnosť žien a mužov v roku 2023	59
5.7 Vyhodnotenie plnenia Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 v roku 2023	67

1 Úvod

Správu o rozvojovej spolupráci Slovenskej republiky predkladá Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“) na rokovanie vlády SR každoročne v zmysle zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 281/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o rozvojovej spolupráci“). Zámerom **MZVEZ SR ako koordinátora rozvojovej spolupráce** Slovenskej republiky je zmapovať aktivity štátnych aktérov zapojených do poskytovania oficiálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky¹ (ďalej len „ODA SR“ – Official Development Assistance) a sprostredkovať podrobné štatistické údaje za rok 2023.

Správa o rozvojovej spolupráci Slovenskej republiky za rok 2023 poskytuje **komplexný prehľad** o realizovanej spolupráci z čo najširšieho hľadiska, vrátane modalít, ktoré nie sú upravené zákonom o rozvojovej spolupráci. Ide najmä o aktivity v gescii Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“), napríklad materiálnu humanitárnu pomoc poskytovanú do zahraničia a poskytovanie pomoci žiadateľom o azyl a azylantom. Náklady na realizáciu tohto typu pomoci sú v zmysle pravidiel vykazovania oficiálnej rozvojovej pomoci² Výboru pre rozvojovú pomoc **Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj** (ďalej len „OECD/DAC“) súčasťou národných štatistík poskytnutej oficiálnej rozvojovej pomoci.

Oficiálna rozvojová spolupráca naďalej ostáva dôležitým zdrojom externých financií pre rozvojové krajiny. Oficiálna rozvojová spolupráca globálne rastie už piaty rok po sebe a v roku 2023 dosiahla historické maximum. Slovenská republika sa pri vstupe do Európskej únie formálne zaviazala vynakladať na ODA 0,33% HND SR, pričom **hodnota ODA SR za rok 2023 predstavuje len 0,14% HND**, čím sa Slovenská republika spolu s Gréckom umiestnila na konci zoznamu donorov poskytujúcich oficiálnu rozvojovú spoluprácu. Pre porovnanie, priemer členských krajín OECD DAC predstavuje 0,37% HND. Výdavky na rozvojovú spoluprácu v Slovenskej republike dlhodobo stagnujú, v roku 2023 dokonca zaznamenali mierny pokles v pomere k HND v porovnaní s rokom 2022. Naďalej tak absentuje systémový plán navyšovania ODA, ktorý by Slovenskú republiku minimálne približoval k splneniu cieľov, ku ktorým sa zaviazala.

Prostredníctvom rozvojovej spolupráce pod značkou **SlovakAid** pomáha Slovenská republika menej rozvinutým krajinám, prispieva k implementácii cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030 a k riešeniu významných globálnych výziev vrátane zmierňovania následkov konfliktov a pri post-konfliktnej stabilizácii. Východiskovým dokumentom pre realizáciu rozvojovej spolupráce je Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023, ktorej platnosť bola predĺžená do roku 2024.

V rámci rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci aj v roku 2023 **dominovala téma vojny na Ukrajine**. Ukrajina bola v uplynulom roku **najväčším príjemcom oficiálnej (materiálnej aj finančnej) humanitárnej pomoci Slovenskej republiky**. V roku 2023 dosiahla výšku **8,1 milióna eur**. Pomoc SR sa zameriavala predovšetkým na podporu projektov v oblasti psychosociálnej pomoci. Finančným príspevkom MZVEZ SR bol podporený tiež nákup odмінovacích systémov Božena 4+ slovenskej výroby na aktivity v oblasti humanitárneho

¹ Aktivity rozvojovej spolupráce financované zo štátneho rozpočtu SR, ktoré spĺňajú definíciu Výboru pre rozvojovú pomoc OECD (OECD/DAC), sa označujú pojmom oficiálna rozvojová pomoc (Official Development Assistance, ODA).

² Konvergované štatistické smernice OECD/DAC na vykazovanie oficiálnej rozvojovej pomoci prostredníctvom systému CRS (Creditor Reporting System), č. DCD/DAC/STAT(2023)9/FINAL

odmínovania. Do poskytovania humanitárnej pomoci Ukrajině boli zapojené viaceré ministerstvá vrátane rezortov vnútra, obrany, financií, či hospodárstva. Hlavným partnerom MZVEZ SR pri poskytovaní uvedenej materiálnej humanitárnej pomoci je aj naďalej Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Pomoc bola poskytovaná vo veľkej miere aj **programovým krajinám**. Keni bola poskytnutá podpora prostredníctvom viacerých nástrojov v hodnote vyše 1 milión eur. ODA SR smerujúca do Gruzínska predstavovala 0,8 milióna eur. Podpora bola naďalej poskytovaná aj Moldavskej republike v hodnote približne 1,4 milióna eur. Krajina v posledných rokoch čelila niekoľkým nadväzujúcim krízam (pandemická, energetická, migračná). V kontexte týchto skutočností bola pomoc vo forme dotácií, či finančných prostriedkov poskytovaná na projekty zvyšovania energetickej efektívnosti budov, využívania obnoviteľných zdrojov energie, zalesňovania, či sociálnej a pracovnej integrácie ukrajinských utečencov v krajine. V dôsledku avizovaného skorého otvorenia prístupových rokovaní Moldavska do EÚ sa očakáva aj zahájenie projektov zdieľania expertných skúseností v eurointegračnom procese.

V reakcii na skutočné, ako i očakávané dôsledky **pandémie COVID-19** sa Slovensko v roku 2021 zmluvne zaviazalo poskytnúť v období 2022 – 2025 čiastku 7 miliónov eur do fondu Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) Medzinárodného menového fondu, ktorý zabezpečuje bezúročné financovanie v prospech najmenej rozvinutých krajín (LDCs). Z tejto sumy bol 1 milión eur vyplatený v priebehu roka 2023.

Slovenská republika aj v roku 2023 pokračovala s **darovaním proti-covidových vakcín**, ktoré tvorili vyše 30% celkovej bilaterálnej pomoci poskytnutej zo strany Slovenskej republiky. Vakcíny boli darované bilaterálne Kazachstanu a zároveň aj prostredníctvom mechanizmu COVAX Egyptu, Brazílii a Kambodži.

Najväčšiu časť celkovej ODA SR v roku 2023 tvorili príspevky Ministerstva financií SR (MF SR) do medzinárodných finančných inštitúcií. Okrem toho boli aktivity MF smerované najmä na podporu dobrého riadenia verejných financií, vrátane zdieľania skúseností a znalostí z tejto oblasti, podporu zapájania slovenského podnikateľského sektora do rozvojových projektov a hľadania inovatívnych riešení v rozvojovej spolupráci.

Slovenská republika pod značkou SlovakAid prostredníctvom **Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)** pokračovala v poskytovaní dotácií na rozvojové a humanitárne projekty, ktorých prijímateľmi boli okrem mimovládnych rozvojových organizácií aj podnikateľské subjekty. V súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 predĺženou do roku 2024, ako aj Zameraním rozvojovej spolupráce na rok 2023, boli dotácie poskytované na základe teritoriálnych priorit ako aj tematických okruhov. V roku 2023 bolo schválených 42 žiadostí o poskytnutie dotácie v celkovej hodnote 6 030 930,35 eur.

Slovensko sa na základe tzv. pillar assesment SAMRS aj v roku 2023 zapojilo do aktivít Team Europe a v novembri 2023 začala SAMRS s realizáciou už v poradí tretieho projektu delegovanej spolupráce EÚ zameraného na integráciu srbského trhového prostredia do vnútorného trhu Európskej únie.

V roku 2023 pokračovala aj snaha o zapájanie súkromného sektora do rozvojovej spolupráce, prostredníctvom úzkej spolupráce MZVEZ SR, SAMRS a Rozvojového programu OSN (UNDP).

S UNDP spolupracuje aj Ministerstvo financií Slovenskej republiky prostredníctvom programu **Verejných a súkromných financií pre rozvoj (Public and Private Finance for Development)**. V uplynulom roku MF SR pokračovalo s poskytovaním technickej asistencie v Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Moldavsku, Severnom Macedónsku a Srbsku.

Pokračoval aj program poradenstva pre podniky, ktoré majú záujem a potenciál zapojiť sa do rozvojových tendrov medzinárodných finančných inštitúcií a medzinárodných organizácií v gescii EXIMBANKY SR. **EXIMBANKA SR** sa tiež snažila implementovať schému **zvýhodnených vývozných úverov**, pričom viaceré projekty (Východná Európa a Stredná Ázia) sa nachádzajú v rôznych štádiách posudzovania.

S cieľom podpory ďalšieho rozvoja **globálneho vzdelávania** na Slovensku pokračovala v roku 2023 v gescii Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky³ v spolupráci s MZVEZ SR príprava Stratégie globálneho vzdelávania na roky 2024 - 2030. Jej prijatie vládou SR sa predpokladá v druhej polovici roku 2024.

2 Finančné ukazovatele za rok 2023

2.1 Súhrnné ukazovatele

Slovenská republika poskytla v roku 2023 oficiálnu rozvojovú pomoc v objeme **161 841 523,14 eur** a jej podiel na hrubom národnom dôchodku (HND) predstavoval **0,14%**⁴.

Tabuľka č. 1 – Oficiálna rozvojová pomoc Slovenskej republiky v roku 2023

Finančné výdavky na ODA SR v roku 2023 (v bežných cenách v eurách)	
Bilaterálna oficiálna rozvojová pomoc	35 235 529,53
Multilaterálna oficiálna rozvojová pomoc	126 605 993,61
ODA SR celkom	161 841 523,14
HND SR*	119 515 770 000,00
Podiel ODA SR/HND (%)	0,135

* Údaj za HND SR v roku 2023 je predbežným odhadom Štatistického úradu SR a bude revidovaný v septembri 2024.

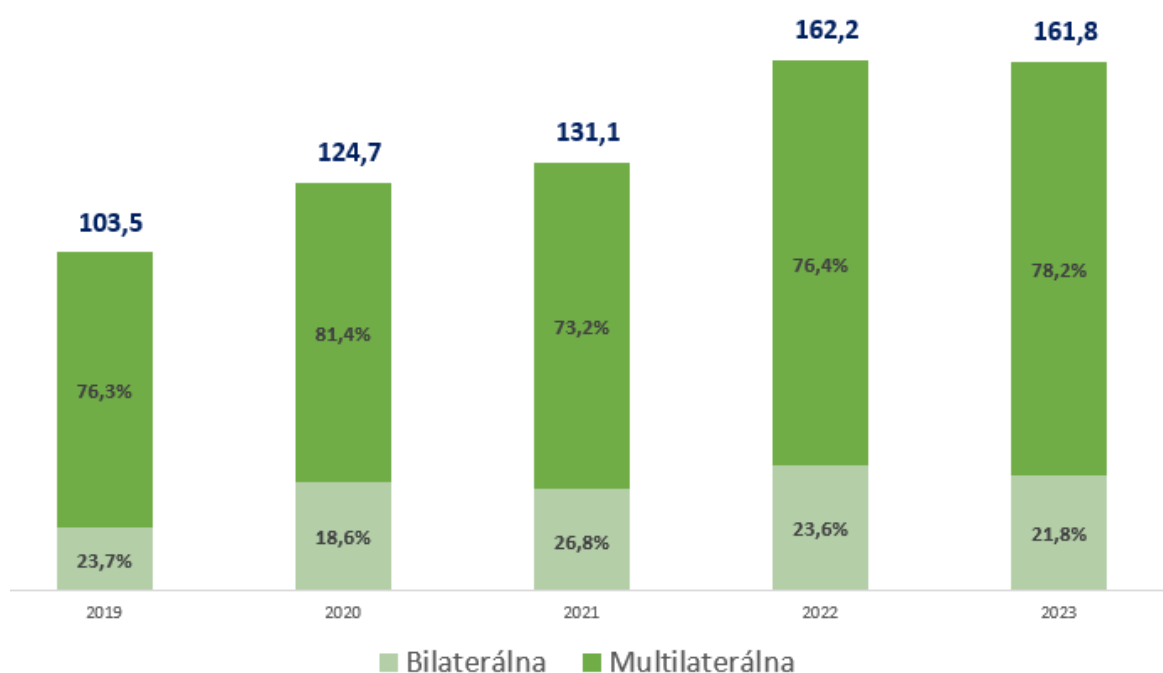
V roku 2023 poskytla Slovenská republika na **bilaterálnu rozvojovú spoluprácu 35,2 milióna eur**, čo predstavuje **21,8 % podiel** na ODA SR. Na **multilaterálnu rozvojovú spoluprácu** prostredníctvom príspevkov do medzinárodných organizácií a medzinárodných finančných inštitúcií poskytla Slovenská republika **126,6 miliónov eur**, čo predstavuje **78,2 % podiel** na ODA SR. Detailná štruktúra bilaterálnej a multilaterálnej ODA SR za rok 2023 sa nachádza v prílohách.

³ Do 31. januára 2024 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

⁴ Údaje o ročných výdavkoch na ODA podliehajú verifikácii zo strany výboru OECD/DAC a na základe pripomienok výboru môžu byť upravené. OECD/DAC zverejňuje verifikované štatistické údaje o výdavkoch na ODA vždy na konci kalendárneho roku, ktoré sa od informácií v tejto správe, platných k máju 2024, môžu mierne odlišovať. Rozvojová spolupráca prostredníctvom inštitúcií EÚ je rozpočítavaná podľa stanoveného štatistického kľúča do multilaterálnej pomoci členských krajín a môže byť zo strany Európskej komisie predmetom korektúry počas roka 2024.

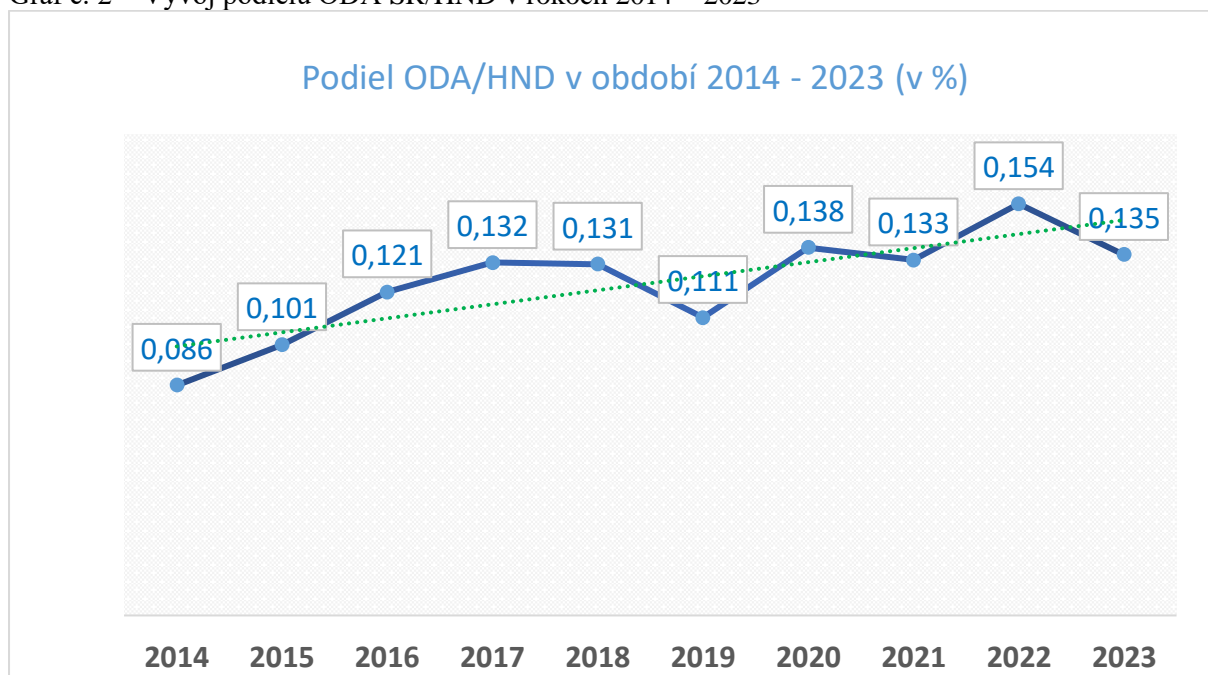
Graf č. 1 – Vývoj finančného objemu a štruktúry ODA SR v rokoch 2019 – 2023

Bilaterálna a multilaterálna ODA SR 2019 -2023 (v mil. EUR)

V porovnaní s rokom 2022 klesla celková ODA SR v absolútnom vyjadrení o viac ako 900 tisíc eur, čo predstavuje pokles o 0,6 %. Podiel ODA SR na HND SR taktiež mierne klesol z 0,15 % v roku 2022 na úroveň 0,14 %. Slovenská republika tak naďalej dlhodobo zaostáva za plnením cieľa do roku 2030 dosiahnuť podiel ODA/HND na úrovni 0,33 %, ku ktorému sa zaviazala vstupom do EÚ. Na splnenie tohto cieľa je potrebné zvýšiť ODA SR na približne 2,5-násobok súčasného ročného objemu, čo pri lineárnom raste znamená každoročný nárast o vyše 40 miliónov eur.

Graf č. 2 – Vývoj podielu ODA SR/HND v rokoch 2014 – 2023

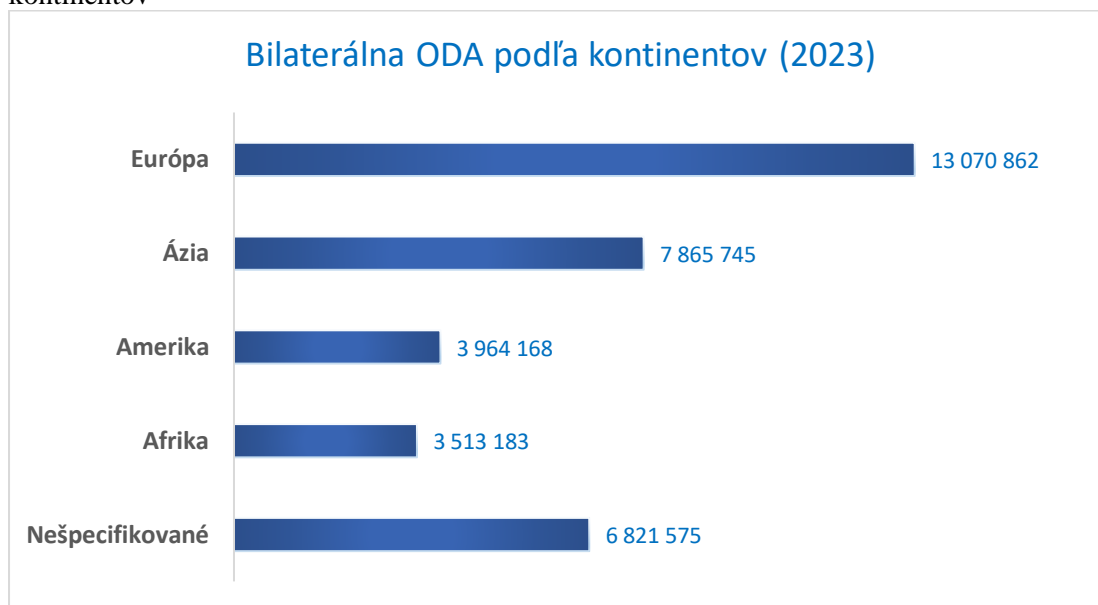
Úroveň výdavkov na ODA sa v podmienkach SR dlhodobo nenavýšuje a aj napriek zdanlivému rastu v posledných rokoch má vzhľadom na infláciu klesajúcu tendenciu. Optický rast v posledných rokoch bol spôsobený viacerými jednorazovými faktormi, ako bolo napr. odpustenie dlhu Srbsku alebo darovanie prebytočných vakcín proti COVID-19. Dlhodobo absentuje systémový plán navyšovania ODA, ktorý by SR minimálne približoval k splneniu cieľov na úrovni 0,33 % HND do roku 2030.

2.2 Teritoriálne členenie bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky

Aj v roku 2023 tvorila veľkú časť bilaterálnej ODA SR humanitárna pomoc, ktorá je bližšie popísaná v časti 4.4. Na základe vyjadreného záujmu prijímajúcich krajín boli prebytočné proti-covidové vakcíny darované Kazachstanu. SR sa okrem bilaterálneho darovania vakcín zapojila aj do darovania vakcín prostredníctvom mechanizmu COVAX Brazílii, Egyptu a Kambodži. Ukrajine poskytla Slovenská republika v roku 2023 v rôznej forme pomoc v hodnote približne 8,1 milióna eur.

37% bilaterálnej ODA SR smerovalo do Európy a 22% do Ázie. Ďalej nasledovala Amerika (11%) a Afrika (10%).

Graf č. 3 – Podiel bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v roku 2023 v členení podľa kontinentov

Celková výška ODA SR smerujúcej do krajín **Európy** dosiahla vyše 13 milióna eur, z toho najväčšími prijímateľmi boli Ukrajina (62%) a Moldavsko (10% - programová krajina ODA).

Celková výška ODA SR smerujúcej do krajín **Ázie** predstavovala 7,8 milióna eur, z toho najväčšiu časť tvoria vakcíny darované Kazachstanu (39%), pomoc poskytnutá Kambodži prostredníctvom darovaných vakcín v rámci mechanizmu COVAX a vyslaním dobrovoľníčok/dobrovoľníkov do partnerských krajín (24%) a projekty prostredníctvom viacerých nástrojov v Gruzínsku⁵ (programová krajina ODA SR).

V rámci Ameriky bola pomoc poskytnutá Brazílii odstúpením proti-covidových vakcín a prostredníctvom viacerých nástrojov aj Argentíne.

V **Afrike** smerovala podpora najmä do Egypta (50 %), ktorej boli prostredníctvom medzinárodného mechanizmu WHO COVAX odstúpené proti-covidové vakcíny a do Kene (29 %), ktorá je programovou krajinou.

Tabuľka č. 2 – Bilaterálna rozvojová spolupráca SR v roku 2023 podľa krajín a teritórií

Prijímateľ	ODA SR v eurách	Z toho ODA v súvislosti s COVID-19**
Ukrajina	8 107 354,00	-
Brazília	3 956 198,00	3 956 198,00
Kazachstan	3 080 246,00	3 080 246,00
Kambodža	1 864 087,00	1 845 043,00
Egypt	1 756 339,00	1 756 339,00
Moldavsko	1 364 566,00	-
Srbsko	1 299 661,00	-
Keňa	1 010 188,00	-

⁵ V súlade s metodikou štatistického vykazovania OECD/DAC sú Arménsko, Azerbajdžan a Gruzínsko započítané v rámci Ázie.

Gruzínsko	816 783,00	-
Turecko	754 137,00	-
Sýria	711 668,00	-
Libanon	479 497,00	-
Kosovo *	421 218,00	-
Irak	269 138,00	-
Líbya	259 385,00	-
Bosna a Hercegovina	259 372,00	-
Arménsko	229 369,00	-
Bielorusko	216 079,00	-
Somálsko	204 374,00	-
Severné Macedónsko	197 777,00	-
Palestína	187 810,00	-
Albánsko	167 378,00	-
Afganistan	135 868,00	-
Južný Sudán	100 000,00	-
Sudán	64 436,00	-
Etiópia	41 300,00	-
Maroko	40 000,00	-
Uganda	35 831,00	-
Jordánsko	30 910,00	-
Irán	30 000,00	-
Čierna Hora	19 831,00	-
Azerbajdžan	11 580,00	-
Argentína	7 970,00	-
Uzbekistan	7 769,00	-
Vietnam	3 520,00	-
Rwanda	1 330,00	-
Regionálna pomoc (Európa)	263 489,00	-
Regionálna pomoc (Stredná Ázia)	7 500,00	-
Nešpecifikovaná ODA	6 821 575,00	-
Bilaterálna ODA (Spolu)	35 235 533,00	10 637 826,00

* V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

** darované vakcíny boli prepočítané proxy hodnotou 6,66 USD a kurzom 1 USD = 0,9248 eur, ktoré boli stanovené OECD.

Bilaterálna ODA SR v roku 2023 do Kazachstanu, Brazílie, Egypta a Kambodže vo výraznej miere zahŕňa materiálnu humanitárnu pomoc v podobe mimoriadneho darovania očkovacích látok proti ochoreniu COVID-19 v celkovej hodnote 10,6 milióna eur.

Bilaterálna ODA SR v roku 2023 smerovala do spolu 36 krajín a teritórií. Podiel programových krajín v zmysle Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (Gruzínsko, Keňa, Moldavsko) na celkovej bilaterálnej spolupráci ODA SR v roku 2023 predstavoval 9%.

V regióne západného Balkánu bolo v roku 2023 zrealizovaných 94 aktivít rozvojovej spolupráce v celkovej hodnote 2,3 milióna eur. Z celkového objemu predstavovali štipendiá MŠVVaM SR takmer 1 milión eur a aktivity SAMRS 0,6 milióna eur. Aktivity v regióne boli podporené aj v rámci spolupráce MF SR a UNDP prostredníctvom dvoch regionálnych projektov a zvyšok tvorili rozvojové projekty ÚSŽZ v Srbsku a iné aktivity.

Tabuľka č. 3 – Región západného Balkánu – objemy bilaterálnej ODA SR podľa krajín

Krajina	ODA	Podiel
Srbsko	1 299 661	54,9%
Kosovo	421 218	17,8%
Bosna a Hercegovina	259 372	11,0%
Severné Macedónsko	197 777	8,4%
Albánsko	167 378	7,1%
Čierna Hora	19 831	0,8%
Spolu	2 365 237	100,0%

Rovnako ako v roku 2022 bola objemom ODA SR i počtom intervencií (50) v regióne Východného partnerstva najvýznamnejším prijímateľom ODA SR Ukrajina. V Gruzínsku a v Moldavsku (programové krajiny ODA SR) bolo implementovaných spolu 56 intervencií. Vládne štipendiá MŠVVaM v regióne predstavovali 0,4 milióna eur.

Tabuľka č. 4 – Krajiny Východného partnerstva – objemy bilaterálnej ODA SR podľa krajín

Krajina	ODA	Podiel
Ukrajina	8 107 354	75,4%
Gruzínsko	816 783	7,6%
Moldavsko	1 364 566	12,7%
Bielorusko	216 079	2,0%
Arménsko	229 369	2,1%
Azerbajdžan	11 580	0,1%
Spolu	10 745 731	100,0%

V regióne východnej subsaharskej Afriky bolo realizovaných 71 aktivít ODA SR v 8 krajinách s celkovou hodnotou 1,5 milióna eur, z toho najväčšia časť v Keni ako programovej krajine ODA SR. Aktivity SAMRS v regióne predstavovali 1 milión eur a vládne štipendiá MŠVVaM 0,2 milióna eur.

Tabuľka č. 5 – Región subsaharskej Afriky – bilaterálna ODA SR podľa krajín

Krajina	ODA	Podiel
Keňa	1 010 188	69,3%
Etiópia	41 300	2,8%
Somálsko	204 374	14,0%
Južný Sudán	100 000	6,9%
Tanzánia	-	0,0%
Sudán	64 436	4,4%
Uganda	35 831	2,5%
Rwanda	1 330	0,1%
Spolu	1 457 459	100,0%

V regióne Blízkeho a Stredného východu bolo realizovaných 27 aktivít, z toho 81,5% v Libanone, Iraku a Sýrii. Aktivity SAMRS z toho predstavovali 1,2 milióna eur a vládne štipendiá MŠVVaM SR 0,27 milióna eur.

Tabuľka č. 6 – Región Blízkeho a Stredného východu – bilaterálna ODA SR podľa krajín

Krajina	ODA	Podiel
Sýria	711 668	41,6%
Libanon	479 497	28,1%
Irak	269 138	15,7%
Palestína	187 810	11,0%
Jordánsko	30 910	1,8%
Irán	30 000	1,8%
Spolu	1 709 023	100,0%

2.3 Vyhodnotenie aktivít v rámci prierezových tém

Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 predĺžená do roku 2024 definuje dve prierezové témy: 1. Životné prostredie a zmena klímy; 2. Rovnosť žien a mužov. Obe témy sú buď integrované v projektoch a aktivitách rozvojovej spolupráce alebo je niektorá z týchto tém prioritným zameraním projektu (tzv. *twin track approach*). Závazný spôsob začlenenia prierezových tém v projektoch podporených z dotačnej schémy SAMRS je od roku 2022 každoročne stanovený metodickým usmernením SAMRS k prierezovým témam.

Kritériom pre zaradenie do zoznamu rozvojových aktivít prispievajúcich k napĺňaniu prierezových tém je splnenie podmienok na priradenie k jednotlivým štatistickým príznakom sledovaným v zmysle metodiky OECD/DAC pre štatistické vykazovanie oficiálnej rozvojovej pomoci.

Životné prostredie a zmena klímy

V roku 2023 boli na oblasť životného prostredia zamerané aktivity podporené zo zdrojov SlovakAid v celkovej hodnote **3,18 milióna eur**. Z uvedenej sumy bola hodnota multilaterálnej ODA SR 1 016 817,10 eur a hodnota bilaterálnej ODA SR predstavovala 2 159 560,61 eur.

Multilaterálna ODA SR zameraná na životné prostredie a zmenu klímy pozostávala z príspevkov do medzinárodných organizácií – ôsmich z prostriedkov MŽP SR a dvoch z prostriedkov MPRV SR. Hodnota multilaterálnej ODA SR zameranej na životné prostredie a zmenu klímy ostala v porovnaní s rokom 2022 (1,1 milióna eur) približne rovnaká. Mierny pokles spôsobila aj nižšia splátka do Zeleného klimatického fondu v porovnaní s rokom 2022.

Tabuľka č.7 – Multilaterálna rozvojová spolupráca zameraná na životné prostredie a zmenu klímy

Organizácia	ODA koeficient	Uhradené (eur)	ODA SR (eur)
Zelený klimatický fond (MŽP SR)	1	500 000,00	500 000,00
Montreal Protokol (MŽP SR)	1	333 843,79	333 843,79

Rámcový dohovor OSN o zmene klímy – UN FCCC (MŽP SR)	0,61	40 632,00	24 785,52
Kjótsky protokol k UNFCCC (MŽP SR)	0,61	6 665,00	4 065,65
ITL UN FCCC (Protokol transakcií) (MŽP SR)	0,61	784,00	478,24
Svetová meteorologická organizácia (WMO) (MŽP SR)	0,04	103 222,66	4 128,91
Európska a stredozemská organizácia na ochranu rastlín – EPPO (MPRV SR)	1	28 660,00	28 660,00
Dohovor OSN pre boj s dezertifikáciou a degradáciou krajiny – UNCCD (MPRV SR)	1	11 641,00	11 641,00
CITES (MŽP SR)	1	9 213,99	9 213,99
UNEP(MŽP SR)	1	100 000,00	100 000,00
Spolu		1 134 662,44	1 016 817,10

Bilaterálna ODA SR zameraná na životné prostredie a zmenu klímy pochádzala predovšetkým z projektov realizovaných nástrojmi SAMRS a v menšej miere z príspevkov zo strany MF SR, MPRV SR a z bilaterálnych aktivít štátneho podniku Vodohospodárska výstavba v regióne strednej Ázie. Z celkovej sumy 2,2 milióna eur boli na ochranu biodiverzity zamerané projekty v hodnote 0,73 milióna eur, na mitigáciu zmeny klímy 1,1 milióna eur a na adaptáciu na zmenu klímy 1,2 milióna eur⁶. Podrobný prehľad bilaterálnej ODA SR zameranej na životné prostredie a zmenu klímy sa nachádza v prílohách.

Rovnosť žien a mužov

Celková suma aktivít zameraných na oblasť rovnosti žien a mužov⁷ realizovaných z prostriedkov SlovakAid v roku 2023 predstavovala **4,93 milióna eur**. Prevažná časť z uvedenej sumy bola realizovaná prostredníctvom nástrojov SAMRS. Prehľad bilaterálnej ODA SR zameranej na rovnosť žien a mužov sa nachádza v prílohách.

⁶ Niektoré aktivity prispievajú k riešeniu viac než jednej environmentálnej témy (biodiverzita, adaptácia, mitigácia) súčasne.

⁷ V zmysle metodiky OECD/DAC pre štatistické vykazovanie rozvojovej pomoci *Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System (CRS) and the Annual DAC Questionnaire*.

3 Prehľad foriem rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v roku 2023 podľa ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy

V tejto časti sú údaje uvádzané v podobe nových záväzkov príslušných rezortov k úhrade výdavkov ODA SR prijatých v roku 2023, prípadne v rámci viacročných rozpočtových procesov s určením na rok 2023. Údaje korešponujú so zameraním dvojstrannej rozvojovej spolupráce⁸ na rok 2023. Do národného vykazovania ODA podľa pravidiel OECD nevstupujú údaje o záväzkoch, ale údaje o čistých úhradách, ktoré spolu s inými účtovnými faktormi tvoria celkový grantový ekvivalent ODA podľa štatistických smerníc OECD. Údaje podľa grantového ekvivalentu, ktoré sú v podmienkach Slovenskej republiky prakticky zhodné s čistými úhradami ODA, sú uvedené v kapitole 5 tohto materiálu. Grantový ekvivalent zohľadňuje neskoršie úpravy rozpočtov projektov aj vratky platieb k projektom predošlých rokov.

3.1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVEZ SR) a Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)

ODA SR vykázaná MZVEZ SR a SAMRS dosiahla v roku 2023 sumu 16 653 264,01 eur, čo predstavuje približne 10% z celkového objemu ODA SR pričom ODA SR realizovaná prostredníctvom MZVEZ SR predstavovala sumu 7 274 867,27 eur (vrátane administratívnych nákladov vykazovaných ako ODA). Tento údaj zahŕňa len prostriedky vykazované ako ODA v zmysle pravidiel OECD/DAC so zohľadnením koeficientov pre jednotlivé medzinárodné organizácie, ktorým boli príspevky poskytnuté. Výška administratívnych nákladov MZVEZ SR a SAMRS v roku 2023 vykázaných ako ODA SR bola 2 408 466,49 eur, čo predstavuje približne 14,5 % celkových výdavkov MZVEZ a SAMRS vynakladaných na rozvojovú spoluprácu. **Objem ODA SR realizovaný v roku 2023 prostredníctvom SAMRS bol 9 378 396,74 eur** (vrátane administratívnych nákladov vykazovaných ako ODA SR ako aj úhrad záväzkov zazmluvnených v predošlých rokoch). Podrobný prehľad rozvojovej spolupráce SAMRS sa nachádza v časti 4. Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSZZ), ktorý je rozpočtovou organizáciou MZVEZ SR, realizuje v rámci svojej pôsobnosti formou dotácií rozvojové projekty vo vzťahu ku krajinám s krajinou populáciou Slovákov a v odôvodnených prípadoch v zmysle pravidiel OECD/DAC sa niektoré projekty považujú za ODA SR. V roku 2023 išlo o projekty v hodnote 302 890,00 eur.

SAMRS v roku 2023 vyhlásila spolu 12 dotačných výziev s celkovou alokáciou 4 751 360,00 eur. Schválených bolo 42 projektov pre 25 partnerov, ktoré sa začali alebo začnú realizovať v dvanástich krajinách. Bolo podporených 83 tzv. mikrograntov (finančných príspevkov cez zastupiteľské úrady SR) v trinástich krajinách v objeme 686 630,01 eur a 26 finančných príspevkov na základe rozhodnutia ministra pre jedenásť krajín v hodnote 2 197 715,68 eur. V rámci nástroja poskytnutie vedomostí a skúseností – Sharing Slovak Expertise (SSE) bolo podporených šesť projektov za 40 182,45 eur.

V oblasti humanitárnej pomoci aj v roku 2023 dominovala téma vojny na Ukrajine. Aj v roku 2023 bola v dôsledku ruskej invázie hlavným príjemcom oficiálnej (materiálnej aj finančnej) humanitárnej pomoci Slovenskej republiky Ukrajina, ktorá v roku 2023 dosiahla výšku vyše 8 miliónov eur. MZVEZ SR poskytlo vyše 1,2 miliónov eur na podporu projektov na Ukrajine, napríklad na vybudovanie rehabilitačného centra, protetickej kliniky, na rekonštrukciu krytu civilnej ochrany, alebo vodovodného potrubia na zabezpečenie spoľahlivého zdroja pitnej vody

⁸ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/26854/1>

pre oblasti zasiahnuté zničením Kachovskej priehrady. Z finančného príspevku MZVEZ / SAMRS bol taktiež realizovaný nákup dvoch odmínovacích systémov Božena 4+ na účely humanitárneho odmínovania na Ukrajine.

V uplynulom roku Slovenská republika formou dotácie podporila realizáciu štyroch humanitárnych projektov v regióne **Blízkeho a Stredného východu** (Sýria, Irak a Libanon) v celkovej hodnote takmer 1 milión eur, ktoré prostredníctvom intervencií realizovaných najmä v oblasti vzdelávania, budovania vodnej infraštruktúry a poskytovania urgentnej zdravotnej starostlivosti mimoriadne prispievajú k zlepšovaniu životných podmienok a rozvoju miestnych komunít zasiahnutých ozbrojenými konfliktmi a migračnou krízou.

V roku 2023 pokračoval prvý projekt delegovanej spolupráce EÚ v Moldavsku, zameraný **na podporu lokálnych nezávislých médií v oblastiach mimo hl. mesta Kišiňov**. Ide o prvý projekt, kde agentúra vystupovala v pozícii vedúceho partnera. Aktivity projektu boli úspešne ukončené na konci kalendárneho roku 2023.

V roku 2023 bol taktiež realizovaný projekt delegovanej spolupráce EÚ „Team Europe Initiative“ na podporu rozvoja podnikateľského prostredia pre mladých ľudí v Afrike **„Investing in Young Businesses in Africa – Supporting Entrepreneurship Ecosystem Development (TEI IYBA-SEED)“**. SAMRS implementuje časť celkových aktivít v Juhoafrickej republike a Keni s rozpočtom 1 403 150,00 eur. Projekt je financovaný z prostriedkov nástroja NDICI – Global Europe. Slovensko spolufinancuje projekt sumou 200 000 eur, ktoré sú určené na chod agentúry v súvislosti s implementáciou projektu počas štyroch rokov.

Rozbehnutá bola aj realizácia nového projektu delegovanej spolupráce EÚ s názvom **„EU support for Internal Market in Serbia“**. Zmluva bola podpísaná dňa 21. septembra 2023, so začiatkom realizácie 4. novembra 2023. Projekt je realizovaný v konzorciu so španielskou agentúrou FIIAPP a talianskou rozvojovou agentúrou AICS. Celková doba realizácie projektu predstavuje 36 mesiacov s rozpočtom 8 000 000,00 eur, pričom pre SAMRS je alokovaná čiastka 1 991 222,00 eur. Z toho 1 751 217,19 eur je určených pre implementačného partnera. Projekt je zameraný na podporu srbského vnútorného trhového prostredia v ôsmich špecifických oblastiach. Implementačný partner SAMRS bude zapojený pri realizácii troch oblastí - elektronického obchodu, jednotného kontaktného spotrebiteľského miesta a ochrany spotrebiteľa.

V rámci partnerskej spolupráce s Rozvojovým programom OSN (UNDP) v roku 2023 MZVEZ SR naďalej pokračovalo v podpore Rozvojového fondu - Slovak Challenge Fund, ktorého cieľom je zapájať podnikateľský sektor do udržateľného rozvoja cez realizáciu inovatívnych slovenských nápadov. Využívanie expertných skúseností UNDP zo zapájania podnikateľského sektora do rozvojovej spolupráce sa premietlo aj do pokračujúcej podpory platformy zameranej predovšetkým na zvýšenie účasti slovenských subjektov na obstarávaní rozvojových aktivít financovaných EÚ a rozvojovými inštitúciami. Okrem dovtedajších vybraných krajín (Moldavsko a Severné Macedónsko), bola v roku 2023 otvorená možnosť pre realizáciu projektov aj vo vybraných krajinách západného Balkánu (Bosna a Hercegovina a Srbsko). V roku 2023 bolo schválených šesť projektov v hodnote 193 092,5 USD. Dva projekty boli schválené v Bosne a Hercegovine a štyri projekty boli schválené v Srbsku. Projekty sú zamerané na podporu inovatívnych technológií vo včelárstve, čistenie odpadových vôd, virtuálne energetické úložiská a taktiež multimediálne vybavenie vojnového múzea v Sarajeve. Činnosť fondu je predbežne predĺžená do roku 2024.

Spomedzi ďalších spoločných aktivít s UNDP pokračovala aj podpora druhej fázy iniciatívy Ženy v armáde na podporu rodovej rovnosti v rezortoch obrany a ozbrojených silách vybraných krajín západného Balkánu, ako aj projekt budovania energetickej efektívnosti Ukrajiny – posilnenie Centra energetickej efektívnosti a expertízy na Ukrajine. Spolupráca s UNDP na báze trojročného projektu 2018 – 2021 s rozpočtom cca 900-tisíc eur sa skončila v decembri 2021. Na túto spoluprácu nadviazalo ďalšie trojročné partnerstvo 2022 – 2024 (podpísaním dohody medzi MZVEZ SR a UNDP v decembri 2021) s celkovou finančnou alokáciou 714 420,00 eur. Zameria sa najmä na podporu zapájania súkromného sektora do ODA SR, reformy bezpečnostného sektora vo vybraných krajinách západného Balkánu a posilňovanie odborných kapacít (MZVEZ SR a SAMRS). V rámci spolupráce sa taktiež v tejto oblasti uvažuje o užšom zapojení expertných kapacít MO SR.

3.2 Ministerstvo financií SR (MF SR)

V roku 2023 sa MF SR v rozvojovej spolupráci zameriavalo predovšetkým na napĺňanie svojich strategických priorít, t. j. podporu dobrého riadenia verejných financií, vrátane zdieľania skúseností a znalostí z tejto oblasti, podporu zapájania slovenského podnikateľského sektora do rozvojových projektov a hľadania inovatívnych prístupov k rozvojovej spolupráci. MF SR zároveň pokračovalo v aktívnej spolupráci a poskytovaní príspevkov do medzinárodných finančných inštitúcií a v hľadaní efektívnych riešení pomoci Ukrajine.

Príspevky MF SR na ODA SR dosiahli v roku 2023 výšku **124 063 459,53 eur**, čo predstavovalo **76,7% z celkovej ODA SR**. Príspevok Slovenskej republiky do rozpočtu EÚ na rozvojovú spoluprácu bol v roku 2023 101,46 milióna eur (predbežná hodnota, ktorá ešte môže byť korigovaná zo strany Európskej komisie) a do Európskeho rozvojového fondu (EDF) bezmála 7,9 milióna eur.

V rámci spolupráce so **Skupinou Svetovej banky** MF SR zrealizovalo poslednú tranžu splateného kapitálu vo výške 2,365 milióna USD v prospech **Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj (IBRD)** v súvislosti so zvyšovaním základného imania. Cieľom financovania je mobilizácia zdrojov na rozvojové financovanie a zvýšenie objemu operácií v krajinách, kde banka pôsobí, v spojitosti s plnením cieľov udržateľného rozvoja. Rovnako MF SR splatilo tretiu tranžu v rámci schváleného zvýšenia základného imania **Medzinárodnej finančnej korporácie (IFC)** vo výške 3,497 milióna USD. Cieľom financovania IFC je tvorba trhu a podpora súkromného sektora v rozvojových krajinách. MF SR sa v minulom roku podieľalo na **20. doplnení zdrojov International Development Association (IDA)** v prospech najchudobnejších krajín sumou 2,88 miliónov eur a taktiež prispelo sumou 140 000 eur na **Iniciatívu na multilaterálne odpustenie dlhov (MDRI)** určenú vybraným rozvojovým krajinám na zozname IDA.

V roku 2023 pokračovala implementácia aktivít Fondu Iniciatívy pre hospodársku odolnosť manažovaného **Európskou investičnou bankou (EIB)**, cieľom ktorých je podpora hospodárskeho rastu a stability v krajinách južného susedstva a západného Balkánu. Aj s podporou príspevku MF SR v sume 2 milióny eur poskytnutého ešte v roku 2017, bolo ku koncu roka 2023 schválených 13 operácií v celkovej sume 120,5 miliónov eur. V spolupráci s **Rozvojovou bankou Rady Európy (RB RE)** naďalej prebieha podpora projektov technickej asistencie zo Slovenského fondu pre inkluzívny rast (schválené granty vo výške 2,5 milióna eur) a v spolupráci s **Európskou bankou pre obnovu a rozvoj (EBOR)** pokračuje implementácia projektov Regionálneho fondu Partnerstva východnej Európy pre energetickú efektívnosť a životné prostredie (E5P).

V súčinnosti s **Medzinárodným menovým fondom (MMF)** sa MF SR podieľa na riešení dopadov pandémie COVID-19 na najchudobnejšie krajiny, keďže práve najzraniteľnejšie štáty majú bez adekvátnej pomoci iba malé šance na obnovu ich ekonomík v zmysluplnom časovom horizonte. V roku 2023 MF SR poskytlo príspevok vo výške 1 milión eur do fondu **Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT)**, ktorý zabezpečuje bezúročné financovanie najmenej rozvinutých krajín (LDCs). MF SR príspeje do fondu aj v nasledujúcich dvoch rokoch, zhodne po 1 milión eur.

Vojenský **konflikt na Ukrajine** a jeho dôsledky majú priamy presah na agendu medzinárodných finančných inštitúcií (IFIs). Jednotlivé IFIs pripravujú v rámci svojich portfólií programy pomoci Ukrajine aj ďalším krajinám postihnutým dopadmi konfliktu. Okrem realokácie disponibilných zdrojov realizujú aj dodatočný „fundraising“ do špeciálnych fondov. Predbežne sa uvažuje so slovenskou účasťou v rámci EIB (poskytnutie záruk pre fond EU4U) a MMF (poskytnutie záruk pre program Extended Fund Facility). Osobitnou kapitolou je makrofinančná pomoc EÚ. V rámci konkrétnych aktivít technickej pomoci Ukrajine sa MF SR ako jeden z prvých donorov zapojil do iniciatívy **MMF „Ukraine Capacity Development Fund“** cielenej na komplexné budovanie odborných kapacít na Ukrajine. Aktivity, podporené rezortom financií sumou 3 milióny eur, sa budú sústrediť na implementáciu reformných programov v oblastiach fiškálnych reforiem (mobilizácia domácich zdrojov, riadenie verejných financií, výdavkové politiky), monetárnej politiky a kapitálového trhu, boja proti praniu špinavých peňazí, znižovania korupcie, posilnenia štatistických kapacít, a ďalších. Okrem toho MF SR uzavrelo zmluvu s **OECD na podporu Národného programu pre Ukrajinu**, v rámci ktorého plánuje v roku 2024 prispieť na realizáciu revízie daňových politík Ukrajiny.

S cieľom zvýšiť zapojenie slovenských podnikateľov do rozvojovej spolupráce pokračoval v roku 2023 program **podpory súkromného sektora**. Časť poradenských aktivít realizuje MF SR v spolupráci s UNDP, zatiaľ čo podporu vo vzťahu k medzinárodným finančným inštitúciám, vrátane výkonu Private Sector Liaison Officer (PSLO), t. j. styčného bodu pre súkromný sektor Svetovej banky, realizuje EXIMBANKA SR. Program sa sústreďuje na ciele budovanie partnerstiev, zvýšenie povedomia o obstarávacích procesoch a implementácii rozvojových projektov všeobecne. Podpora je poskytovaná tak pri identifikácii príležitostí a hľadaní partnerov v rozvojových krajinách, ako aj pri prípravách na zapojenie sa do konkrétnych tendrov. Novou témou, ktorá zasahuje aj do mandátu PSLO, je obnova Ukrajiny.

S využitím nástroja **Resource Mobilisation Facility** v roku 2023 MF SR v spolupráci s regionálnymi kanceláriami UNDP pokračovalo v realizácii projektov pre štúdie uskutočniteľnosti a/alebo prípravu technickej dokumentácie v Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Severnom Macedónsku, Srbsku a Moldavsku. Cieľom nástroja je na základe prieskumu regionálnych zastúpení UNDP a expertízy slovenských podnikateľov identifikovať medzinárodné rozvojové projekty s najvyššou pravdepodobnosťou úspechu a podporiť realizáciu ich prípravnej fázy. Prostredníctvom tendrov UNDP sa o kontrakty môžu uchádzať aj slovenské firmy alebo konzorciá so slovenskou účasťou.

Úsilie **EXIMBANKY SR** o implementáciu schémy **zvýhodnených vývozných úverov**, ktorých cieľom je zvýšenie angažovanosti slovenského súkromného sektora na rozvojových trhoch, pokračovalo aj v roku 2023. Od nadobudnutia účinnosti novelizovanej legislatívy, ktorá upravila podmienky poskytovania zvýhodnených vývozných úverov tak, aby boli v praxi realizovateľné, rokovala EXIMBANKA SR o viacerých projektoch. V rôznych štádiách posudzovania sa aktuálne nachádzajú projekty najmä v regióne Východnej Európy a Strednej Ázie.

Okrem spolupráce s podnikateľským sektorom sa partnerstvo MF SR a UNDP prostredníctvom

programu Verejné financie pre rozvoj (<http://publicfinance.undp.sk>) dlhodobu a cielene orientuje na posilnenie odborných kapacít verejnej správy v partnerských krajinách v oblasti riadenia verejných financií. V uplynulom roku MF SR pokračovalo s poskytovaním technickej asistencie v Bosne a Hercegovine, Čiernej Hore, Moldavsku, Severnom Macedónsku a Srbsku.

Projekt v **Moldavsku** bol zameraný na posilnenie odolnosti rozpočtového rámca a lepšie využívanie výdavkov na implementáciu sektorových politík. Opatrenia navrhnuté v rámci uskutočnenej revízie výdavkov v sektore zdravotníctva umožnili úspory vo výške 10% rezortného rozpočtu, ktoré boli prerozdelené na iné národné priority v rámci toho istého sektora. Bolo dokončené globálne hodnotenie financovania rozvoja s cieľom zmapovať existujúce finančné nástroje a identifikovať nové príležitosti na financovanie národných priorít. Niektoré z navrhovaných finančných nástrojov plánu DFA/INFF (napr. zmena daňovej politiky smerom k zelenému rastu, zosúladenie rozpočtu s národnými prioritami /SDGs/, rozvoj dlhového trhu vydávaním tematických dlhopisov) sa v roku 2023 premietli do Stratégie riadenia verejných financií na roky 2023 - 2030 a ďalších reforiem, ktoré sa majú vykonať so zámerom mobilizácie dodatočných financií.

V roku 2023 v **Srbsku** naďalej prebiehala spolupráca zameraná na rozvoj pätnástich samospráv prostredníctvom zlepšovania ich rozvojového a strednodobého finančného plánovania. Všetky samosprávy majú schválené rozvojové plány a 5 municipalít má schválené už aj strednodobé plány. V rámci podpory regionálnej spolupráce, ktorej cieľom je nájsť riešenie pre udržateľné spoločné hospodárenie v srbskom národnom parku Golija, sa prostredníctvom spolupráce so slovenským expertom vytvoril koncepčný rámec na zriadenie Rady užívateľov prírodného parku Golija, ktorý bol aj schválený v rámci novely zákona o ochrane prírody.

V **Čiernej Hore** sa opatrenia nastavené v rámci spolupráce s MF SR a UNDP premietli do významného ekonomického rastu a nárastu príjmov rozpočtu. Už v roku 2022 bol spustený Program hospodárskych reforiem na roky 2022 – 2024. Opatrenia zavedené na základe tohto programu prispeli k 5,8 %-nému hospodárskemu rastu v roku 2023. Rovnako bol s podporou projektu pripravený Program na potlačanie šedej ekonomiky 2024 – 2026, ktorý nastavil pravidlá na zníženie tieňovej ekonomiky z 20,6 % v roku 2023 na 15,2 – 17,2 % HDP do roku 2026.

V **Severnom Macedónsku** sa podpora zameriava predovšetkým na zníženie tieňovej ekonomiky a boj proti daňovým únikom a daňovým podvodom, posilneniu fiškálnej autonómie a mobilizácie príjmov samospráv, pričom sa podarilo dosiahnuť priemerné zvýšenie miestnych daní v sledovaných obciach priemerne o vyše 200%.

V roku 2022 MF SR podporilo v Severnom Macedónsku aj projekt UNDP s názvom Podpora prípravy Národnej stratégie rozvoja Republiky Severného Macedónska. Cieľom projektu bolo prispieť k zavedeniu národného inštitucionálneho mechanizmu, ktorý bude schopný sformulovať a koordinovať tvorbu Národnej stratégie rozvoja 2022 – 2042. Koncom roka 2023 sa MF SR rozhodlo podporiť ďalšiu fázu projektu, ktorého cieľom je zabezpečiť efektívnu implementáciu schváleného národného dokumentu Národnej stratégie rozvoja, a to vytvorením monitorovacieho systému a investičnej mapy NDS-SDG. Ide o komplexnú iniciatívu, ktorej výsledkom má byť zmena tvorby a realizácie národných politík krajiny s celospoločenským dopadom.

V **Bosne a Hercegovine** sa spolupráca MF SR a UNDP zameriavala na podporu systému riadenia verejných financií v rámci plánovania udržateľného rozvoja na úrovni krajiny. V roku 2023 boli prijaté základné dokumenty súvisiace s financovaním rozvoja vypracované v rámci projektu. V rámci prepájania financovania s výsledkami rozvoja boli v Republike Srbskej (RS) pripravené strednodobé pracovné plány ministerstiev (2024 – 2026) v súlade s požiadavkami

novej legislatívy o strategickom plánovaní a zákona o rozpočte a zároveň projekt podporil tvorbu návrhu Stratégie trvalo udržateľného rozvoja v RS a realizáciu Sociálno-ekonomickej analýzy, ktorá slúžila ako základ pre proces plánovania.

Podporu inovatívnych riešení v rozvojovej spolupráci realizuje MF SR dlhoročne v partnerstve s UNDP, v období 2022 – 2024 prostredníctvom projektu **Slovak Transformation Fund (STF)**, na ktorý v minulom roku rezort prispel sumou 800 tisíc USD (746 407,91 eur). Najvýznamnejšou z aktivít uskutočnených v roku 2023 bolo podujatie s názvom Catalyzing Urban Transformation: Systemic Pathways and De-risking Investments, ktoré UNDP organizovalo v Bratislave a na ktorom sa mali možnosť zúčastniť zástupcovia miest zapojených do STF, ako aj predstavitelia slovenských miest a ministerstiev. Účastníci mohli diskutovať a zdieľať svoje poznatky na tému rozvoja miest, ich financovania a udržateľnosti. V roku 2023 pokračovala aj výzva inovatívneho programu BOOST, tentokrát zameraná na Kosovo a podporu zelenej obnovy v súkromnom sektore.

MF SR s UNDP realizuje od roku 2022 v Moldavsku tiež projekt Podpora zriadenia registračného webu Fondu energetickej zraniteľnosti, ktorý bol podporený z programu Verejné a súkromné financie pre rozvoj. Projekt bol zameraný na riešenie akútnej energetickej krízy a zvýšených cien za energiu. Finančná podpora vo výške 300 000,00 eur bola použitá na zriadenie uvedeného fondu, ktorého benefity mohli využiť všetci odberatelia energie v Moldavsku, predovšetkým počas zimných období 2022/2023 a 2023/2024.

V spolupráci s medzinárodnou organizáciou **Center of Excellence in Finance (CEF)** prebiehala implementácia projektu Certifikované školenie pre účtovníkov verejného sektora v Severnom Macedónsku – úroveň 2. Cieľom projektu bolo rozšíriť skupinu kvalifikovaných účtovníkov verejného sektora a vytvoriť predpoklady na zavedenie povinného odborného vzdelávania účtovníkov. K 15 vyškoleným odborníkom a 13 školiteľom v oblasti finančného manažmentu a účtovníctva pribudlo v roku 2023 ďalších 34 novo-vyškolených odborníkov. Zároveň sa zrealizoval workshop pre zamestnancov Akadémie verejných financií s cieľom pripraviť víziu, poslanie a hodnoty tohto novovzniknutého oddelenia v rámci ministerstva financií, ktorého cieľom je zabezpečiť kontinuálne vzdelávanie zamestnancov verejnej správy v oblasti riadenia verejných financií.

Okrem toho, MF SR v druhej polovici roka 2023 pripravovalo s CEF podmienky pre nový rámcový projekt na obdobie 2024 – 2027, ktorý je obsahovo zameraný na odovzdávanie skúseností z budovania efektívnych a odolných daňových inštitúcií a na posilnenie kapacít účtovníkov a audítorov v krajinách juhovýchodnej Európy.

V rámci **Addis Tax Initiative** pokračovala činnosť štyroch konzultačných skupín s rôznymi zameraniami korešpondujúcimi so štyrmi záväzkami uvedenými v ATI Deklarácii 2025 a odsúhlasenými pracovnými plánmi. V uplynulom roku sa konalo aj Valné zhromaždenie ATI, na ktorom sa členovia ATI zaoberali otázkami ako mobilizácia domácich zdrojov v čase súbežných kríz, podpora spolupráce v otázkach nezákonných daňových tokov a podpora mobilizácie domácich príjmov v rozvojových krajinách. V rámci iniciatívy sa tiež usilovalo o znovuobnovenie databázy, v ktorej by zapojené rozvojové krajiny mohli hľadať partnerov na získavanie skúseností.

Program PEFA (Public Expenditure and Financial Accountability) sa v roku 2023 venoval zhodnoteniu výsledkov predchádzajúcich programových fáz a uzatvoreniu fázy V a posunu do fázy VI, ktorá bude prebiehať v rokoch 2023 – 2027. Taktiež sa program venoval finalizovaniu tzv. PEFA Climate Supplementary Framework. Toto hodnotenie má za cieľ skúmať, ako sú systémy verejných financií pripravené podporovať implementáciu vládnych politík týkajúcich sa zmeny klímy. V rámci štandardných aktivít program umožnil vypracovanie celkovo 91

hodnotiacich správ stavu verejných financií na centrálnej úrovni alebo úrovni samospráv. Zároveň boli revidované aj správy, ktoré hodnotia pripravenosť stavu verejných financií vzhľadom na klimatickú zmenu (21 správ) a na rodovú rovnosť (25 správ).

Okrem finančného príspevku, MF SR prispelo v roku 2023 do programu PEFA aj svojou expertízou. Na podnet sekretariátu PEFA sa traja experti MF SR podieľali ako „komplementárni hodnotitelia“ na písomnom hodnotení (peer review) PEFA správy Bosny a Hercegoviny a Arménska.

V roku 2023 MF SR pokračovalo v členstve v **Koalicii ministrov financií pre klimatické opatrenia**, ktorej cieľom je pomôcť krajinám zdieľať skúsenosti a dobrú prax za účelom integrácie otázok týkajúcich sa klímy do tvorby hospodárskej politiky a mobilizovať finančné prostriedky na implementáciu opatrení v oblasti klímy (klimatické rozpočtovanie, stratégie pre ekologické investície a verejné obstarávanie a pod.).

Rezort financií sa tiež podieľal na niektorých ad-hoc kratších ODA aktivitách (napr. hosťovanie študijnej návštevy pre ukrajinskú štátnu správu na daňové témy), (spolu)zabezpečení vykazovania ODA voči OECD prostredníctvom systému RIS.DEV, či lepšej koordinácii s medzinárodnými finančnými inštitúciami prostredníctvom vyslaných zástupcov v Svetovej banke a EBOR.

3.3 Ministerstvo vnútra SR (MV SR)

Za rok 2023 poskytla Slovenská republika **materiálnu humanitárnu pomoc Ukrajine, Srbsku, Turecku, Sýrii, Kazachstanu, Libanonu, Slovinsku, Líbyi a Gaze**, v celkovej hodnote **17 732 451,20 eur**. Z uvedenej sumy MV SR realizovalo materiálnu humanitárnu pomoc v hodnote približne 17,5 milióna eur. Uvedené sumy predstavujú materiálnu humanitárnu pomoc vyvezenú za hranice Slovenskej republiky v roku 2023.

Vzhľadom k tomu, že vakcíny darované Srbsku boli vykázané už za rok 2022 a Slovinsko nie je oprávnenou krajinou na prijímanie oficiálnej rozvojovej pomoci v zmysle zoznamu OECD DAC, celková uplatniteľná hodnota materiálnej humanitárnej pomoci Slovenskej republiky za rok 2023 bez vakcín Srbsku a pomoci poskytnutej Slovinsku predstavuje 4 798 852,80 eur (vakcíny poskytnuté Kazachstanu boli prepočítané proxy hodnotou 6,66 USD a kurzom 1 USD = 0,9248 eur, ktoré boli stanovené OECD). V rámci poskytovania humanitárnej pomoci MV SR vyslala aj záchranné tímy a to do zemetrasením zasiahnutého Turecka, pri povodniach v Taliansku (oblasť Raveny), lesných požiarov v Grécku a v spolupráci s MŽP SR aj pri povodniach v Slovinsku.

Migračný úrad MV SR v roku 2023 pokračoval v dvojstrannej rozvojovej spolupráci s Bosnou a Hercegovinou prostredníctvom projektu zameraného na výmenu informácií a skúseností v oblasti medzinárodnej ochrany a príjmu žiadateľov o medzinárodnú ochranu, realizovaného v rámci nástroja **Sharing Slovak Expertise** v gescii SAMRS.

V súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich zo zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov⁹ (ďalej len „zákon o azyle“) sa poskytuje pomoc žiadateľom o udelenie azylu. Tento druh pomoci je vykazovaný ako výdavky na utečencov v krajine donora (*in-donor refugee costs*) podľa aktuálne platných pokynov a metodológie OECD, s prihliadnutím na špecifiká prostredia a azylového systému SR.

⁹ Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Tieto náklady možno rozdeliť do dvoch kategórií: všeobecné náklady a špecifické náklady. Všeobecné náklady v roku 2023 dosiahli hodnotu 1 135 238,85 eur a zahŕňajú náklady spojené s údržbou azylových zariadení (napríklad elektrická energia, plyn, vodné, stočné, atď.) a mzdy zamestnancov MÚ, ktorí poskytujú priame služby pre žiadateľov o azyl, ktorí sa nachádzajú na území SR počas trvania azylového konania (napr. sociálni pracovníci). Špecifické náklady predstavovali 312 465,11 eur a zahŕňajú náklady, ktoré sa vzťahujú priamo na počet žiadateľov o azyl za daný rok. Do tejto položky sú zarátané napríklad náklady na stravovanie, vreckové, tlmočenie, prepravu či zdravotné výdavky, ako aj 25% nákladov na projekty.

Keďže niektoré aktivity sú vykonávané formou projektu, ako tzv. in-donor refugee costs je vykázaná aj oprávnená časť 25% spolufinancovania z prostriedkov MV SR (štátneho rozpočtu) na projekt realizovaný cez Fond pre azyl migráciu a integráciu (AMIF). Táto čiastka činila za rok 2023 sumu 106 845,51 eur.

Počet žiadateľov o azyl v azylových zariadeniach v roku 2023 bol 503 a počet žiadateľov o azyl, na ktorých sa vzťahuje ODA bol 360.

Celkovo dosiahli uplatniteľné výdavky Slovenskej republiky na utečencov za rok 2023 v rámci tzv. in-donor refugee costs sumu 1 435 341,88.

MV SR bolo v roku 2023 aktívne zapojené do plnenia spoločných úloh v medzinárodných misiách a operáciách civilného krízového manažmentu pod vedením EÚ a OSN. Finančné výdavky podľa Integrovaného informačného systému SAP za rok 2023 predstavujú celkové čerpanie 1 375 067,97 eur, z čoho uplatniteľné výdavky ako ODA predstavujú 1 088 649,60 eur (bez misie UNFICYP Cyprus, keďže Cyprus nie je oprávnenou krajinou na prijímanie oficiálnej rozvojovej pomoci v zmysle zoznamu OECD DAC).

3.4 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (MŠVVaM SR)

MŠVVaM SR v roku 2023 poskytlo **celkovú ODA SR v objeme 2 025 414,00 eur**. Jedná sa o náklady na vládne štipendiá a príspevky verejným vysokým školám súvisiace so vzdelávaním vládnych štipendistov.

Významným príspevkom MŠVVaM SR k rozvojovej spolupráci SR je **podpora globálneho vzdelávania na Slovensku**.

V roku 2023 Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR ako gestor tvorby Stratégie globálneho vzdelávania 2022-2030 v reakcii na vznesené zásadné pripomienky k návrhu Stratégie globálneho vzdelávania 2022-2030 požiadalo o odklad plnenia úlohy a obnovilo participatívny proces pri zapracovávaní pripomienok a finalizovaní textu Stratégie globálneho vzdelávania.

Na participatívnom procese sa spolupodieľalo viacero subjektov – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej ako „MZVEZ SR“), Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (ďalej ako „SAMRS“), Európska sieť pre globálne vzdelávanie (ďalej ako „GENE“) a platforma zastrešujúca mimovládne rozvojové organizácie Ambrela.

Hlavnou úlohou obnoveného participatívneho procesu bolo prispôbiť text Stratégie globálneho vzdelávania a z textu plynúce požiadavky a úlohy odporúčaniam uvedeným v rámci

prijatej Európskej deklarácie o globálnom vzdelávaní do roku 2050 (Dublinská deklarácia). Slovenská republika bude jedným z prvých štátov v rámci siete GENE, ktorej Stratégia globálneho vzdelávania bude plne v súlade s Dublinskou deklaráciou. Zároveň bolo dôležité zohľadniť zásadné pripomienky vznesené počas medzirezortného pripomienkového konania.

Dosiahnutiu stanoveného cieľa mala napomôcť aj účasť slovenskej delegácie na 49. okrúhlym stole usporiadanom organizáciou GENE, ktorý sa konal v dňoch 19. – 20. 10. 2023 v Aténach, kde sa diskutovali otázky spojené s implementovaním Dublinskej deklarácie, stav globálneho vzdelávania v jednotlivých štátoch či príklady dobrej praxe v oblasti nastavovania procesov v systéme globálneho vzdelávania.

Prínosnými bolo aj stretnutie jednotlivých aktérov MZVEZ SR, SAMRS, GENE a platformy Ambrela na pôde ministerstva školstva či účasť zástupcov ministerstva školstva na podujatí s medzinárodnou účasťou - Ambrela development forum, ktoré sa konalo dňa 8.11.2023 v Bratislave.

V roku 2023 požiadalo ministerstvo školstva o vyradenie úlohy vytvorenia Stratégie globálneho vzdelávania zo zoznamu vládnych úloh. Tejto požiadavke bolo v decembri 2023 vyhovené. Ministerstvo školstva však plánuje predložiť Stratégiu globálneho vzdelávania 2024-2030 ako iniciatívny materiál na schválenie vládou SR v priebehu roku 2024.

V súčasnosti finišuje participatívny proces tvorby Stratégie globálneho vzdelávania na roky 2024 - 2030, pričom jednotlivé zúčastnené strany sa zaviazali dokončiť svoje úlohy spojené s tvorbou Stratégie globálneho vzdelávania na roky 2024 - 2030 v prvom štvrtroku 2024.

3.5 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR)

MPRV SR je pravidelným platcom povinných a dobrovoľných príspevkov v rámci multilaterálnej rozvojovej spolupráce. Najväčšiu položku aj v roku 2023 tvoril členský príspevok do Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) vo výške 728 449,26 eur (po prepočítaní koeficientom určeným pre FAO na úrovni 83% predstavuje výška oprávnenej ODA SR 604 612,89 eur). MPRV SR ďalej prispelo do fondu na základe Dohovoru OSN pre boj s dezertifikáciou a degradáciou krajiny (UNCCD) sumou 11 641,00 eur. Príspevok MPRV SR do Európskej a stredozemskej organizácie na ochranu rastlín (EPPO) predstavoval 28 660,00 eur. Ďalším príspevkom bola suma 59 005,00 eur do Svetovej organizácie pre zdravie zvierat WOA/ MO založená ako OIE (po prepočítaní koeficientom určeným pre OIE na úrovni 61% predstavuje výška oprávnenej ODA SR 35 993,05 eur). Do Medzinárodnej asociácie pre skúšanie osív (ISTA) MPRV SR poskytlo 20 023,14 eur. Uvedené sumy predstavujú príspevky na rok 2024 uhrádzané v roku 2023. MPRV SR poskytlo v roku 2023 aj mimoriadny finančný príspevok vo výške 8 849,00 eur na výhradné použitie na aktivity sekretariátu FOREST EUROPE, ktoré súvisia s podporou lesov a lesníctva na Ukrajine.

MPRV SR sa v roku 2023 podieľalo na dvojstrannej rozvojovej spolupráci SR poskytovaním odbornej a technickej podpory krajinám juhovýchodnej Európy a Strednej Ázie v oblasti potravinových databáz. Ide o pravidelný projekt rozvojovej spolupráce realizovaný prostredníctvom podprogramu 05T04. Odborný garant Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav potravinársky NPPC (NPPC-VÚP) prostredníctvom prepojenia na európske iniciatívy v oblasti zloženia potravín aj v roku 2023 pracoval na vlastnej štandardizácii Potravinovej banky dát, čo mu zároveň umožňuje sprostredkovať európske

odporúčania, ktoré sa naďalej vyvíjajú, cieľovým krajinám pomoci. NPPC-VÚP podporovalo budovanie národných kapacít vybraných krajín s cieľom iniciovať vytvorenie národných potravinových databáz v rozvojových krajinách. Informácie z potravinových databáz majú priame využitie pre potreby správnej výživy obyvateľstva a uvádzanie výživových hodnôt na potravinárske výrobky. Okrem iného projekt prispieva aj k zlepšeniu potravinovej bezpečnosti a výživy, k napĺňaniu priorít FAO v regióne, ako aj cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030. V roku 2023 bola v rámci tejto úlohy poskytnutá pomoc **Albánsku, Moldavsku a Severnému Macedónsku**. Celkovo bolo na túto formu bilaterálnej rozvojovej spolupráce čerpaných **29 019,00 eur**, z čoho bolo 20 817,64 eur vykázaných ako ODA SR za rok 2023.

3.6 Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR)

V roku 2023 sa MŽP SR zapájalo do aktivít v rámci nástroja „Sharing Slovak Expertise“. Vodohospodárska výstavba, štátny podnik (VV š. p.) pokračovala v implementácii aktivít s Medzinárodným centrom na hodnotenie vôd (International Water Assessment Centre, IWAC) v Kazachstane v rámci Plánu práce IWAC na obdobie 2022-2024. Zároveň sa rozvíjala spolupráca s republikovými organizáciami pre vodné hospodárstvo a bezpečnosť vodných stavieb, najmä v Kazachstane a Uzbekistane. V roku 2023 Vodohospodárska výstavba, š. p., SHMÚ a MICROSTEP_MIS podporili rozvojovú spoluprácu pre oblasť Centrálnej Ázie v celkovej čiastke 7 500 eur.

V rámci programu Európskej komisie pre budovanie kapacít v oblasti zmeny klímy pre krajiny blízkeho susedstva (TAIEX) poskytol odborník z MŽP SR svoju expertízu na workshope v Tirane v Albánsku, ktorý bol zameraný na nízkouhlíkovú transformáciu pre kandidátske krajiny na vstup do EÚ zo západného Balkánu a Turecka. Jednalo sa o krajiny: Srbsko, Čierna hora, Severné Macedónsko, Kosovo, Turecko a Albánsko. Financovanie bolo zabezpečené z programu Európskej komisie.

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) realizovala aktivity v rámci bilaterálnej rozvojovej pomoci v Moldavskej republike a Gruzínsku. V Moldavsku sa jednalo o podporu rozvojových intervencií, pričom názov projektu bol Znižovanie dopadov plastových odpadov na životné prostredie v pohraničných oblastiach v Moldavsku. Hlavným cieľom projektu bolo zanalyzovať novú stratégiu pre nakladanie s plastovým odpadom v pohraničných oblastiach Moldavska a Ukrajiny v dôsledku konfliktu. Ďalší projekt s názvom Podpora zavedenia systému triedeného zberu odpadov v Gruzínsku cieľi na zlepšenie triedeného zberu odpadov z obalov, podporu obecného odpadového hospodárstva v samospráve Chašuri.

MŽP SR je pravidelným platcom povinných a dobrovoľných príspevkov v rámci multilaterálnej rozvojovej spolupráce. Okrem úhrady povinných príspevkov do medzinárodných organizácií sa MŽP SR zapojilo do spolupráce aj prostredníctvom úhrady dobrovoľných príspevkov. V rámci plnenia medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky týkajúcich sa klimatického financovania boli zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v kapitole Ministerstva životného prostredia SR vyčlenené finančné prostriedky na príspevok SR do Zeleného klimatického fondu (GCF- Green Climate Fund) v hodnote 2 miliónov eur, ktoré sa transferovali v troch tranžiach v rokoch 2021-2023. V roku 2023 to bolo 0,5 milióna eur. Ministerstvo životného prostredia SR rozhodlo o pokračovaní príspevku Slovenskej republiky do GCF aj počas druhého dopĺňajúceho obdobia GCF (2024 – 2027) a to vo výške 2,2 milióny eur v štyroch tranžiach. Medzi ďalšie významné platby patril napríklad príspevok do Programu OSN pre životné prostredie vo výške 100 000,00 eur.

Celková výška vyplatených príspevkov v roku 2023 dosiahla 1 094 361,44 eur. Z toho je ako ODA SR vykázaná čiastka 976 516,10 eur.

3.7 Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

V roku 2023 realizoval Úrad Slovákov žijúcich v zahraničí v rámci ODA SR spolu 12 rozvojových projektov v Srbsku a 1 v Argentíne. 7 projektov bolo zameraných na zlepšenie materiálno-technických podmienok pre výučbu žiakov a skvalitnenie vzdelávacieho procesu, 6 projektov zabezpečovalo opravu kultúrneho miesta. **Celková výška všetkých dotácií poskytnutých v rámci ODA SR predstavuje 302 890,00 eur.**

3.8 Ostatné ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy

Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR) je zapojené do **multilaterálnej rozvojovej spolupráce** formou príspevkov zo štátneho rozpočtu. V roku 2023 prispelo MH SR na ODA SR formou členského príspevku do rozpočtu **Svetovej obchodnej organizácie (WTO)** celkovou sumou **825 656,32 eur**.

MH SR sa zároveň aktívne zapája do rozhodovacích procesov v rámci spoločnej obchodnej politiky EÚ a aktivít multilaterálnych organizácií a inštitúcií. Konzistentne podporuje spoločnú politiku EÚ pri uzatváraní regionálnych obchodných dohôd a regionálnych zón voľného obchodu s rozvojovými krajinami, ako aj unilaterálne poskytovanie colných preferencií rozvojovým krajinám prostredníctvom Všeobecného systému preferencií (GSP).

Okrem toho MH SR v roku 2023 poukázalo členský príspevok do **Medzinárodnej agentúry pre obnoviteľnú energiu (IRENA)** vo výške **29 036,57 eur** (pri vykazovaní ODA sa pre IRENA uplatňuje koeficient 66 %, vykázaná ODA tak predstavuje 19 164,14 eur).

Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR) poskytlo v roku 2023 formou členského príspevku do **Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO)** multilaterálnu ODA SR v objeme **728 794,73 eur** (pri vykazovaní ODA sa pre WHO uplatňuje koeficient 76%, vykázaná ODA SR tak predstavuje **553 884,00 eur**).

V priebehu roku 2023 sa MZ SR podieľalo aj na realizácii bilaterálnej materiálnej pomoci formou darovania vakcín Kazachstanu v celkovej hodnote 9 750 780,00 eur. Vakcíny darovalo MZ SR aj Srbsku, tie však boli vykázané ako ODA SR už za rok 2022. Pri vykazovaní vakcín sa v zmysle usmernenia OECD uplatňuje proxy hodnota 6,66 USD za dávku, vykázaná ODA tak predstavuje 3 080 246,40 eur (kurz stanovený OECD je 1 USD = 0,9248 eur). Brazília, Egypt a Kambodža benefitovali z vakcín darovaných v rámci mechanizmu COVAX. Nad rámec uvedeného poskytlo MZ SR v spolupráci so Záchranou zdravotnou službou Bratislava a Spišskou katolíckou charitou v decembri 2023 Ukrajine 16 sanitných motorových vozidiel záchranej zdravotnej služby.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR) realizovalo ODA SR v roku 2023 formou členského príspevku do **Medzinárodnej organizácie práce (ILO)** v objeme **537 217,00 eur** (pri vykazovaní ODA sa pre ILO uplatňuje koeficient 60%, vykázaná ODA tak predstavuje 322 330,20 eur).

Úrad jadrového dozoru SR (ÚJD SR) prispel formou riadneho členského príspevku do **Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE)** vo výške 611 692,67 eur (uplatňuje sa koeficient 33%, vykázaná ODA SR predstavuje 201 858,58 eur). Národný participačný príspevok (National Participation Cost) bol uhradený v sume 3 340,00 eur (uplatňuje sa

koeficient 33%, vykázaná ODA SR predstavuje 1 102,20 eur). Dobrovoľný príspevok ÚJD SR do **Fondu technickej spolupráce MAAE (TCF)** predstavoval v roku 2023 čiastku 139 592,00 eur.

Ministerstvo dopravy SR (MD SR) poukázalo v roku 2023 členský príspevok do **Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU)** vo výške 163 000,00 eur (po zohľadnení koeficientu 18% predstavuje vykázaná ODA SR 29 340,00 eur). MDV SR zároveň v priebehu roku 2023 prispelo do **Svetovej poštovej únie (UPU)** sumou 137 585,66 eur (po zohľadnení koeficientu 16% predstavuje vykázaná ODA SR 22 013,71 eur).

Ministerstvo kultúry SR (MK SR) nebolo v roku 2023 zapojené do bilaterálnej oficiálnej rozvojovej spolupráce. MK SR v roku 2023 poukázalo 5 346 USD Fondu UNESCO pre kultúrnu diverzitu (IFCD).

Ministerstvo obrany SR (MO SR) poskytlo v roku 2023 humanitárnu pomoc SR v celkovom objeme 400 999,15 eur **Ukrajine, Sýrii, Libanonu a do pásma Gazy** prostredníctvom **Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR**. V roku 2023 Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR pokračovalo v zabezpečovaní humanitárnej pomoci pre vojnu postihnutú Ukrajinu. V celkom šiestich humanitárnych zásielkach realizovaných v roku 2023 bolo zabezpečených a odoslaných 125 ks invertorových elektrocentrál, 7 súprav mobilných naftových ohrievačov s nepriamym spaľovaním, 495 ks rôznych predlžovacích káblov a rozbočovačov, 410 ks teplovzdušných ohrievačov, 3 000 ks hygienických balíčkov, 2 212 ks lekárničiek, 6 046 ks termoprádla, pre deti a dospelých, 8 039 ks ponožiek v celkovej sume 332 352,65 eur.

V mesiaci marec 2023 bolo vyčlenením z prostriedkov OS SR so súhlasom gestora MZVaEZ rozpočtovým opatrením navrhovaná suma prostriedkov programu 05T0B o sumu 75 000 eur. Z týchto prostriedkov programu 05T0B bol zabezpečený materiál v objeme 717 ks karimatiek, 3 119 ks oblečenia a 716 ks prístreškov v celkovej hodnote 48 516,50 eur.

V súvislosti so zemetraseniami v Turecku a Sýrii bolo zástupcom DG ECHO a WFP (Svetový potravinový program) odovzdaných 3 000 ks lekárničiek v sume 8 250 eur. Lekárničky boli prostredníctvom DG ECHO odovzdané Sýrskemu arabskému Červenému polmesiacu (SARC).

V rámci zahraničnej pracovnej cesty MiZVEZ SR a NGŠ v Libanone v dňoch 14.-15.6.2023 bola uskutočnená návšteva sýrskeho utečeneckého tábora v údolí Bekaa, v ktorom SlovakAid v spolupráci s partnerskou organizáciou ADRA Lebanon realizuje humanitárne projekty na pomoc utečencom a vnútorným vysídlencom. Prijímateľovi ADRA Lebanon bolo odovzdaných 720 ks lekárničiek v sume 1 980 eur.

V reakcii na humanitárnu katastrofu v pásme Gazy bolo odovzdaných 1 000 ks hygienických balíčkov v sume 9 900 eur.

Úrad priemyselného vlastníctva SR poskytol v roku 2023 príspevok do Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) vo výške **139 484,85 eur** (po zohľadnení koeficientu 3% predstavuje vykázaná ODA SR 4 184,55 eur).

4 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce MZVEZ SR/SAMRS v roku 2023

SAMRS je rozpočtovou organizáciou MZVEZ SR. Jej poslaním je zabezpečiť realizáciu ODA SR v súlade s programovými a koncepčnými dokumentmi MZVEZ SR a vlády SR, záväznými dokumentmi EÚ, OSN, OECD, ako aj ostatnými medzinárodnými organizáciami a záväzkami. Realizáciu rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci zabezpečuje poskytnutím dotácií, poskytnutím finančných príspevkov a realizáciou poskytnutia vedomostí a skúseností v súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 - 2023. SAMRS realizovala aktivity podľa vládou SR schváleného Zamerania dvojstrannej rozvojovej spolupráce na rok 2023 a indikatívneho rozpočtu. Z nástrojov rozvojovej spolupráce sa využívali dotácie pre slovenské subjekty, finančné príspevky na humanitárnu pomoc alebo spoluprácu poskytovanú zahraničným subjektom a finančné príspevky poskytované cez zastupiteľské úrady Slovenskej republiky (tzv. mikrogranty) na podporu aktivít miestnych organizácií v partnerských krajinách. Okrem spolupráce s domácimi a zahraničnými organizáciami, SAMRS financovala aj aktivity na zvyšovanie povedomia verejnosti o rozvojovej spolupráci a poskytnutie vedomostí a skúseností.

Schválený rozpočet SAMRS na rok 2023 vo výdavkovej časti predstavoval sumu 7 133 793,00 eur. V priebehu roka bol rozpočtovými opatreniami **upravený na sumu 9 158 132,00 eur.** K 31.12.2023 bolo celkové **čerpanie rozpočtu SAMRS vo výške 9 084 506,00 eur,** čo predstavuje **99,20%** k upravenému rozpočtu. Administratívne náklady SAMRS v roku 2023 predstavovali sumu 1 148 154,57 eur.

Podrobnejší prehľad čerpania rozpočtu SAMRS sa nachádza v nasledujúcich tabuľkách. V tabuľke v prílohe je prehľad výdavkov, ktoré sa vykázali ako ODA SR.

Tabuľka č. 8 - Prehľad čerpania finančných prostriedkov v roku 2023

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet v eurách	Upravený rozpočet v eurách	Čerpanie v eurách	% podiel k upravenému rozpočtu
610	423 293,00	423 293,00	423 288,00	100,00 %
620	145 268,00	155 611,00	155 611,00	100,00 %
630	91 712,00	301 081,00	294 789,00	97,91 %
640	6 473 520,00	7 171 415,00	7 104 086,00	99,06 %
Z toho ODA	6 471 860,00	7 151 751,00	7 084 423,00	99,06 %
720	0,00	1 106 732,00	1 106 732,00	100,00 %
Spolu	7 133 793,00	9 158 132,00	9 084 506,00	99,20 %

Zdroj: Výročná správa SAMRS 2023

Tabuľka č. 9 - Prehľad výdavkov na aktivity a chod SAMRS v roku 2023

Aktivity na chod SAMRS	Alokácia podľa Zamerania 2023 v eurách	Reálne čerpanie k 31.12.2023 v eurách
Rozvojoví diplomati (KE, MD, GE)	250 000,00	262 706,00 ¹⁰
Verejná informovanosť	100 000,00	68 880,07
Budovanie kapacít SAMRS a aktérov ODA	10 000,00	8 174,15
Audit projektov ODA	60 000,00	59 232,05
Administratívne náklady SAMRS	564 301,00	683 157,82
Náklady na podporu iniciatívy Team Europe – IYBA-SEED	50 000,00	33 724,48
Evaluácia projektov ODA	50 000,00	32 280,00 ¹¹
Sumár finančných prostriedkov na aktivity a chod SAMRS	1 084 301,00	1 148 154,57

Zdroj: Výročná správa SAMRS 2023

4.1 Dotácie

V roku 2023 SAMRS vyhlásila 12 výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na humanitárne a rozvojové projekty vrátane výziev na zapojenie podnikateľského prostredia do rozvojovej spolupráce, spolufinancovanie projektov EÚ, na projekty vysielania dobrovoľníkov do partnerských krajín a budovanie kapacít a partnerstiev. Zo 79 podaných žiadostí bolo ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí schválených 42 žiadostí (53%) vrátane žiadostí predložených v rámci humanitárnej výzvy na Ukrajinu, ktorá bola vyhlásená dňa 8.12.2022. Termín na ukončenie predkladania žiadostí v rámci tejto výzvy bol stanovený na 31.1.2023, v dôsledku čoho sa administrácia žiadostí predložených, v rámci predmetnej výzvy, realizovala až v roku 2023.

Oprávnenými žiadateľmi boli subjekty mimovládneho sektora, príspevkové organizácie, rozpočtové organizácie a v prípade výzvy na podporu nových podnikateľských partnerstiev aj subjekty podnikateľského sektora. Vo všetkých výzvach boli uvedené prierezové témy, sektorové priority a špecifické ciele vychádzajúce zo Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 predĺženej do roku 2024.

V súvislosti s pretrvávajúcim vojenským konfliktom na Ukrajine boli v roku 2023 vyhlásené dve výzvy. Prvá bola zameraná na podporu nových podnikateľských partnerstiev so zameraním na obnovu a rozvoj Ukrajiny a druhá na zabezpečenie psycho-sociálnej pomoci zraniteľným osobám postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine. V roku 2023 nebola vyhlásená výzva

¹⁰Skutočné výdavky na rozvojových diplomatov sú stanovené na základe výpočtu Finančného odboru MZVEZ SR.

¹¹ Evaluáciu projektov ODA realizovalo MZVEZ SR/ORPO. Finančné prostriedky boli prevedené do rozpočtu MZVEZ SR.

na podporu rozvojových intervencií v krajinách západného Balkánu a to z dôvodu, že predmetná výzva a alokácia na výzvu nebola uvedená v Zameraní dvojstrannej rozvojovej spolupráce SR na rok 2023. Po skúsenostiach s vyhlásením výzvy na Strategické partnerstvá v Kenskej republike v roku 2022, bola v prvom polroku 2023 vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie formou strategického partnerstva pre Moldavskú republiku.

V novembri 2023 vyhlásila SAMRS aj výzvu na poskytnutie dotácie pre projekt rozvojovej spolupráce v rámci delegovanej spolupráce EÚ č. SAMRS/2023/EU/RS/1. Výzva bola otvorená do 11. decembra 2023. Do uvedeného termínu bola predložená 1 žiadosť. Táto výzva však bola financovaná z prostriedkov EK, nie priamo zo štátneho rozpočtu ako ODA SR.

V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad všetkých vyhlásených výziev.

Tabuľka č.10 - Prehľad výziev SAMRS na predloženie žiadostí o poskytnutie dotácie v 2023

Referenčné č. výzvy	Názov výzvy	Disponibilné zdroje v eurách	Výška schválených dotácií v eurách
SAMRS/2023/RV/1	Podpora rozvojového vzdelávania	150 000,00	148 690,00
SAMRS/2023/D/1	Vyslanie dobrovoľníčok/dobrovoľníkov a expertiek – dobrovoľníčok / expertov - dobrovoľníkov do partnerských krajín	109 360,00	108 833,00
SAMRS/2023/EK/1	Podpora projektov slovenských organizácií schválených v rámci rozvojových nástrojov Európskej Komisie prostredníctvom poskytnutia spolufinancovania	50 000,00	11 190,00
SAMRS/2023/MD/1	Podpora rozvojových intervencií v Moldavskej republike	400 000,00	400 000,00
SAMRS/2023/PPP/1	Podpora podnikateľských partnerstiev	400 000,00	347 730,00
SAMRS/2023/GE/1	Podpora odovzdávania skúseností v Gruzínsku	600 000,00	490 413,50
SAMRS/2023/HUM/1	Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy spôsobenej vojnovými konfliktmi a pretrvávajúcou krízou v regiónoch Stredného a Blízkeho východu (Libanon, Irak, Sýria)	1 000 000,00	999 667,46

SAMRS/2023/KE/1	Podpora rozvojových intervencií v Kenskej republike	600 000,00	597 881,15
SAMRS/2023/ST/MD/1	Strategická podpora dlhodobých rozvojových intervencií v Moldavskej republike	600 000,00	1 000 000,00
SAMRS/2022/HUM/3/UA ¹²	Zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine	1 000 000,00	966 179,76
SAMRS/2023/BK/1	Program budovania kapacít a partnerstiev	120 000,00	105 000,00
SAMRS/2023/PPP/UA/2	Podpora podnikateľských partnerstiev - Ukrajina	322 000,00	456 345,48 ¹³
SAMRS/2023/HUM/2/UA	Zabezpečenie psychosociálnej pomoci zraniteľným osobám postihnutým vojnovým konfliktom na Ukrajine.	400 000,00	399 000,00
Spolu		5 751 360,00	6 030 930,35

Zdroj: Výročná správa SAMRS za rok 2023

V nasledujúcej časti sa nachádza prehľad všetkých podporených žiadostí o dotáciu rozdelený podľa jednotlivých výziev.

4.1.1. Výzva „Zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine“.

Výzva **Zabezpečenie základných životných potrieb zraniteľných osôb postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine** bola vyhlásená od 8.12.2022 do 31.1.2023 v zmysle uznesenia vlády č.702/2022 zo zdrojov pôvodne určených na projekt V4+Nemecko v Maroku. Bola zameraná na zabezpečenie základných životných potrieb najzraniteľnejšej časti populácie, ktorá stratila prístup k základným službám a infraštruktúre, či už kvôli úteku z domovov alebo materiálnym škodám v mieste bydliska. Aktivity mali byť sústredené predovšetkým na prístup k základnej zdravotnej starostlivosti, psycho-sociálnu podporu, prístup k pitnej vode, prístup k ubytovaniu a základným predmetom osobnej potreby. Išlo v poradí o druhú humanitárnu výzvu SAMRS vyhlásenú v reakcii na vojnu na Ukrajine. Podporené boli **3 projekty** v celkovej hodnote **966 179,76 eur**.

Cieľom projektu **Zabezpečenie životne dôležitej humanitárnej pomoci pre obyvateľov oslobodených miest na Ukrajine**, ktorý implementuje ADRA- Adventistická agentúra pre

¹² V poradí druhá humanitárna výzva na Ukrajinu bola vyhlásená dňa 8.12.2022. Termín na ukončenie predkladania žiadostí v rámci tejto výzvy bol stanovený na 31.1.2023, v dôsledku čoho sa administrácia žiadostí predložených, v rámci predmetnej výzvy, realizovala až v roku 2023.

pomoc a rozvoj- Občianske združenie je posilnenie potravinovej bezpečnosti, zlepšenie hygienických štandardov a prístupu k nepotravinovej pomoci (zdroj svetla) prostredníctvom distribúcie rodinných balíkov pomoci obsahujúcich trvanlivé potraviny, základné hygienické potreby a nepotravinovú pomoc (zdroj svetla). Zámerom projektu bolo vyslať 6 kamiónov (7 920 balíkov pomoci na 198 paletách) pre cca 18 216 osôb. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **332 875,34 eur**.

Projekt **Zlepšenie podmienok pre život v útulkoch a centrách a poskytovanie humanitárnej a psychologickej prvej pomoci vnútorne vysídleným osobám** prijímateľa Slovenská katolícka charita je zameraný na zlepšenie životných podmienok v útulkoch v Dnepropetrovskej oblasti, kde bude poskytovaná materiálna a psychosociálna prvá pomoc najzraniteľnejším členom komunit - primárne vnútorne vysídleným osobám (IDP) a vďaka mobilnému tímu aj ďalším ľuďom najviac zasiahnutým vojnou. Projekt sa konkrétne zameriava na: 1. vybavenie 6 útulkov a centier pre IDPs podľa ich potreby (zlepšené životné podmienky najmenej 1000 vnútorne vysídleným osobám); 2. sociálnu podporu pre 1 600 domácností cez distribúciu 10 150 poukážok na nákup potravín, liekov a drogerie, 3. psychologickú prvú pomoc na zmiernenie a spracovanie traum spôsobených prebiehajúcim vojenským konfliktom v krajine pre dospelých a deti formou skupinových a individuálnych sedení. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **333 000,00 eur**.

Projekt **Potravinová a hygienická pomoc pre Kyjevskú a Odeskú oblasť (Balíky nádeje)** prijímateľa Depaul Slovensko sa zameriava na zvýšenie dostupnosti potravín a prostriedkov na sanitáciu a hygienu u zraniteľných skupín obyvateľov vo vojnou zasiahnutých oblastiach Ukrajiny, konkrétne v Kyjevskej a Odeskej oblasti. Cieľom projektu bolo zabezpečenie distribúcie potravinovej pomoci v Kyjevskej oblasti a zabezpečenie distribúcie prostriedkov na sanitáciu a hygienu v Kyjevskej a Odeskej oblasti. Cieľom bolo rozdať približne 5946 balíčkov potravinovej pomoci a distribuovať 27 074 balíčkov prostriedkov na sanitáciu a hygienu. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **300 304,42 eur**.

4.1.2 Výzva „Podpora rozvojových intervencií – Kenská republika“

Cieľom výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v roku 2023 bola podpora udržateľného a spravodlivého sociálno-ekonomického rozvoja Kenskej republiky prostredníctvom intervencií v oblasti vzdelávania, zdravotníctva a potravinovej bezpečnosti. V rámci dotačnej výzvy boli schválené **tri projekty** so súhrnnou dotáciou v hodnote spolu **597 881,15 eur**.

Hlavným cieľom projektu **Srdce pre Keňu** je podpora udržateľného rozvoja Kenskej republiky prostredníctvom intervencií v oblasti zdravotníctva pri budovaní detského kardiocentra. Špecifickým cieľom je zlepšiť zdravotný stav obyvateľov s osobitným dôrazom na deti s vrodenými chybami srdca a zvýšiť vedomostnú úroveň a know-how lokálneho zdravotníckeho personálu. Realizátorom projektu je **Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s.** Navrhovanými aktivitami projektu sú transfer vedomostí, skúseností a expertízy v oblasti kardiochirurgie, kardioanestézy, intenzívnej pooperačnej starostlivosti, kardiológie či echodiagnostiky, so zámerom podpory dlhodobého cieľu partnera Mater Miserecordria hospital, ktorým je fungujúci Cardiac program bez podpory misijných tímov. Súčasťou programu budú výučby praktických a štandardizovaných postupov v starostlivosti o deti so srdcovými chybami počas zmiešaných misií česko-slovenských lekárov, transfer vedomostí a know-how, prednášky/workshopy počas misií či stáže manažmentu Cardiac programu v NÚSCH na Slovensku. Realizovať sa bude aj analýza aktuálneho stavu Cardiac programu v Mater hospital a jeho vývoja od roku 2012 s cieľom hľadania riešení na zefektívnenie procesov

vedúcich k samostatnému fungovaniu programu. Cieľovou skupinou sú deti s vrodenými chybami srdca z najchudobnejších častí Kene a odborný personál partnera. V rámci projektu by sa malo diagnostikovať celkovo 40 detí s vrodenými srdcovými ochoreniami a podstúpiť operáciu by malo 20 z nich. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **198 048,00 eur**.

Hlavným cieľom projektu **Púštne poľnohospodárstvo v kenskej Turkane** je posilniť potravinovú bezpečnosť pastierskych komunít v Turkane budovaním odolnosti miestnych farmárov voči dopadom klimatickej zmeny v poľnohospodárstve, s dôrazom na ženy. Intervenciou by sa mal zvýšiť počet domácností, ktoré aktívne praktizujú púštne poľnohospodárstvo, vedúce k zvýšeniu príjmu domácností a zvýšeniu podielu žien na ekonomických aktivitách, ako aj zvýšenou mierou konzumácie zeleniny a ovocia na úrovni domácností i celej komunity. Realizátorom projektu je **eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí**. Cieľovou skupinou je 90 nových farmárov/farmářok vyškolených v oblasti púštného poľnohospodárstva počas intenzívneho kurzu resp. na novozaložených farmách, s účasťou žien najmenej 60 %, a následnou podporou. Vodný tím v Lobure bude zároveň zabezpečovať nepretržitú opravu a údržbu vodných zdrojov pre takmer 16 000 obyvateľov. Tri nové studne zvýšia dostupnosť vody pre rôzne potreby komunít, najmä pestovanie plodín, ktoré im pomôže naplniť okamžité a dlhodobé potravinové a peňažné potreby. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **199 979,15 eur**.

Hlavným cieľom projektu **Program učňovského vzdelávania a ekonomickej integrácie kenskej komunity a utečencov v kraji Turkana** je znížiť nezamestnanosť mladých ľudí v regióne Turkana vybudovaním vzdelávacej budovy a uskutočnením kurzov praktických zručností. Realizátorom projektu je **SAVIO, o.z.** Vzdelávanie pre mladých ľudí vo veku 18 – 35 rokov bude prebiehať v Technickom inštitúte Don Bosco v Kakume. Prvým výsledkom projektu bude rozšírená infraštruktúra technického inštitútu v Kakume o dve dielne, dve triedy, dva kabinety a toalety. Druhým plánovaným výsledkom projektu je lepší prístup k online pracovným zručnostiam v oblasti módného dizajnu a výroby. Tretím výsledkom budú lepšie vyškolení študenti v praktických zručnostiach v oblasti krajčírstva a módného dizajnu vďaka poskytnutým kurzom. Počas projektu prebehnú dva na seba nadväzujúce kurzy: Kurz krajčírstva a módného dizajnu - stupeň III a pokročilejší kurz: Kurz krajčírstva a módného dizajnu - stupeň II, oba budú vždy ukončené národnými skúškami a certifikátmi pre úspešných absolventov. Kurzy majú potenciál do budúcnosti ročne vyškoliť 70 miestnych mladých ľudí, hlavne žien. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **199 854,00 eur**.

4.1.3 Výzva „Podpora rozvojových intervencií – Moldavsko“

Slovenská republika dlhodobo podporuje transformačné úsilie Moldavska, jeho ekonomický rast a poskytuje mu pomoc pri implementácii reforiem. Výzva v roku 2023 bola zameraná na podporu udržateľného a spravodlivého sociálno-ekonomického rozvoja Moldavskej republiky prostredníctvom intervencií v oblasti efektívneho a udržateľného využívania prírodných zdrojov, zmiernenia dopadov zmeny klímy, tvorby trhového prostredia, inovácií a dobrej správy vecí verejných.

V roku 2023 boli v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie schválené **dva projekty** v celkovej výške **400 000,00 eur**.

Cieľom projektu **Sociálna výsadba stromčekov - nový spôsob boja s odlesňovaním, energetickou krízou a nezamestnanosťou v Moldavskej republike** je podpora lesného hospodárstva a zvyšovanie povedomia o udržateľnom využívaní prírodných zdrojov formou výsadby rýchlorastúcich drevín. Tieto dreviny budú v priebehu 5-7 rokov pripravené na

využitie ako palivové drevo, čím sa predíde zvýšenému množstvu nelegálnych výrubov pomaly rastúcich drevín, ktoré sú dôležité pre udržateľnosť životného prostredia, zadržiavania vody v krajine, ako aj predchádzanie erózie pôdy. Realizátorom projektu je **Slovenská katolícka charita**, výška dotácie je 200 000,00 eur.

Hlavným cieľom projektu **Podpora trhového prostredia v Moldavsku: Digitálne inovácie, trh práce a investície – FÁZA 1** je tvorba dôstojného prostredia pre ženy a mužov v oblasti IT, ktoré je momentálne jedným z najvýkonnejších motorov moldavského hospodárskeho rastu. Projekt má za cieľ odovzdať slovenskú IT expertízu v 4 moldavských regiónoch (Kišiňov, Balti, Gagauzsko a Cahul), ako aj rozšíriť existujúce kapacity Akadémie kybernetickej bezpečnosti, ktorá bola zriadená v rámci priestorov Moldavskej technickej univerzity, v spolupráci so slovenskou firmou ESET. Vlajkovým podujatím bola konferencia „WOMEN IN TECH“, ktorá prezentovala príbehy úspešných žien v IT z Moldavska a zo Slovenska a pomohla v búraní rodových stereotypov. Projekt s dotáciou 200 000,00 eur realizuje **EMA – Development and Mobility Agency**.

4.1.4 Výzva „Strategické partnerstvo – Moldavská republika“

Po úspešnej realizácii prvého projektu Strategického partnerstva v Keni, v roku 2022, pokračoval koncept projektov strategickej podpory dlhodobých rozvojových intervencií aj v Moldavskej republike. Cieľom projektu **Zelený vektor pre moldavský potravinársky sektor** je podpora trvalo udržateľného poľnohospodárstva a výroby potravín s pridanou hodnotou v Moldavskej republike. V rámci projektu bude vytvorených/rozšírených 6 regionálnych centier (hubov), ktoré budú zabezpečovať tvorbu výrobo-distribučných sietí združujúcich lokálnych farmárov a agro-potravinárov. Výsledkom by mala byť zvýšená produkcia a predaj miestnych poľnohospodárskych produktov a zvyšovanie povedomia farmárov o pestovaní trvalo udržateľným spôsobom, či dodržiavanie bezpečnostných a hygienických štandardov potravín, ktoré môžu viesť k certifikácii produktov pre vývoz do krajín EÚ.

Päťročný projekt, rozdelený do dvoch fáz, je podporený dotáciou vo výške **1 000 000,00 eur**. Hlavným implementačným subjektom je **Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj**.

4.1.5 Výzva „Podpora odovzdávania skúseností v Gruzínsku“

V roku 2023 Slovenská republika taktiež pokračovala, v súlade s programovým zameraním, v podpore demokratizačného a reformného procesu v Gruzínsku. Konkrétne sa jednalo o odovzdávanie transformačných skúseností SR z relevantných oblastí, o podporu kvality života a zdravia obyvateľov a výkonnosť podnikateľského sektora s výhľadom na sociálno-ekonomické oživenie pre komunity blízko administratívnej hranice so separatistickými regiónmi. Schválené boli **štyri dotácie** v celkovej výške **490 413,50 eur**.

Projekt **Budovanie ekonomickej odolnosti ABL komunít okolo regiónu Tskhinvali v Gruzínsku** má za cieľ prispieť k podpore ekonomickej samostatnosti komunít vnútorných vysídencov, ktorí žijú v blízkosti administratívnej hranice so separatistickým regiónom Južné Osetsko. Výsledkom projektu bude budovanie infraštruktúry a odborných kapacít miestnych komunít v oblasti produkcie a predaja lokálnych produktov, či poskytovania služieb s pridanou hodnotou. Ide najmä o oblasť agroturizmu, výroby bio organických produktov a budovania lokálnych značiek. Cieľom je taktiež zabezpečiť dosah týchto produktov aj na bonitnejšie trhy

v Tbilisi alebo Kutaisi. Realizátorom projektu je **Strategic Analysis Think Tank**, schválená dotácia predstavuje 180 060,00 eur.

Projekt **Inštalácia a vývoj moderných analytických metód pre stanovenie organických znečisťujúcich zlúčenín vyžadovaných podľa európskych smerníc o vodách** sa zameriava na budovanie kapacít Gruzínskej národnej agentúry životného prostredia v kontexte vybudovania konkurencie schopného laboratória schopného vykonávať monitoring Čierneho mora pravidelným meraním špecifických zlúčenín znečistenia. Ďalším prínosom predkladaného projektu bude zaobstaranie vzorkovača veľkých objemov vody (LV), čím sa výrazne znížia medze detekcie a kvantifikácie vybraných zlúčenín. Zavedená metóda LV-GC-MS/MS bude mať využitie aj pri analýzach vzoriek podzemných vôd, pitnej vody, jazier a týmto sa zabezpečí pravdivý obraz o kvalite vôd z pohľadu organického znečistenia a následne efektívnejšieho zásahu v prípade možných havárií. Realizátorom projektu je **Slovenská technická univerzita v Bratislave** a schválená dotácia predstavuje 100 094,00 eur.

Projekt **Posilňovanie kontroly verejnosti a kapacít kľúčového aktéra protikorupčného boja v Gruzínsku** sa zameriava na zvýšenie transparentnosti verejného sektora v Gruzínsku a posilnenia informovanosti a angažovanosti gruzínskych občanov vo verejnom živote. Projekt sa z dlhodobej perspektívy zameriava na podporu vytvorenia protischránkového registra, v čom patrí Slovensko medzi lídrov v EÚ. Kľúčovou aktivitou projektu je vytvorenie pilotnej mapy konečných vlastníkov zariadení v cestovnom ruchu a ďalších odvetviach "WhoOwnsGeorgia", ktorý sa inšpiruje portálom KtoVlastni.sk - Transparency International Slovensko (TIS) ho spustila v roku 2021. Mapa bude zároveň prepojená s existujúcimi portálmi TI Georgia, ktoré umožňujú párovanie vlastníkov zariadení s údajmi o verejných zákazkách či politickom sponzoringu. Sieť portálov zvýši a sprehládni informovanosť novinárov, aktivistov i verejnosti o témach konečných vlastníkov firiem a využívania verejných zdrojov. Realizátorom projektu je organizácia **Transparency International Slovensko** a schválená dotácia predstavuje 115 681,00 eur.

Projekt **Podpora zavedenia systému triedeného zberu odpadov v Gruzínsku** sa zameriava na zlepšenie triedeného zberu odpadov z obalov a zvyšovanie povedomia o triedenom zbere odpadových obalov v samospráve Chašuri, mestskom sídle Surami. Hlavnou výzvou bude implementácia vnútroštátnych legislatívnych a politických požiadaviek v oblasti obecného odpadového hospodárstva a ich harmonizácia s obecnou legislatívou. Zároveň budú zakúpené zberné kontajnery do ktorých budú občania odhadzovať plastový odpad v podobe obalov, ktorý bude následne recyklovaný. Projekt implementuje **Slovenská agentúra životného prostredia**, so schválenou dotáciou vo výške 94 578,50 eur.

4.1.6 Výzva „Zmiernenie negatívnych vplyvov migračnej a utečeneckej krízy spôsobenej vojnovými konfliktami a pretrvávajúcou krízou v regiónoch Stredného a Blízkeho východu“

Cieľom výzvy pre región Stredného a Blízkeho východu (Sýria, Irak a Libanon) bola podpora humanitárnych aktivít reagujúc na dôsledky ozbrojených konfliktov a riešenie príčin vzniku migrácie prostredníctvom zlepšovania životných podmienok obyvateľov a ich perspektív na uplatnenie sa v domovských komunitách. Osobitná pozornosť bola venovaná zlepšovaniu životných podmienok utečencov a vnútorne vysídlených osôb, nepriaznivej ekonomickej situácii trpiacich jednotlivcov, ako aj vytváraniu predpokladov na ich návrat, pokiaľ to situácia v domovskej krajine alebo mieste pôvodného bydliska umožňuje. Cieľom pôsobenia Slovenskej republiky na Blízkom východe je prispievať k úsiliu o stabilizáciu politicko-

bezpečnostnej situácie krajín regiónu, obnovu a rekonštrukciu krajín, vrátane budovania infraštruktúry. V rámci výzvy bolo podporených **štyri projekty** v celkovej výške dotácií **999 667,46 eur**.

Cieľom navrhovaného projektu **Podpora rozvoja obcí Doghat a Darkar vďaka zabezpečeniu udržateľných zdrojov pitnej vody a školeniam** je skvalitnenie životných podmienok a rozvoj obcí prostredníctvom vybudovania dvoch studní v obciach Doghat a Darkar v severnom Iraku. Realizátor projektu je **Slovenská katolícka charita**. Obyvatelia obcí intervenciou získajú stabilný a bezpečný prístup k pitnej vode, ktorý im zároveň umožní rozvíjať aj ich pestovateľské a chovateľské aktivity. Vytvorením podmienok na rozvoj chce žiadateľ s partnerom prispieť k predchádzaniu napätiu medzi hostiteľskou a IDP komunitou (spolu približne 16 720 ľudí). Projekt prispeje k zlepšeniu podmienok žien a detí, ktoré momentálne zabezpečujú vodu pre svoju domácnosť a zároveň ku zníženiu produkcie plastového odpadu z kupovanej balenej vody a emisií spojených s jej rozvozom. Žiadateľ s partnerom plánujú organizovať školenia, v rámci ktorých budú miestne komunity vrátane žien vzdelávané v problematike ochrany vodných zdrojov a pestovateľských a chovateľských aktivít. Časť školení bude zameraných na pitný režim a hygienu za účelom predchádzania šíreniu chorôb. V rámci projektu budú 320 miestnym rodinám distribuované aj balíčky semienok pre podporu ich potravinovej bezpečnosti. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **250 000,00 eur**.

Hlavným cieľom predkladanej žiadosti **Rehabilitácia troch vodných vrtov v oblasti Khan Arnaba v Sýrii, ktoré budú slúžiť 25 000 člennej komunite** je zlepšenie kvality života a zdravia ľudí udržateľným prístupom k bezpečnej pitnej vode pre vnútorne presídlené obyvateľstvo a navrátilcov v oblasti Khan Arnaba v Sýrii. Žiadateľ **Nadácia Integra** spolu s partnerom týmto projektom zabezpečia prístup k dostatku zdravotne nezávadnej vody približne pre 25-tisíc ľudí. Špecifickým cieľom projektu je zvýšenie kvality a dostupnosti k pitnej vode s priaznivým dopadom na životné prostredie a zabezpečovanie ochrany pred šírením prenosných chorôb najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva. Ciele a výsledky sa zabezpečia hlavnými aktivitami, ktorými je sanácia troch vodných vrtov, vyškolenie technického personálu, v počte 15 ľudí schopných prevádzkovať vodný systém a vyškolenie 25 dobrovoľníkov a následne 450 domácností cieľovej komunity najmä o vode, hygiene, zdraví a prenosných chorobách. Projektom žiadateľ prispeje aj k zlepšeniu postavenia žien a dievčat v komunite elimináciou bremena zabezpečovania vody. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **250 000,00 eur**.

Projekt **Poskytovanie kvalitného vzdelávania prostredníctvom komplexnej odbornej prípravy a budovanie udržateľnej energetickej infraštruktúry a infraštruktúry WASH pre zraniteľné utečenecké a libanonské obyvateľstvo v governoráte Akkar v severnom Libanone** sa zameriava na vzdelávanie a praktické školenia pre 140 príjemcov (aspoň 50% žien, 10% mladých ľudí do 29 rokov, 70 utečencov) v oblasti technológie a bezpečnosti domáceho spracovania potravín, marketingu domácich produktov, ich predaja, manažmentu a účtovníctva. Realizátor je **Človek v ohrození, n. o.**. Školená cieľová skupina získa zručnosti využiteľné pri zabezpečovaní ďalšieho príjmu domácnosti. Účastníci kurzov získajú základnú sadu náradia a vybavenia, ktoré im uľahčí začiatok podnikania v potravinárstve, ktoré je finančne náročné a pre mnohých inak nedostupné. Počas školiaceho obdobia sa účastníci zúčastnia 4 networkingových podujatí, aby sa spojili s miestnymi predajcami, zákazníkmi a dodávateľmi. V rámci projektu plánuje žiadateľ zabezpečiť pre miestne komunity/družstvá zariadenia na výrobu solárnej energie a zariadenia na zachytávanie dažďovej vody s vodným filtrom, čím sa zabezpečí prísun elektriny a čistej vody na spracovanie potravín. V rámci

projektu získajú miestni zraniteľní obyvatelia možnosť pomoci vo forme Cash for Work - hotovosť za prácu na inštalácii solárneho systému a zariadení na zachytávanie dažďovej vody s vodným filtrom a budú vyškolení v oblasti jeho údržby - získajú praktické vzdelanie a certifikát, ktorý im pomôže uplatniť sa na trhu práce. Podľa žiadateľa všetkých 140 účastníkov absolvuje aj teoretické školenie o trvalo udržateľnom hospodárení s vodou, technológiách a postupoch aplikovateľných v domácich podmienkach. Projekt posilní situáciu zraniteľného hostiteľského obyvateľstva a utečeneckých komunít, vytvorí podmienky pre nový príjem do domácnosti so zameraním na ženy a mladých a dodá zdroje udržateľnej energie. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **249 998,00 eur**.

Cieľom projektu **Voda pre život: Obnova vodovodnej infraštruktúry pre komunity zasiahnuté zemetrasením v Sýrii (angl. RINSE)** je zlepšiť prístup k vode pre miestne obyvateľstvo (pre ženy, mužov, chlapcov a dievčatá, ako aj osoby so špeciálnymi zdravotnými potrebami a staršie osoby) prostredníctvom rekonštrukcie miestnych vodovodných systémov - obnovu vrtov / vodovodných sietí / nadzemných vodných nádrží / čerpacích staníc v danom regióne. Realizátor projektu je **ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - občianske združenie**. Zámerom projektu je aj napojenie vrtov a čerpacích staníc na solárne zdroje energie s cieľom zvýšiť počet hodín, počas ktorých sa voda čerpá do systému, aby sa zlepšil prístup k vode a pozitívne ovplyvnil život postihnutého obyvateľstva. Žiadateľ bude s lokálnym projektovým partnerom počas trvania projektu zabezpečovať úzku koordináciu s miestnymi komunitami a ďalšími zainteresovanými partnermi (vrátane guvernórov alebo iných humanitárnych organizácií pracujúcich v sektore WASH). Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **249 669,46 eur**.

4.1.7 Výzva „Zabezpečenie psychosociálnej pomoci zraniteľným osobám postihnutým vojnovým konfliktom na Ukrajine“

Cieľom výzvy zameranej na Ukrajinu bolo zabezpečenie psychosociálnej pomoci zraniteľným osobám postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine. **V rámci výzvy boli podporené 2 projekty v celkovej hodnote 399 000,00 eur.**

Cieľom projektu **Zabezpečenie psychosociálnej podpory v detských nemocniciach v Charkovskej a Lvovskej oblasti v kontexte vojny** prijímateľa **IPčko, o.z.** je posilniť duševné zdravie, psychosociálnu pohodu a odolnosť detí a mládeže hospitalizovaných v nemocniciach v dôsledku vojenských útokov ako aj krátkodobých a dlhodobých chorôb, vrátane tých nevyliciteľných. Psychosociálna podpora bude poskytovaná formou skupinových nízko-intenzívnych aktivít ako napr. nemocničné klaunstvo či muzikoterapia a individuálnych konzultácií pre približne 2300 osôb, prevažne hospitalizovaných detí a ich rodičov. Zároveň sa v dvoch nemocniciach vytvoria bezpečné priestory pre deti na podporu ich duševného zdravia a zníženie dodatočného stresu a traumy. Projekt sa zameriava aj na rozvoj kompetencií zdravotníckeho personálu s dôrazom na študentov a študentky, psychologický i ďalší zdravotnícky personál v nemocniciach, a to prostredníctvom tréningov, workshopu, dlhodobej supervízie a rozvíjania referenčných systémov pre efektívne a komplexné zachytenie prípadov hospitalizovaných detí, ktoré vyžadujú užšiu podporu psychológa/čky. Celkovo má projekt zlepšiť prístup k psychosociálnej podpore 3600 osobám v dvoch detských nemocniciach. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **199 022,00 eur**.

Projekt **Zlepšenie duševného zdravia obyvateľov Chernihivskej oblasti Ukrajiny s osobitným dôrazom na deti a ich rodičov, ženy a starých ľudí poskytnutím odbornej psychosociálnej podpory** prijímateľa **Nadácia Integra** je zameraný na adresovanie urgentných potrieb najzraniteľnejšej časti populácie v oblasti mentálneho zdravia, ktoré vznikli

v dôsledku prebiehajúceho vojnového konfliktu na Ukrajine, prostredníctvom poskytovania intenzívnej psycho-sociálnej pomoci a zvyšovaním odborných kapacít pre dlhodobú podporu mentálneho zdravia obyvateľstva. Aktivity projektu sa zameriavajú na poskytovanie odbornej psychosociálnej podpory deťom vo veku 3-18 rokov a ich rodičom z Chernihivskej oblasti a na budovanie lokálnych kapacít prostredníctvom online aj prezenčných školení a seminárov pre psychologov/čky, školských psychologov/čky a učiteľov/ky. Výška schválenej dotácie predstavuje sumu **199 978,00 eur**.

4.1.8 Výzva „Podpora rozvojového vzdelávania“

Prostredníctvom podpory projektov rozvojového vzdelávania sa MZVEZ SR a SAMRS usiluje o dlhodobé zvyšovanie povedomia laickej i odbornej verejnosti, médií a iných relevantných aktérov o dôležitosti a zmysluplnosti poskytovania rozvojovej spolupráce pod značkou SlovakAid. Projekty rozvojového vzdelávania sa zároveň orientujú na posilňovanie integrácie, kvality a efektívnosti rozvojového vzdelávania na Slovensku. V roku 2023 boli v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na projekty rozvojového vzdelávania podporené **tri projekty v celkovej výške 148 690,00 eur**.

Hlavným cieľom projektu **Rozvojové vzdelávanie pre žurnalistov a verejnosť** žiadateľa **Človek v ohrození, n. o.** je rozšírenie povedomia verejnosti o témach rozvojového vzdelávania prostredníctvom zlepšenia kvality a kvantity rozvojového vzdelávania (budúcich) novinárov/novinárok a sprievodných aktivít informálneho učenia sa. Témy rozvojového vzdelávania budú rozvíjané vo vzdelávaní novinárov na troch vysokých školách a v dvoch akademických online kurzoch, v neformálnom vzdelávaní novinárov v dvoch inštitúciách celoživotného vzdelávania, vzdelávaním regio-novinárov, sériou webinárov a žurnalistickým festivalom a zároveň zvýšiť povedomie verejnosti o témach rozvojového vzdelávania a rozvojovej spolupráci SR prostredníctvom videí, článkov, podcastov, diskusií a online kurzov. Cieľovými skupinami sú študenti žurnalistiky na vysokých školách, novinári z praxe a širšia verejnosť. Výška poskytnutej dotácie je 50 000,00 eur.

Projekt **Mladí FAKTY-visti** predložený **Slovenskou nadáciou pre UNICEF** je zameraný na systematické zvyšovanie povedomia verejnosti o rozvojovej spolupráci a humanitárnej pomoci prostredníctvom faktov v téme klimatických zmien. V rámci programu Škola priateľská k deťom si 5-tisíc mladých ľudí pomocou faktov zvýši povedomie o týchto témach, vrátane 20 mladých ľudí cez mentoringový program Mladí FAKTY-visti. Pre obe skupiny vznikne digitálny Návod pre mladých FAKTY-vistov. Ďalšou aktivitou je podpora inovatívnych spôsobov sprostredkovania tém pomoci širokej verejnosti, v rámci ktorej vznikne instagramový profil s faktami o týchto témach, založí sa tematicky podobný blog s 20 príspevkami z dielne Mladých FAKTY-vistov a zorganizované bude aj expertné podujatie. V spolupráci so ZMUDRI.sk vznikne vzdelávacie video a mladí FAKTY-visti zozbierajú taktiež vlastné dáta pomocou neuromarketingového testu a meraní kvality ovzdušia. Výška dotácie je 49 690,00 eur.

Projekt **Rozvojové vzdelávania v súvislostiach** predložený občianskym združením **CEEV Živica** sa zameriava na začleňovanie princípov a tém rozvojového vzdelávania do vzdelávania dospelých a zvyšovanie povedomia a informovanosti o témach a princípoch rozvojového vzdelávania a rozvojovej spolupráci SR. Pre verejnosť pripraví žiadateľ v rámci projektu tlačené aj on-line vydanie publikácie Hospicing modernity, zorganizuje diskusiu, na portáli Čierna labuť pripraví 5 článkov a podcast. Publikácia prináša príbehy a cvičenia súvisiace s riešením nestálosti, neistoty, zložitosti a nejednoznačnosti v súčasných náročných časoch. Jej

autorkou je prof. Vanessa Andreotti, ktorá je jednou z najznámejších expertiek na globálne a rozvojové vzdelávanie. Ďalej budú v rámci projektu spolu s partnerom projektu Platformou rozvojových organizácií Ambrela pripravené tri streamované diskusie o rozvojovej spolupráci SR. Zároveň sa posilní výučba tém rozvojového vzdelávania na Sokratovom inštitúte zaradením troch workshopov s touto tematikou do výučby a zorganizuje sa pravidelné kolokvium a diskusia pre absolventov reflektujúce témy rozvojového vzdelávania. Cieľovými skupinami sú širšia verejnosť a študenti a absolventi Sokratovho inštitútu. Výška dotácie je 49 000,00 eur.

4.1.9 Výzvy „Podpora nových podnikateľských partnerstiev“

Program podnikateľských partnerstiev (PPP) podporuje synergie medzi ODA SR a aktivitami slovenských firiem v rozvojových krajinách. Program pomáha vytvárať nové podnikateľské partnerstvá a zvyšovať udržateľnosť a kapacity miestnych partnerov. Jeho cieľom je mobilizovať súkromné zdroje a posilňovať slovenské rozvojové aktivity, a tak podporiť slovenské podnikateľské subjekty pri etablovaní sa v rozvojových krajinách a uľahčiť miestnym podnikom prístup do globálnych hodnotových reťazcov.

Program je rozdelený na **dve kategórie**: 1. Príprava (výstupom je štúdia uskutočniteľnosti alebo podnikateľský plán); 2. Realizácia (projekty realizácie konkrétnych podnikateľských nápadov s rozvojovým aspektom). Program podlieha pravidlám minimálnej štátnej pomoci¹⁴.

V rámci Programu podnikateľských partnerstiev (PPP) boli vyhlásené dve výzvy:

SAMRS/2022/PPP/1 - Zapájanie podnikateľov do rozvojovej spolupráce cez program podnikateľských partnerstiev

SAMRS/2022/PPP/UA/2 - Podpora nových podnikateľských partnerstiev so zameraním na obnovu a rozvoj Ukrajiny

V rámci **Zapájania podnikateľov do rozvojovej spolupráce cez program podnikateľských partnerstiev** SAMRS podpísala zmluvy o poskytnutí dotácie s tromi úspešnými žiadateľmi. **Realizované boli 2 projekty v Keni** (potravinová bezpečnosť a zdravotníctvo) a **1 projekt na Ukrajine** (infraštruktúra) v celkovej hodnote **347 730,00 eur**.

Tabuľka č. 11 Prehľad podnikateľských partnerstiev podporených v roku 2023

Názov projektu	Prijímajúca firma	Partnerská krajina	Schválená dotácia v eurách
Nadviazanie obchodného partnerstva a vývoj nového zariadenia na jedlý hmyz múčneho červa (<i>Tenebrio molitor</i>) v Keni	Scientica, s. r. o.r.o.	Keňa	99 685,00
Voda pre budúcnosť – Moderné štandardy pre obnovu vodohospodárskej infraštruktúry	ESOL, s.r.o.	Ukrajina	104 325,00
Expanzia na kenský trh a zvýšenie diagnostických kapacít na kardiovaskulárne choroby v kenskom zdravotníctve	Powerful Medical, s.r.o.	Keňa	143 720,00
Spolu			347 730,00

¹⁴ <http://www.statnapomoc.sk/>

Cieľom projektu **Nadviazanie obchodného partnerstva a vývoj nového zariadenia na jedlý hmyz múčneho červa (Tenebrio molitor) v Keni** prijímateľa **Scientica, s. r. o** je rozvíjanie obchodného partnerstva a pomoc pri budovaní veľkokapacitného chovného zariadenia nového druhu jedlého hmyzu Múčiara obyčajného (*Tenebrio molitor*), v spoločnosti InsectiPro v Keni pomocou plnenia aktivít projektu. Tieto aktivity zahŕňujú vytvorenie materiálnych podmienok, transfer know-how a testovanie nových pracovných technologických postupov a prototypov. Súčasťou aktivít je aj zaškolenie pracovníkov na pracovisku masového chovu múčiarov spoločnosti Scientica, s.r.o. na Slovensku. Aktivity taktiež zahŕňujú iniciovanie spolupráce medzi partnerskou organizáciou a farmármi daného regiónu. Výsledkom všetkých aktivít bude synergia oboch spoločností sprostredkujúca demonštračný dovoz a vývoz konečných produktov masového chovu hmyzu, využiteľného ako udržateľné krmivo a potrava. Veľkochov múčiara predstavuje v porovnaní s tradičnými živočíšnymi zdrojmi nižšiu emisiu skleníkových plynov, nižšie nároky na vodu a výrazne vyššiu produktivitu spojenú s nárokmi na pôdu. Schválená dotácia predstavuje 99 685,00 eur.

Projekt **Voda pre budúcnosť – Moderné štandardy pre obnovu vodohospodárskej infraštruktúry** prijímateľa **ESOL, s.r.o** je nadviazať užšie partnerstvo s partnerskou firmou a verejnými inštitúciami prostredníctvom Asociácie vodárenských spoločností Ukrajiny, ktorá je druhým partnerom projektu. Výsledkom projektu bude skvalitnenie plánovania obnovy WASH infraštruktúry a to prostredníctvom:

1. zvyšovania povedomia verejného sektora (starostovia, zástupcovia starostov a poslancov miestnych zastupiteľstiev, prevádzkovatelia inžinierskych sietí vo vodnom hospodárstve) v oblasti potreby štandardizácie projektovania a výstavby vodohospodárskej infraštruktúry.
2. spracovania komplexných štandardov projektovania a výstavby vodohospodárskej infraštruktúry (voda, kanalizácia, čistička odpadových vôd) slovenskými a ukrajinskými odborníkmi a odovzdaný Asociácii vodárenských spoločností UA, s potenciálom na zapracovanie štandardov do príslušných dokumentov miest a obcí, vodárenských spoločností, perspektívne do stavebných noriem na celoštátnej úrovni. Za týmto účelom bude realizovať Partner 2 projektu intenzívnu kampaň. Finálny dokument by mal tvoriť základný rámec povojnovej obnovy vodohospodárskej infraštruktúry Ukrajiny. Výška schválenej dotácie je 104 325,00 eur.

Tretí podporený projekt **Expanzia na kenský trh a zvýšenie diagnostických kapacít na kardiovaskulárne choroby v kenskom zdravotníctve** prijímateľa **Powerful Medical, s.r.o.** sa zameriava na expanziu a implementáciu nákladovo efektívnej mobilnej aplikácie PMcardio, ktorá je certifikovaná ako zdravotnícke zariadenie triedy IIb, pre diagnostiku kardiovaskulárnych ochorení (CVD), do celej Kene. Aplikácia poskytuje rýchlu a účinnú diagnostiku, hodnotenie, odporúčanie liečby na základe dôkazov, bez nutnosti prítomnosti kardiológa. Aktuálne prebiehajú skúšobné prevádzky v nemocniciach v Nairobi, pripravuje sa tiež testovanie v ďalších oblastiach Kene, s cieľom demonštrovať funkčnosť a využiteľnosť aplikácie pre jednotlivé medicínske zariadenia. Spolupráca s dodávateľskou spoločnosťou poskytujúcou zdravotnícke zariadenia a farmaceutické výrobky pre krajinu žiadateľovi umožňuje rozšíriť aktivity a sprístupniť PMcardio na celom území Kene. V rámci projektu žiadateľ plánuje poskytnúť tri elektrokardiografy (EKG) do okresu Kilifi a dva do okresu Kiambu, kde je ich v súčasnosti výrazný nedostatok. Tieto stroje zmiernia pracovnú záťaž lekárov a zlepšia diagnostiku a liečbu CVD s použitím PMcardio. Počas projektu sa žiadateľ zameria na vývoj dodatočných funkcií aplikácie. Vývoj bude uskutočnený na lokálnej úrovni, a poskytne pracovné príležitosti pre lokálnych IT developerov. Ďalší rozvoj bude vedený v línii

stratégie Powerful Medical, spätnej väzby od použivateľov, teda zdravotníkov, ako i poznatkami lekárskej komunity. Výška schválenej dotácie je 143 720,00 eur.

V rámci **Podpory nových podnikateľských partnerstiev so zameraním na obnovu a rozvoj Ukrajiny** SAMRS podpísala zmluvy o poskytnutí dotácie s piatimi úspešnými žiadateľmi. **Realizovaných bolo 5 projektov na Ukrajinu** (infraštruktúra a štúdie uskutočniteľnosti) v celkovej hodnote **456 345,48 eur**.

Tabuľka č. 12 - Prehľad schválených projektov Podpory nových podnikateľských partnerstiev so zameraním na obnovu a rozvoj Ukrajiny

Názov projektu	Prijímajúca firma	Partnerská krajina	Schválená dotácia v eurách
Štúdia obnovy infraštruktúry verejného osvetlenia s dôrazom na jej energetickú efektívnosť spojenú s integráciou nabíjajúcich staníc v rámci energetického systému vo vybraných mestách na Ukrajine	SEAK, s. r. o	Ukrajina	55 870,00
Moderná obnova technológie kanalizačných čerpacích staníc v meste Umaň	ESOL, s.r.o.	Ukrajina	95 665,00
Podpora obnovy a budovania novej infraštruktúry a kapacít na poskytovanie služieb prostredníctvom monitoringu a predpovede meteorologických parametrov	MPS - System, spol. s r.o.	Ukrajina	177 780,48
Vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti pre postupnú modernizáciu systému CZT v meste Umaň	Intech Slovakia, s.r.o.	Ukrajina	34 790,00
Podpora zelenej vodíkovej infraštruktúry v Zakarpatskej oblasti Ukrajiny	Blue Green Tech s.r.o.	Ukrajina	92 240,00
Spolu			456 345,48

Projekt **Štúdia obnovy infraštruktúry verejného osvetlenia s dôrazom na jej energetickú efektívnosť spojenú s integráciou nabíjajúcich staníc v rámci energetického systému vo vybraných mestách na Ukrajine** prijímateľa **SEAK, s. r. o.** zahŕňa vypracovanie odbornej štúdie, ktorá zhodnotí existujúci stav verejného osvetlenia ako súčasť kritickej energetickej infraštruktúry. S prihliadnutím na zistené dáta a informácie štúdia v rámci projektu navrhne súbor opatrení na efektívny systém riadenia osvetlenia a jeho prevádzku, ktorý bude v súlade s prierezovou témou SDG13. Pokiaľ to situácia umožní, súčasťou projektu bude aj overenie smart lighting infraštruktúry na vybranej ulici v danom meste. Táto štúdia môže byť následne použitá ako podklad pre vypracovanie projektov na obnovu osvetlenia v ďalších mestách. Dodanie inovatívnych služieb prevádzkovateľom verejného osvetlenia, vrátane inštalácie nabíjajúcich staníc do systému verejného osvetlenia prinesie zvýšenú energetickú efektívnosť, znižovanie emisií a podporu udržateľného rozvoja. Výška schválenej dotácie je **55 870,00 eur**.

Cieľom projektu **Moderná obnova technológie kanalizačných čerpacích staníc v meste Umaň**, prijímateľa **ESOL, s.r.o.** je formou modernizácie a obnovy verejne prospešnej

vodohospodárskej infraštruktúry podporiť jednak kvalitu života a zdravia obyvateľov meste Umaň, ako aj dosiahnuť významnú úsporu na nákladoch na prevádzkovanie tejto infraštruktúry. Projekt sa preto zameria na dosiahnutie nasledovných výsledkov: 1. v spolupráci so zástupcami Partnera 1 a Partnera 2 vypracovať návrh konkrétneho technického a technologického riešenia - návrh energeticky efektívnej technológie kanalizačných čerpacích staníc, 2. inštalácia a sprevádzkovanie technologických zariadení na štyroch kanalizačných čerpacích staniciach vrátane preškolenia odborného personálu vodárenskej spoločnosti mesta Umaň. Výška schválenej dotácie je **95 665,00 eur**.

Projekt **Podpora obnovy a budovania novej infraštruktúry a kapacít na poskytovanie služieb prostredníctvom monitoringu a predpovede meteorologických parametrov**, prijímateľa **MPS - System, spol. s r.o.** je zameraný na obnovu a budovanie novej infraštruktúry a miestnych kapacít na poskytovanie služieb, na podporu sociálno-ekonomického rozvoja a posilnenie potravinovej bezpečnosti a udržateľného poľnohospodárstva regiónov Ukrajiny vo Vinnyckom regióne prostredníctvom zlepšenia monitoringu, kvality a predpovede meteorologických parametrov, ktoré prispievajú k zvýšeniu bezpečnosti a odolnosti komunít voči náhlým zmenám a dopadom počasia a posilňovaniu schopnosti ich adaptácie na zmenu klímy. Inštalácia meteorologických staníc a radaru v spojení so zaškolením odborných pracovníkov prispievajú k lepšiemu monitoringu stavu atmosféry, umožnia analyzovať aktuálne počasie a skvalitniť vytváranie krátkodobých predpovedí, čo je cieľom aj prierezovej témy Životné prostredie a zmena klímy (SDG13). Detailná znalosť plošného rozloženia zrážok, ktorá sa dá získať z radarových meraní, doplnená dátami z rozmiestnených zrážkomerných staníc, umožní lepšie a efektívnejšie plánovanie v poľnohospodárstve. Zavedením krátkodobých predpovedí a z nich plynúcich výstrah projekt zároveň prispieje aj k zvýšeniu bezpečnosti obyvateľov. Výška schválenej dotácie je **177 780,48 eur**.

Cieľom projektu **Vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti pre postupnú modernizáciu systému CZT v meste Umaň**, prijímateľa **Intech Slovakia, s.r.o.** je spracovať štúdiu uskutočniteľnosti, a vytvoriť tak koncepciu postupných krokov pre modernizáciu a rozvoj systému centrálného zásobovania teplom a teplej vody v meste Umaň na Ukrajine tak, aby celý systém dosiahol úroveň „účinného systému“ s ohľadom na využívanie obnoviteľných zdrojov energie v zmysle európskych štandardov. Vypracovaním štúdie uskutočniteľnosti vznikne Road Map rozvoja systému CZT v meste Umaň, ktorí podrobne zmapuje daný región a kompetentným zástupcom mesta zodpovie kľúčové otázky pre ďalšie nasmerovanie systému smerom k zvýšeniu efektívnosti a ekologickej stability. Projekt so svojimi výstupmi má pozitívny vplyv na životné prostredie, ochranu pred zmenou klímy, najmä možným znížením emisií znečisťujúcich látok CO₂. Výška schválenej dotácie je **34 790,00 eur**.

Cieľom projektu **Podpora zelenej vodíkovej infraštruktúry v Zakarpatskej oblasti Ukrajiny**, prijímateľa **Blue Green Tech s.r.o.** je podpora vodíkovej infraštruktúry v regióne Zakarpatsko a taktiež v oblasti obnoviteľných zdrojov a výroby vodíka. Napomôžu tomu zrealizované uskutočnené analýzy a získané posudky, pri ktorých bude žiadateľovi pomáhať lokálny partner. Prostredníctvom výstupov projektu bude pripravený priestor pre samotné investície v oblasti výroby vodíka a tiež budú zhromaždené a pripravené potrebné posudky pre realizáciu novej výrobnéj prevádzky v regióne Zakarpatsko. Komunikáciou projektu sa zabezpečí informovanosť lokálnych podnikateľov a možných investorov o aktuálnych možnostiach vo výrobe vodíka v krajine. Žiadateľ bude poskytovať aktívnu podporu a poradenstvo lokálnym tretím osobám a potenciálnym investorom v oblasti realizácie a optimalizácie výroby vodíka. Spolupráca žiadateľa s lokálnymi firmami pomôže aj v oblasti implementácie a prispôsobenia sa energetickej stratégii EÚ. Slovenský žiadateľ môže priblížiť

jednotlivé regulačné opatrenia a legislatívne ohraničenie týkajúce sa tejto oblasti lokálnemu partnerovi, čím sa zabezpečí prenos best practice. Výška schválenej dotácie je **92 240,00 eur**.

4.1.10 Výzva „Spolufinancovanie rozvojových projektov EÚ“

MZVEZ SR/SAMRS každoročne poskytuje podporu projektom slovenských organizácií schválených v rámci rozvojových nástrojov Európskej komisie prostredníctvom poskytnutia spolufinancovania. Cieľom je posilnenie podielu Slovenskej republiky v rámci rozvojovej spolupráce EÚ, prepojenie rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky s rozvojovou politikou Európskej únie a zvýšenie implementačných kapacít slovenských subjektov v oblasti poskytovania ODA SR. Zapájanie sa do celoeurópskych rozvojových projektov prispieva k zvýšeniu profesionality a expertízy, budovaniu dlhodobých partnerských vzťahov a zviditeľneniu značky SlovakAid. V rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na spolufinancovanie projektov EÚ v roku 2023 bol podporený **1 projekt** s celkovou dotáciou **11 190,00 eur**.

Projekt **Podpora občianskej spoločnosti pri presadzovaní vlády zákona a dobrej správy veci verejných** realizovaný **Výskumným centrom Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku n.o.** je zameraný na prenos skúseností a odporúčaní SR z reformných procesov a tvorby legislatívy vo vzťahu k integračnému procesu EÚ, v podobe vypracovaných analýz a odporúčaní pre vládu Albánska v 5 odborných témach. Uskutoční sa 5 stretnutí pracovných skupín na každú tému, čiže celkovo 25 stretnutí. V rámci projektových aktivít by malo byť zorganizovaných 10 stretnutí, na ktorých budú prezenčne prítomní relevantní experti zo slovenskej vládnej, mimovládnej, expertnej, súkromnej a akademickej sféry. Prostredníctvom viacerých komunikačných kanálov bude žiadateľ distribuovať informácie k cieľovým skupinám projektu (štátne inštitúcie; tvorcovia verejnej mienky) ako aj k ostatnej širokej verejnosti.

4.1.11 Výzva „Podpora vysielania dobrovoľníkov do partnerských krajín“

Vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov do partnerských krajín už dlhodobo podporuje dosahovanie cieľov ODA SR v rozvojových krajinách, vytvára dlhodobé partnerstvá medzi organizáciami a komunitami, pripravuje odborníkov pre rozvojovú spoluprácu a taktiež zvyšuje verejné povedomie o rozvojových témach a význame rozvojovej spolupráce. V roku 2023 bolo **schválených 10 projektov v celkovej hodnote 108 833,00**. Išlo o projekty vyslania do krajín Afriky (4 projekty), západného Balkánu (2 projekty), Východného partnerstva (2 projekty) a Ázie (2 projekty).

Tabuľka č. 13 - Prehľad schválených projektov na vysielanie dobrovoľníkov v roku 2023

Žiadateľ	Krajina vyslania (počet dobrovoľníkov)	Celková výška dotácie v eurách
EMA – Development and Mobility Agency, o. z.	Moldavsko (1), Ukrajina (1)	11 400,00
Dvojfarebný svet, o. z.	Kambodža (2), Keňa (1)	23 455,00
Človek v ohrození, n. o.	Bosna a Hercegovina (1)	18 000,00
ADRA – Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj, o. z.	Uganda (1), Albánsko (1)	29 818,00

eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	Uganda (2)	26 160,00
Spolu		108 833,00

Zdroj: Výročná správa o činnosti SAMRS za rok 2023

4.1.12 Výzva „Podpora budovania kapacít slovenských rozvojových organizácií“

Cieľom výzvy bolo posilňovanie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít aktérov SlovakAid, ako aj medzinárodnej konkurencieschopnosti subjektov pôsobiacich v oblasti rozvojovej spolupráce. Podporené aktivity mali byť nacielené na zefektívnenie interakcie medzi organizáciami združenými v strešných organizáciách a ďalšími aktérmi rozvojovej spolupráce.

Predložený a aj schválený bol jeden projekt vo výške 105 000,00 eur od žiadateľa **Platforma mimovládnych organizácií – Ambrela**. Projekt je zameraný na posilnenie riadiacich, koordinačných a implementačných kapacít Platformy rozvojových organizácií – Ambrela a jej členských organizácií aktívnych v oblasti rozvojovej spolupráce, humanitárnej pomoci a globálneho vzdelávania. Projekt sa zameriava na podporu tvorby strategických dokumentov, zlepšenie verejných politík a posilnenie spolupráce s ostatnými relevantnými aktérmi s cieľom efektívnejšieho poskytovania oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky. Projekt bude realizovaný hlavne na území SR, no s medzinárodným dosahom. Cieľovými skupinami sú členské organizácie Ambrely, rozhodovatelia, politici, úradníci a partneri. Do cieľovej skupiny taktiež patrí aj široká a laická verejnosť, ostatné mimovládne organizácie, občianske iniciatívy, akademické inštitúcie, študenti, médiá a relevantní novinári. Špecifickým cieľom projektu je podpora budovania systému rozvojovej spolupráce SR a posilnenie kapacít aktérov oficiálnej rozvojovej spolupráce. Tento cieľ sa prejaví v troch výsledkoch: v zapracovaní odborných vstupov a odporúčaní aktérov do činnosti, politík a strategických dokumentov, vo zvýšenej konkurencieschopnosti a odbornosti mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti rozvojovej spolupráce a vo zvýšenej informovanosti odbornej a širokej verejnosti.

4.2 Finančné príspevky

4.2.1. Finančné príspevky na základe rozhodnutia ministra

Poskytovanie finančných príspevkov na základe rozhodnutia ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR patrí medzi flexibilné nástroje rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky. Finančné príspevky boli poskytnuté na akútnu humanitárnu pomoc, bilaterálnu a multilaterálnu spoluprácu. V roku 2023 bolo poskytnutých 26 finančných príspevkov vo výške 2 197 715,68 eur.

Tabuľka č. 14 - Prehľad finančných príspevkov poskytnutých v roku 2023

	Číslo finančného príspevku	Účel finančného príspevku	Výška vyplateného finančného príspevku v eurách	Krajina
1.	SAMRS/2023/SP/1/1	Zriadenie tábora v zabezpečenej oblasti v Aleppe, Sýrii, ktorý bude pozostávať z poľnej nemocnice, poľnej kuchyne a stanu pre vysídlené	37 000,00	Sýria

		obyvateľstvo za účelom poskytnutia potrebnej pomoci, zdravotnej starostlivosti a núdzového ubytovania pre ľudí zasiahnutých zemetrasením.		
2.	SAMRS/2023/SP/1/2	Nákup kuchynského vybavenia pre rehabilitačné stredisko pre vysídlené osoby, sociálne slabšie osoby a prepustených vojakov a ich rodiny.	49 813,00	Ukrajina
3.	SAMRS/2023/SP/1/3	Zabezpečenie pokračovania uverejňovania článkov v rámci bieloruského denníka v Denníku N.	5 180,00	Bielorusko
4.	SAMRS/2023/SP/1/4	Pomoc ľuďom postihnutým januárovými zemetraseniami (10 000 €) Pomoc afganským utečencom žijúcim v iránskom Mašade (10 000 €)	20 000,00	Irán
5.	SAMRS/2023/SP/1/5	Pomoc zabezpečiť zdravotnú starostlivosť pre znevýhodnené deti, vrátane detí afganských utečencov	10 000,00	Irán
6.	SAMRS/2023/SP/1/7	Poskytovanie potrebného vybavenia pre rehabilitačné centrum pre klientov s amputáciami alebo traumou, konkrétne pre ranené vnútorné presídlené osoby, prepustených vojakov a pre civilistov v núdzi.	52 000,00	Ukrajina
7.	SAMRS/2023/SP/1/9	Výskum DCAF a jej aktivity súvisiace s Organizáciou Spojených národov	5 000,00	-
8.	SAMRS/2023/SP/1/10	Školenie o správe a reforme v oblasti bezpečnosti a spravodlivosti (DCAF/ISSAT)	15 000,00	-
9.	SAMRS/2023/SP/1/11	Podpora Moldavska pri riešení energetickej krízy - poskytnutie financií na inštaláciu tepelnej izolácie na fasádu najvyššej budovy v meste Bălți	375 000,00	Moldavsko
10.	SAMRS/2023/SP/1/12	Výstavba vodovodného potrubia po útoku na vodnú priehradu Kachovka - zabezpečenie pitnej vody pre postihnuté oblasti	200 000,00	Ukrajina

11.	SAMRS/2023/SP/1/13	Záhroda pre Detskú charitu Sociálne rehabilitačné centrum Charita - centrum pre liečbu onkologických pacientov	9 988,90	Bielorusko
12.	SAMRS/2023/SP/1/14	Vybudovanie bezbariérového vstupu do budovy Okresného centra sociálnych služieb v meste Krupki a zabezpečenie bezbariérovej toalety	9 810,00	Bielorusko
13.	SAMRS/2023/SP/1/15	Zriadenie hrnčiarskej dielne v Centre sociálnych služieb v meste Orša	7 235,00	Bielorusko
14.	SAMRS/2023/SP/1/17	Rekonštrukcia podlahy v tanečnej sále v Základnej umeleckej škole v meste Čašníki	3 435,00	Bielorusko
15.	SAMRS/2023/SP/1/18	Budovanie kapacít Národného konventu Európskej únie v Severnom Macedónsku pre štruktúrovaný dialóg	100 000,00	Severné Macedónsko
16.	SAMRS/2023/SP/1/19	Kryt civilnej ochrany v meste Sumy	100 720,00	Ukrajina
17.	SAMRS/2023/SP/1/20	„Premostenie rozdielov“ proces zmierenia v rukách mladých ľudí	30 000,00	Bosna a Hercegovina
18.	SAMRS/2023/SP/1/21	Pomoc obyvateľom Maroka zasiahnutých zemetrasením	40 000,00	Maroko
19.	SAMRS/2023/SP/1/22	Potravinová pomoc obyvateľom Gázy	100 000,00	Palestína
20.	SAMRS/2023/SP/1/23	Humanitárne odmiňovanie na Ukrajine – nákup dvoch odmiňovacích zariadení Božena 4+ vrátane náhradných komponentov	750 000,00	Ukrajina
21.	SAMRS/2023/SP/1/24	Humanitárna pomoc pre vysídlenecov	100 000,00	Arménsko
22.	SAMRS/2023/SP/1/25	Zabezpečenie liekov a zdravotníckych pomôcok	20 833,78	Libanon
23.	SAMRS/2023/SP/1/26	Realizácia aktivít v oblasti posilnenia a zvyšovania kvality globálneho vzdelávania v Európe (GENE)	25 000,00	-
24.	SAMRS/2023/SP/1/27	Inštalácia solárnych panelov	93 360,00	Ukrajina
25.	SAMRS/2023/SP/1/16	Poskytnutie finančného príspevku na podporu bieloruskej spoločnosti a občanov, ktorí sa stali obeťami politických represálií	8 000,00	Bielorusko
26.	SAMRS/2023/SP/1/8	Poskytnutie finančného príspevku na podporu	30 340,00	Bielorusko

		bieloruskej spoločnosti a občanov, ktorí sa stali obeťami politických represálií		
	SPOLU		2 197 715,68	11

Zdroj: Výročná správa SAMRS 2023

4.2.2. Finančné príspevky poskytované na základe žiadosti predloženej zastupiteľskému úradu Slovenskej republiky

Finančné príspevky poskytované prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí (tzv. mikrogranty) umožňujú operatívne a cielene reagovať na problémy a potreby partnerskej krajiny a pomáhajú zvyšovať viditeľnosť Slovenskej republiky. Ide o malé projekty v hodnote do 10 000,00 eur v maximálnej dĺžke trvania do dvanásť mesiacov.

Celkovo bolo v roku 2023 podporených 83 mikrograntov v 13 krajinách v celkovej hodnote **686 630,01 eur**.

Tabuľka č. 15 - Prehľad finančných príspevkov poskytovaných prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí (tzv. mikrogranty)

Partnerská krajina	Počet schválených finančných príspevkov	Celková schválená suma v eurách
Albánsko	6	59 199,00
Čierna Hora	3	19 990,00
Srbsko/Kosovo *	11	87 622,00
Moldavsko	11	108 657,66
Keňa	11	110 000,00
Somálsko	1	10 000,00
Uganda	1	10 000,00
Gruzínsko	10	84 973,00
Bosna a Hercegovina	15	66 999,35
Severné Macedónsko	5	39 239,00
Ukrajina	6	60 000,00
Libanon	2	19 950,00
Irak	1	10 000,00
Spolu	83	686 630,01

Zdroj: Výročná správa o činnosti SAMRS za rok 2023

* V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

AgriFi Challenge Fund

Slovenská republika pokračuje v aktívnej účasti na finančne najvýznamnejšom komponente iniciatívy EÚ - AgriFI Challenge Fund Kenya – a to, na programe Podpory pre produktívnych, adaptovaných a na trh integrovaných malých poľnohospodárov v Keni v oblasti rozvojovej spolupráce. Slovenská republika prispieva do tohto komponentu sumou 2,5 milióna eur. Celková alokovaná suma predstavuje spolu s príspevkom EÚ sumu 24,5 milióna eur. Európska investičná banka toto financovanie doplní úverovými zdrojmi do výšky 50 miliónov eur. Cieľom programu je zlepšenie integrácie hodnotového reťazca drobných farmárov a pastierov

poskytnutím stimulov na investície do agropotravinárskeho sektora, podpora malých poľnohospodárov v prechode od samozásobiteľského prístupu k podnikateľsky orientovanému prístupu, podpora environmentálne udržateľných poľnohospodárskych postupov a zapojenie často vylúčených skupín, vrátane žien a vidieckej mládeže. Program sa usiluje aj o zníženie potravinového deficitu v krajine a posilnenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskeho sektora v Keni. Do konca roka 2022 bolo agro-podnikom vyplatených 12,9 milióna eur z plánovaných 18,3 milióna eur. V roku 2023 nebola vyplatená žiadna splátka na základe podpísania Dodatku č. 3, ktorý pojednáva o predĺžení implementačného obdobia bez navýšenia rozpočtu.

4.3 Poskytnutie vedomostí a skúseností

Hlavným účelom nástroja poskytnutia vedomostí a skúseností – v podmienkach MZVEZ SR a SAMRS realizovaného pod názvom „Sharing Slovak Expertise“ je odovzdávať odborné vedomosti, skúsenosti a odporúčania z úspešných reforiem správy vecí verejných v rôznych oblastiach, v ktorých má Slovenská republika komparatívne výhody a tak prispievať k budovaniu odborných personálnych kapacít verejnej správy v partnerských krajinách.

V roku 2023 bolo zrealizovaných **šesť projektov** v podobe dvoch vyslaní odborníkov do partnerskej krajiny a štyroch študijných návštev v Slovenskej republike. Tieto projekty boli podporené sumou 40 182,45eur.

Tabuľka č. 16 - Prehľad schválených a realizovaných projektov „Sharing Slovak Expertise“ v roku 2023

Krajina	Názov projektu	Forma	Dátum realizácie	Počet účastníkov	Celková suma projektu v eurách
Uzbekistan	Zlepšenie postavenia žien v podnikaní vrátane rodinného podnikania a ich internacionalizácie na príklade SR	vyslanie odborníkov	11. – 17.6. 2023	4	7 769,14
Moldavsko	Zdieľanie slovenských skúseností s Moldavskou republikou v oblasti zalesňovania a manažmentu lesných škôlok	študijná návšteva v SR	25. - 30.9. 2024	5	8 136,47
Ukrajina	Prispôsobenie knižných zbierok Ukrajiny podmienkam digitálnej spoločnosti	študijná návšteva v SR	25. - 28.7. 2024	3	1882,57
Bosna a Hercegovina	Začleňovanie zamerania sociálnej práce do študijných	vyslanie odborníkov	5.11.- 7.11. 2024	5	4 220,77

	odborov súvisiacich s migráciou a azylom v Bosne a Hercegovine				
Keňa	Zdieľanie skúseností v oblasti kybernetickej bezpečnosti ochrany utajovaných skutočností	a študijná návšteva v SR	5.11.-9.11.2024	6	14 635,00
Keňa	Preskúvanie cesty Slovenska v oblasti digitalizácie služieb verejnej správy	študijná návšteva v SR	5.11.-9.11.2024	3	3 538,50
Spolu					40 182,45

Zdroj: Výročná správa o činnosti SAMRS za rok 2023

4.4 Humanitárna pomoc

Aktivity humanitárnej pomoci sú zamerané na zníženie negatívnych dopadov humanitárnych kríz, záchranu ľudských životov, zmierňovanie utrpenia ľudí v prípade prírodných katastrof, kríz spôsobených človekom či v ďalších núdzových situáciách. Nástroje humanitárnej pomoci sú v porovnaní s inými modalitami rozvojovej spolupráce flexibilnejšie, rýchlejšie a administratívne jednoduchšie. Cieľom je **účinne, pružne a adresne reagovať** na humanitárne potreby ľudí v núdzi, ktorých životné podmienky zásadne zhoršil enormný nárast humanitárnych kríz vo svete, pretrvávajúce štátne konflikty, ruská invázia na Ukrajinu, dopady zmeny klímy, pandémie ochorenia COVID-19 a iné fenomény stimulujúce kontinuálny nárast humanitárnych potrieb vo svete.

Humanitárna pomoc v rámci ODA SR bola v roku 2023 realizovaná materiálnou (podrobnejšie informácie v prílohách) a finančnou formou, ako aj prostredníctvom humanitárnych projektov v rámci dotačných výziev SAMRS teritoriálne zameraných na Ukrajinu a krajiny Blízkeho východu (Libanon, Irak, Sýria). Celkovo Slovenská republika v roku 2023 vynaložila viac ako 21,8 miliónov eur na humanitárnu pomoc do zahraničia.

Aktivítam v oblasti humanitárnej pomoci naďalej dominovala téma vojny na Ukrajine a zabezpečovanie urgentných potrieb vojnou zasiahnutého obyvateľstva formou materiálnej pomoci v hodnote viac než 1,3 milióna eur a finančnej pomoci, smerovanej lokálne pôsobiacim mimovládny organizáciám, inštitúciám, ako aj etablovaným medzinárodným humanitárnym organizáciám.

Ukrajina sa od februára 2022 stala hlavným príjemcom humanitárnej pomoci SR. Do konca roku 2023 dosiahla hodnotu takmer 16 miliónov eur, vrátane finančnej aj materiálnej pomoci. Materiálna humanitárna pomoc v hmotnosti vyše 900 tisíc kilogramov dosiahla hodnotu 6 miliónov eur. Išlo predovšetkým o zdravotnícky materiál, liečivá, lekárnice, materiál na zabezpečenie núdzového ubytovania, hygienické potreby, potraviny, osivá a hnojivá, IT

vybavenie, generátory, ohrievače, transformátory atď. Finančnú pomoc SR poskytlo prostredníctvom dotácií SAMRS, finančných príspevkov MZVEZ SR a dobrovoľných príspevkov do medzinárodných organizácií. Od roku 2022 SR vyhlásila celkovo 3 humanitárne výzvy SAMRS na realizáciu humanitárnych projektov v celkovej hodnote 2,3 mil. eur. V rámci výziev na predkladanie projektov Programu na podporu podnikateľských partnerstiev (PPP) boli v roku 2023 vyhlásené dve výzvy. V procese prvej výzvy, ktorá bola zameraná všeobecne, bol podporený aj jeden projekt pre Ukrajinu v hodnote 104 325,00 eur. V rámci druhej výzvy, ktorá bola špecificky orientovaná iba na Ukrajinu, bolo podporených 5 žiadostí v hodnote 456 345,48 eur. MZVEZ SR poskytlo 14 finančných príspevkov miestnym organizáciám na realizáciu projektov ktoré boli zamerané napr. na nákup vybavenia na podporu celkového fungovania vybraných sociálnych centier vrátane detských domovov a rehabilitačných centier na Ukrajine, ako aj vybudovanie krytov civilnej ochrany, zabezpečenie dodávok vody a hygienického materiálu vysídleným osobám či podporu a ochranu investigatívnych novinárov a nákup vybavenia na vykonávanie aktivít v oblasti humanitárneho odminovania. Prostredníctvom mikrograntov MZVEZ SR podporilo od roku 2022 realizáciu celkovo 11 projektov. Významnú súčasť finančnej pomoci SR pre Ukrajinu zabezpečilo MF SR. V októbri 2023 poskytlo príspevok 3 mil. eur do novovytvoreného Ukraine Capacity Development Fund v rámci Medzinárodného menového fondu.

SR poskytnutím humanitárnej pomoci reagovalo aj na prírodné katastrofy. Vo februári 2023 zasiahlo Turecko a Sýriu ničivé zemetrasenie. SR zareagovalo poskytnutím finančnej aj materiálnej humanitárnej pomoci v hodnote takmer 300 tisíc a do Turecka vyslalo pátraciu a záchrannú misiu. Po septembrovom zemetrasení v Maroku poskytlo finančnú pomoc vo výške 40 tisíc eur. V reakcii na silné záplavy v dôsledku búrky Daniel, poskytlo SR do Líbye materiálnu pomoc v hodnote 260 tisíc eur. Slovensko v uplynulom roku reagovalo aj na záplavy v Taliansku a Slovinsku, ako aj na lesné požiare v Grécku, kam vyslalo svoje hasičské záchranné tímy. Koncom februára sa zrealizovala historicky najhodnotnejšia humanitárnu zásielka Slovenska dodaním viac než 500 tisíc kusov vakcín proti COVID-19 do Kazaskej republiky. Dodané vakcíny boli v hodnote 9,8 mil. €

Podrobný prehľad materiálnej humanitárnej pomoci za rok 2023 sa nachádza v prílohách.

5 Prílohy

5.1 Bilaterálna ODA SR vyplatená v roku 2023 podľa jednotlivých aktérov

Bilaterálna ODA MZVEZ SR	ODA (eur)
Projekt OECD "Podpora zavádzania nových prvkov riadenia rozvojovej spolupráce SR založeného na výsledkoch"	45 000,00
EU Facility for Refugees in Turkey	742 330,00
WHO - pomoc obetiam zemetrasenia v Turecku a Sýrii	100 000,00
UNICEF - pomoc obetiam zemetrasenia v Sýrii	60 000,00
Finančné príspevky na činnosť medzinárodných organizácií na pomoc Ukrajine (UNHCR, UNESCO, UNDP, OHCHR, MAAE, Medzinárodná organizácia pre migráciu, Medzinárodný výbor červeného kríža)	460 000,00
ICRC - medzinárodný červený kríž na rok 2023	36 649,44
OSN UNEP - Environmentálny fond pre Libanon na rok 2023	150 000,00
UN OCHA Somálsko na rok 2023	100 000,00
V4-Medzinárodný Vyšehradský Fond - MVF 2023	404 250,00
RE na rok 2023 Akčný plán pre Moldavsko	20 000,00
Administratívne náklady MZVEZ SR (Administratívne náklady v zmysle smernice OECD/DAC o pravidlách vykazovania ODA - Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System CRS and the Annual DAC Questionnaire)	1 260 311,92
Spolu	3 378 541,36

Bilaterálna ODA SAMRS	ODA (eur)
Dotačné projekty	5 386 982,71
Finančné príspevky poskytované prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí, tzv. mikrogranty (údaj zahŕňa reálne výplaty na tzv. mikrogranty v roku 2023, môže sa líšiť od údajov v kapitole 4.2.2, ktorá zahŕňa všetky záväzky vytvorené v roku 2023)	605 361,33
Poskytovanie vedomostí a skúseností (nástroj Sharing Slovak Expertise)	40 182,45
Finančné príspevky (údaj sa líši oproti kapitole 4.2.1, pretože nezahŕňa údaj o dvoch platbách pre DCAF v hodnote 20 000,00 eur, ktoré sú zarátané v prílohe v kapitole 5.2)	2 177 715,68
Administratívne náklady (Administratívne náklady v zmysle smernice OECD/DAC o pravidlách vykazovania ODA - Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System CRS and the Annual DAC Questionnaire)	1 148 154,57
Spolu	9 358 396,74

Bilaterálna ODA Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ)	ODA (eur)
Dotačné projekty (spolu 13 projektov)	302 890,00
Spolu	302 890,00

Bilaterálna spolupráca MF SR	ODA (eur)
Slovenský transformačný fond	746 407,91
Rozvojová banka Rady Európy – Projekty financované zo Slovenského fondu pre inkluzívny rast / <i>Slovak Inclusive Growth Account (SIGA)</i> – Bosna a Hercegovina, Srbsko	146 550,20
Študijná návšteva pre Štátnu colnú správu Ukrajiny	600,00
Administratívne náklady MF SR* - mzdové náklady (Administratívne náklady v zmysle smernice OECD/DAC o pravidlách vykazovania ODA - Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System CRS and the Annual DAC Questionnaire)	100 000,00
Administratívne náklady spojené s účasťou expertov MF SR na ODA aktivitách	5 346,94
Študijná návšteva pre zástupcov štátnej správy Ukrajiny	4 853,38
Zabezpečenie inštitucionálnych kapacít na výkon PSLO (<i>Private Sector Liaison Officer</i>)	33 600,00
Financovanie pozície slovenského poradcu vo Svetovej banke	325 000,00
Čiastočné financovanie pozície slovenského poradcu v Európskej banke pre obnovu a rozvoj	53 426,07
Dohoda o správe príspevku medzi SR, IBRD a IDA na program PEFA - Fázu VI	734 556,07
Príspevok Ministerstva financií SR do "Ukraine Capacity Development" MMF	3 000 000,00
Spolu	5 150 340,57

Bilaterálna spolupráca MV SR	ODA (eur)
EULEX Kosovo 2023	285 025,55
EUAM Ukrajina 2023	135 639,58
EUCAP Somálsko 2023	97 373,58
EUMM Gruzínsko 2023	339 773,64
EUBAM Ukrajina Moldavsko 2023	112 038,14
EUMA Arménsko 2023	118 799,11
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Ukrajine (vrátane pomoci poskytnutej prostredníctvom Ústredia ekumenickej pastoračnej služby OS a OZ SR a Ministerstva hospodárstva SR)	1 321 654,17
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Turecku	11 807,04
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Sýrii (vrátane pomoci poskytnutej prostredníctvom Ústredia ekumenickej pastoračnej služby OS a OZ SR)	57 081,49
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Kazachstanu – vakcíny poskytnuté Ministerstvom zdravotníctva SR (celková hodnota darovaných vakcín Kazachstanu predstavuje 9 750 780,00 eur. Pri vykazovaní vakcín sa v zmysle usmernenia OECD uplatňuje proxy hodnota 6,66 USD za dávku, vykázaná ODA tak predstavuje 3 080 246,40 eur)	3 080 246,40

Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Libanonu (pomoc poskytnutá prostredníctvom Ústredia ekumenickej pastoračnej služby OS a OZ SR)	1 980,00
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá Líbyi	259 385,13
Materiálna humanitárna pomoc poskytnutá pre pásmo Gazy (vrátane pomoci poskytnutej prostredníctvom Ústredia ekumenickej pastoračnej služby OS a OZ SR)	66 698,57
In-donor refugee costs 2023 (vrátane oprávnenej časti spolufinancovania projektu realizovaného cez Fond pre azyl a migráciu – AMIF)	1 435 341,88
Administratívne náklady(Administratívne náklady v zmysle smernice OECD/DAC o pravidlách vykazovania ODA - Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System CRS and the Annual DAC Questionnaire)	82 332,00
Spolu	7 405 176,28

Bilaterálna spolupráca MZ SR	ODA (eur)
Materiálna humanitárna pomoc – darovanie vakcín proti COVID 19 (odstúpenie prostredníctvom mechanizmu COVAX: Brazília, Egypt, Kambodža; proxy hodnota podľa pravidiel OECD pre COVAX). MZ SR okrem uvedeného darovala aj 821 100 dávok vakcín do Srbska a Kazachstanu. Vakcíny darované Kazachstanu sú uvedené pri MV SR v rámci materiálnej humanitárnej pomoci a vakcíny darované Srbsku už boli vykázané ako ODA SR za rok 2022 a z toho dôvodu sa do ODA SR za rok 2023 nezapočítavajú	7 557 580,80
Spolu	7 557 580,80

Bilaterálna spolupráca MŠVVaM SR	ODA (eur)
Oficiálna rozvojová pomoc (ODA) poskytnutá na štipendistov vlády SR v roku 2023	2 025 414,00
Spolu	2 025 414,00

Bilaterálna spolupráca MPRV SR	ODA (eur)
Odborná a technická podpora krajín strednej a východnej Európy v oblasti potravinových databáz	20 817,64
ISTA	20 023,14
Forest Europe	8 849,00
Spolu	49 689,78

Bilaterálna spolupráca MŽP SR	ODA (eur)
Administratívne náklady Vodohospodárskej výstavby ŠP v súvislosti s odovzdávaním skúseností v regióne strednej Ázie*	7 500,00
Spolu	7 500,00

Spolu bilaterálna ODA SR v roku 2023	35 235 529,53
---	----------------------

5.2 Multilaterálna rozvojová spolupráca Slovenskej republiky v roku 2023

Organizácia	Inštitúcia	ODA koef.	Uhradené (eur)	ODA (eur)
OSN			7 715 381,13	4 362 136,09
OSN (riadny rozpočet)	MZVEZ SR	0,52	4 251 528,36	2 210 794,75
OSN (Populačný fond)	MZVEZ SR	1	5000,00	5 000,00
FAO	MPRV SR	0,83	728 449,26	604 612,89
WHO (Svetová zdravotnícka organizácia)	MZ SR	0,76	728 794,73	553 884,00
UNCCD – členský príspevok	MPRV SR	1	11 641,00	11 641,00
Dohovor o zmene klímy (UNFCCC)	MŽP SR	0,61	40 632,00	24 785,52
Kjótsky protokol k UNFCCC	MŽP SR	1	6 665,00	4 065,65
WMO	MŽP	0,04	103 222,66	4 128,91
ITL UN FCCC	MŽP SR	0,61	784,00	478,24
UNEP	MŽP SR	1	100 000,00	100 000,00
WFP	MZVEZ SR	1	14 337,60	14 337,60
CERF	MZVEZ SR	1	30 000,00	30 000,00
UNRWA	MZVEZ SR	1	30 000,00	30 000,00
UNMAS	MZVEZ SR	1	20 000,00	20 000,00
UN WOMEN	MZVEZ SR	1	50 000,00	50 000,00
WIPO	ÚPV	0,03	139 484,85	4 184,55
ITU – Medzinárodná telekomunikačná únia	MDV SR	0,18	163 000,00	29 340,00
IAEA	ÚJD	0,33	611 692,67	201 858,58
IAEA (Fond technickej spolupráce MAAE)	ÚJD	1	139 592,00	139 592,00
IAEA (Národný participačný príspevok)	ÚJD	0,33	3 340,00	1 102,20
ILO	MPSVR SR	0,60	537 217,00	322 330,20
Mierové misie OSN			4 142 482,30	621 372,36
MINURSO	MZVEZ SR	0,15	57 499,88	8 624,99
MINUSCA	MZVEZ SR	0,15	1 056 646,72	158 497,01
MINUSMA	MZVEZ SR	0,15	423 840,41	63 576,06
MONUSCO	MZVEZ SR	0,15	910 768,50	136 615,27
UNIFIL	MZVEZ SR	0,15	491 093,94	73 664,09
UNISFA	MZVEZ SR	0,15	152 953,20	22 942,98
UNMIK	MZVEZ SR	0,15	33 082,52	4 962,38
UNMISS	MZVEZ SR	0,15	1 016 597,13	152 489,58
WTO			825 656,32	825 656,32
WTO	MH SR	1	825 656,32	825 656,32
EU			109 359 360,00	109 359 360,00
EDF - European Development Fund	MF SR	1	7 899 360,00	7 899 360,00
EU - Development Share of	MF SR	1	101 460 000,00	101 460 000,00

Budget				
Ostatné multilaterálne organizácie			12 637 466,76	11 437 468,84
ICMP	MZVEZ SR	1	30 000,00	30 000,00
Rada Európy	MZVEZ SR	0,40	1 582 759,99	633 104,00
Príspevok do Rady Európy na činnosť ESLP na rok 2023	MZVEZ SR	0,40	40 000,00	16 000,00
Rozvojová banka Rady Európy	MZVEZ SR	0,18	6 485,24	1 167,34
OBSE (riadny rozpočet)	MZVEZ SR	0,74	279 106,56	206 538,86
IBRD	MF SR	1	2 216 049,28	2 216 049,28
IFC	MF SR	1	3 317 709,68	3 317 709,68
IDA	MF SR	1	2 880 000,00	2 880 000,00
Zelený klimatický fond (GCF)	MŽP SR	1	500 000,00	500 000,00
EPPO	MPRV SR	1	28 660,00	28 660,00
Svetová poštová únia	MDV SR	0,16	137 585,66	22 013,71
Medzinárodná iniciatíva na odpustenie dlhov (MDRI)	MF SR	1	140 000,00	140 000,00
Montreal protocol	MŽP SR	1	333 843,79	333 843,79
CITES	MŽP SR	1	9 213,99	9 213,99
OECD Development Centre	MZVEZ SR	1	28 011,00	28 011,00
Geneva Centre for Security Sector Governance (DCAF)	MZVEZ SR (SAMRS)	1	20 000,00	20 000,00
IMF - PRGT (International Monetary Fund - Poverty Reduction and Growth Trust)	MF SR	1	1 000 000,00	1 000 000,00
IRENA (Medzinárodná agentúra pre obnoviteľnú energiu)	MH SR	0,66	29 036,57	19 164,14
WOAH/OIE	MPRV SR	0,61	59 005,00	35 993,05
Spolu – Multilaterálna rozvojová spolupráca SR v roku 2023			134 680 346,51	126 605 993,61

5.3 Materiálna humanitárna pomoc Slovenskej republiky v rámci ODA SR v roku 2023

Krajina	Prijímateľ	Druh pomoci	Objem pomoci v eurách
Ukrajina	Rôzni prijímatelia: štátne inštitúcie, samosprávy, cirkev	trvanlivé potraviny, deky, spacie vaky, hygienické balíčky, lekárničky, lieky a zdravotnícky materiál, elektrocentrály, rôzne oblečenie, rôzna IT technika	1 321 654,17
Turecko	Red Crescent Society Ministry of Family and Social Affairs in Adana	trvanlivé potraviny, zdravotnícky materiál	11 807,04

Sýria	Sýrsky arabský Červený polmesiac (SARC)	trvanlivé potraviny, toaletné potreby, zdravotnícky materiál (rukavice, obleky, návleky, obvazy, lekárničky, náplast') deky, spacie vaky, vankúše	57 081,49
Kazachstan	Republic of Kazakhstan	500 040 vakcín BioNTech/Pfizer COVID-19	3 080 246,40
Libanon	Development For Life and Peace Association	lekárničky	1 980,00
Líbya	Emergency medical support center	deky, stany, umývadlá, elektrocentrály, čerpadlá, hygienické potreby a zdravotnícky materiál (striekačky, ihly, respirátory, ochranné okuliare, rúška, ochranný oblek)	259 385,13
Gaza	Sýrsky arabský Červený polmesiac (SARC)	trvanlivé potraviny, deky, spacie vaky, hygienické balíčky, lieky a zdravotnícky materiál	66 698,57
SPOLU			4 798 852,80

Okrem vyššie uvedeného bola materiálna humanitárna pomoc v roku 2023 poskytnutá aj Srbsku v podobe darovaných vakcín a Slovinsku poskytnutím odvlhčovačov. Vzhľadom k tomu, že vakcíny darované Srbsku boli vykázané už za rok 2022 a Slovinsko nie je oprávnenou krajinou na prijímanie oficiálnej rozvojovej pomoci v zmysle zoznamu OECD DAC, celková uplatniteľná hodnota materiálnej humanitárnej pomoci SR za rok 2023 bez vakcín Srbsku a pomoci poskytnutej Slovinsku predstavuje 4 798 852,80 eur (vakcíny poskytnuté Kazachstanu boli prepočítané proxy hodnotou 6,66 USD, ktorá bola stanovená OECD).

5.4 Náklady (v eurách) Slovenskej republiky na štípendistov z rozvojových krajín podľa zoznamu OECD/DAC v roku 2023

Teritórium	Počet študentov	Náklady štípendium	Náklady príspevok	Celkom za teritórium
Afganistan	27	110 908,00	24 960,00	135 868,00
Albánsko	6	22 680,00	4 560,00	27 240,00
Argentína	1	2 650,00	320,00	2 970,00
Arménsko	3	8 410,00	2 160,00	10 570,00
Azerbajdžan	3	9 740,00	1 840,00	11 580,00

Bielorusko	26	118 410,00	23 680,00	142 090,00
Bosna a Hercegovina	6	26 880,00	5 040,00	31 920,00
Etiópia	8	34 980,00	6 320,00	41 300,00
Gruzínsko	6	29 948,00	6 720,00	36 668,00
Irak	4	16 340,00	2 800,00	19 140,00
Jordánsko	5	25 950,00	4 960,00	30 910,00
Keňa	22	85 308,00	20 240,00	105 548,00
Kosovo *	8	33 914,00	9 120,00	43 034,00
Libanon	9	43 090,00	8 000,00	51 090,00
Moldavsko	6	21 120,00	4 720,00	25 840,00
Palestína	18	73 090,00	14 720,00	87 810,00
Srbsko	171	735 554,00	157 760,00	893 314,00
Sudán	8	49 156,00	15 280,00	64 436,00
Sýria	23	66 698,00	16 000,00	82 698,00
Ukrajina	33	144 268,00	33 600,00	177 868,00
Vietnam	1	2 080,00	1 440,00	3 520,00
Spolu	394	1 661 174,00	364 240,00	2 025 414,00

Zdroj: MŠVVaM SR

* V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

5.5 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na životné prostredie a zmenu klímy v roku 2023

Názov projektu v slovenčine	Prijímajúca krajina	Organizácia	Vyplatená suma: 2023
Príspevok do UNEP Libanon 2023	Libanon	UNEP	150 000,00
Príspevok do Forest Europe 2023	Ukrajina	Forest Europe	8 849,00
Vodohospodárska výstavba ŠP - administratívne náklady k projektom bezpečnosti priehrad v strednej Ázii	Kazachstan; Uzbekistan	Slovak Water Management State Enterprise	7 500,00
Zdieľanie slovenských skúseností s Moldavskou republikou v oblasti zalesňovania a manažmentu lesných škôlok	Moldavsko	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	8 136,47
Women and Youth Empowerment through Nature-based Solutions in Kilifi County	Keňa	MaMa Doing Good, NGO	7 000,00
Project on Sustainable Plastic Waste Management in Soroca Town	Moldavsko	Mayor's Office of Soroca Municipality	7 000,00
Repair of the water supply network, Ursoaia village, Causeni district	Moldavsko	Ursoaia village Town Hall	7 000,00

Projektový asistent - rozvojové aktivity v utečeneckom tábore Kyaka II, Uganda	Uganda	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	11 483,20
Púštne poľnohospodárstvo v kenskej Turkane	Keňa	eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	119 987,49
Vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti pre postupnú modernizáciu systému CZT v meste Uman	Ukrajina	Intech Slovakia, s.r.o.	27 832,00
Sociálna výsadba stromčekov - nový spôsob boja s odlesňovaním, energetickou krízou a nezamestnanosťou v Moldavskej republike	Moldavsko	Slovenská katolícka charita	100 000,00
Support to Greening Kilifi Municipality for Sustainable Urban Development	Keňa	The Kenya Alliance of Resident Associations	7 000,00
The park is an ecological, social, healthy solution for urban residents	Moldavsko	City Hall, Ceadir-Lunga	7 000,00
Rehabilitation of Water Supply System in village Orbeli of Tsageri Municipality, Racha Lechkhumi Region	Gruzínsko	Registered Union Rural Communities Development Agency	3 486,00
Revitalization and preservation of resort "Česma" ("Fountain")	Kosovo *	Municipality of Gračanica - Local Self-Government	6 966,05
Štúdia obnovy infraštruktúry verejného osvetlenia s dôrazom na jej energetickú efektívnosť spojenú s integráciou nabíjacích staníc	Ukrajina	SEAK	33 522,00
VODA PRE BUDÚCNOSŤ - MODERNÉ ŠTANDARDY PRE OBNOVU VODOHOSPODÁRSKEJ INFRAŠTRUKTÚRY	Ukrajina	ESOL s.r.o.	52 162,50
We change the world	Severné Macedónsko	4SELECT	6 995,10
Waste Management improvement in Chokhatauri Municipality	Gruzínsko	Chokhatauri Municipality	7 000,00
Sustainable energy and potable water for Carpineni boarding school	Moldavsko	Public association "Green City Lab Moldova"	6 965,00

Zelený vektor pre moldavský agropotravinársky sektor	Moldavsko	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	360 000,00
Rehabilitation of Water Supply System in IDP settlement in Torsa Community of Khobi Municipality	Gruzínsko	Registered Union Rural Communities Development Agency	5 694,50
Extending organic composting scheme in rural communities	Albánsko	Help - Hilfe zur Selbsthilfe e.V	7 000,00
Grepan village support through sustainable sources of water and training	Irak	Shingala Azad Organization for Social Development	7 000,00
Podpora zelenej vodíkovej infraštruktúry v Zakarpatskej oblasti Ukrajiny	Ukrajina	Blue Green Tech s.r.o.	22 240,00
Business education for successful application	Čierna Hora	Network for Youth Activism of Montenegro	6 244,00
Empowering Youth for Active Citizenship and Environmental Protection in Dragash	Kosovo *	Qendra Rinore Avoko Dragash	7 000,00
Empowering women from rural areas	Srbsko	Women's Association NIKA - Bor	4 281,20
Enhancing Access to Safe Water Installation of Water Pipelines for Tkibuli Municipality Villages	Gruzínsko	Tkibuli Municipality City Hall	2 800,00
Horticultural Demonstration Farm for Food Security and Improved Livelihoods	Keňa	Congregation of Sons of Divine Providence Registered Trustees	7 000,00
Podpora zavedenia systému triedeného zberu odpadov v Gruzínsku	Gruzínsko	Slovenská agentúra životného prostredia	47 289,25
Expert na digitalizáciu nemocničných záznamov v nemocnici TIKIT, Keňa	Keňa	Dvojfarebný svet, o.z.	1 520,00
Capacity development in the field of raising awareness about natural disasters and climate change in Bosnia and Herzegovina	Bosna a Hercegovina	City of Čapljina	4 104,80
Nature Expedition	Severné Macedónsko	Citizens Association for Motivation and Development of the Communication Dialogue	7 000,00
Ensuring the energy autonomy of kindergarten no. 3 Lästärel by	Moldavsko	Ialoveni City Hall	7 000,00

installing the photovoltaic system			
Flowing Together: Collaborative Regeneration of Nairobi's Rivers	Keňa	Kounkuey Design Initiative Inc.	7 000,00
Poskytovanie odbornej prípravy a budovanie udržateľnej energetickej infraštruktúry a infraštruktúry WASH v guvernorate Akkar v severnom Libanone	Libanon	Človek v ohrození, n.o.	199 998,40
Expert dobrovoľníčka pre posilnenie aktivít projektov a strategické smerovanie v rámci podpory sektora trhové prostredie v Moldavsku	Moldavsko	EMA - Development and Mobility Agency	4 560,00
Moderná obnova technológie kanalizačných čerpacích staníc v meste Umaň	Ukrajina	ESOL s.r.o.	26 065,00
Podpora verejných politik, budovania kapacít a verejnej informovanosti v oblasti rozvojovej spolupráce	Rozvojové krajiny, bližšie neurčené	Platforma rozvojových organizácií Ambrela -	63 000,00
Dobrovoľník/-čka v oblasti energetickej efektivity v Bosne a Hercegovine	Bosna a Hercegovina	Človek v ohrození, n.o.	14 400,00
Empowering Women and youth in the Plastics Circular Economy	Keňa	Watamu Marine Association	7 000,00
Inštalácia a vývoj moderných analytických metód pre stanovenie organických znečisťujúcich zlúčenín vyžadovaných podľa európskych smerníc o vodách	Gruzínsko	Slovenská Technická Univerzita v Bratislave	50 047,00
Nadviazanie obchodného partnerstva a vývoj nového zariadenia na jedlý hmyz múčneho červa (Tenebrio molitor) v Keni	Keňa	Scientica, s.r.o.	59 811,00
Podpora obnovy a budovania novej infraštruktúry a kapacít na poskytovanie služieb prostredníctvom monitoringu a predpovede meteorologických parametrov	Ukrajina	MPS - System, spol. s r.o.	43 560,00
Modernization of the water castle in Tahnauti village	Moldavsko	The Town Hall of Tareuca	7 000,00
Podpora rozvoja obcí Dohat a Darkar vďaka zabezpečeniu	Irak	Slovenská katolícka charita	200 000,00

udržateľných zdrojov pitnej vody a školeniam			
Blue Economy Innovation and Investment Summit 2023 mit	Keňa	Sote Information & Communication Technology	7 000,00
Visit 50 places in North Macedonia	Severné Macedónsko	Community Association Veles Biking-Veles	2 978,00
Znižovanie dopadov palstových odpdov na životné prostredie v pohraničných oblastiach v Moldavsku	Moldavsko	Slovenská agentúra životného prostredia	31 408,40
Podpora využitia obnoviteľných zdrojov energie a budovanie kapacít v oblasti ochrany životného prostredia na Gruzínskej Technickej Univerzite	Gruzínsko	Slovenská Technická Univerzita v Bratislave	49 221,90
Planting Climate Resilience Project	Keňa	Kenya National Farmers Federation	3 000,00
Pilotné riešenia pre trvalo udržateľné hospodárenie s odpadovými vodami v gruzínskom regióne Racha	Gruzínsko	SOSNA	60 000,00
Expert-dobrovoľník / expertka-dobrovoľníčka pre rozvoj farmárskych kooperatív v Keni s dôrazom na ženy farmárky	Keňa	Človek v ohrození, n.o.	954,43
Landscape regeneration and propagation of endangered indigenous trees in northern Tanzania	Keňa	Kijani Pamoja	2 949,00
Climathon Albania	Albánsko	Innovation League, o.z.	39 570,00
AgeVolt riešenie pre elektromobilitu v Keni	Keňa	AgeVolt Slovakia	30 000,00
Clean environment - secure future: Budesti responds to climate challenges	Moldavsko	Budesti City Hall, Chisinau	3 000,00
Development support through provision of portable water resources to Mam-Rashan	Irak	Shingala Azad organization for social development	2 997,60
Zlepšenie kvality života obyvateľov mesta Rezina: zabezpečenie prístupu k systému kanalizácie	Moldavsko	Regionálna rozvojová agentúra Senec-Pezinok	42 444,68
Zdravá voda pre Rivne	Ukrajina	Asociácia vodárenských spoločností	15 871,26

Monitoring of atmospheric air in Boryslav City	Ukrajina	Boryslav City Council	636,77
Installation of ecological lighting on football fields	Ukrajina	District public organization "Yakymivka district football federation"	490,96
Podpora dosiahnutia hygienických štandardov EU a zapojenia žien včelárov pri spracovaní včelích produktov vo Vojvodine.	Srbsko	národné poľnohospodárske a potravinárske centrum	58 323,96
Budovanie funkčného a udržateľného systému odpadového hospodárstva v obci Criuleni	Moldavsko	Slovenská katolícka charita	19 413,69
Slovenský fond pre inkluzívny rast/RB RE/ Srbsko	Srbsko	Council of Europe Development Bank	24 800,00

* V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

5.6 Prehľad bilaterálnej rozvojovej spolupráce zameranej na rovnosť žien a mužov v roku 2023

Názov projektu v slovenčine	Prijímajúca krajina	Organizácia	Vyplatená suma: 2023
10th installment to EU Facility for Refugees in Turkey FriT (2023)	Turecko	European Commission	371 165,00
EU Facility for Refugees in Turkey FriT (2023)	Turecko	European Commission	371 165,00
Zlepšenie postavenia žien v podnikaní vrátane rodinného podnikania a ich internacionalizácie na príklade SR	Uzbekistan	Ekonomická univerzita v Bratislave	7 769,14
Potravinová a hygienická pomoc pre Kyjevskú a Odeskú oblasť (Balíky nádeje)	Ukrajina	Depaul Slovensko, nezisková organizácia	270 273,97
Zabezpečenie životne dôležitej humanitárnej pomoci pre obyvateľov oslobodených miest na Ukrajine	Ukrajina	ADRA	299 587,80
Zlepšenie podmienok pre život v útulkoch a centrách a poskytovanie humanitárnej a psychologickej prvej pomoci vnútorne vysídleným osobám	Ukrajina	Slovenská katolícka charita	299 700,00
Projektový asistent - rozvojové aktivity v utečeneckom tábore Kyaka II, Uganda	Uganda	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc	11 483,20

		a rozvoj - Občianske združenie	
Promotion of women's participation in digital media for reporting underreported issues of importance to women in Somalia	Somálsko	Somali Women Journalist's Rights Association	7 000,00
building Cyber Security resilience at the Kenyan Coast	Keňa	Sote Information & Communication Technology	7 000,00
Zlepšenie duševného zdravia obyvateľov Chernihivskej oblasti Ukrajiny s osobitným dôrazom na deti a ich rodičov, ženy a starých ľudí	Ukrajina	Integra	179 980,20
Zelený vektor pre moldavský agropotravinársky sektor	Moldavsko	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	360 000,00
Zabezpečenie psychosociálnej podpory v detských nemocniciach v Charkovskej a Ľvovskej oblasti v kontexte vojny	Ukrajina	IPčko o.z.	179 119,80
Women and Youth Empowerment through Nature-based Solutions in Kilifi County	Keňa	MaMa Doing Good, NGO	7 000,00
Voda pre život: Obnova vodovodnej infraštruktúry pre komunity zasiahnuté zemetrasením v Sýrii (angl. RINSE)	Sýria	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	199 735,57
Towards increasing awareness and engagement on cybersecurity and privacy in Kenya	Keňa	The Kenya Information Communication and Technology Action Network Trust	7 000,00
Supporting women in business development	Kosovo *	Center for Innovation and Development (CFID)	6 965,00
Spoločenská a ekonomická inklúzia v Tirane	Albánsko	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	12 371,20
Sociálna výsadba stromčekov - nový spôsob boja s odlesňovaním, energetickou	Moldavsko	Slovenská katolícka charita	100 000,00

krízou a nezamestnanosťou v Moldavskej republike			
Smart Room to Promote Autonomy of Disabled People	Bosna a Hercegovina	Nova Vita Association	1 775,90
Sarajevo United: Fostering Inclusion, Equality and Harmony through Youth Soccer	Bosna a Hercegovina	Sports Club Mladade	2 450,00
Rehabilitácia troch vodných vrtov v oblasti Khan Arnaba v Sýrii, ktoré budú slúžiť 25 000 člennej komunite	Sýria	Integra	200 000,00
Rehabilitation of Water Supply System in village Orbeli of Tsageri Municipality, Racha Lechkhumi Region	Gruzínsko	Registered Union Rural Communities Development Agency	3 486,00
Rehabilitation of Water Supply System in IDP settlement in Torsa Community of Khobi Municipality	Gruzínsko	Registered Union Rural Communities Development Agency	5 694,50
Púštne poľnohospodárstvo v kenskej Turkane	Keňa	eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	119 987,49
Štúdia obnovy infraštruktúry verejného osvetlenia s dôrazom na jej energetickú efektívnosť spojenú s integráciou nabíjacích staníc	Ukrajina	SEAK	33 522,00
Kiana Podcast Series	Keňa	Epuka Ugaidi Organization	7 000,00
Program učňovského vzdelávania a ekonomickej integrácie kenskej komunity a utečencov v kraji Turkana	Keňa	SAVIO o. z.	139 897,80
Poskytovanie odbornej prípravy a budovanie udržateľnej energetickej infraštruktúry a infraštruktúry WASH v guvernorate Akkar v severnom Libanone	Libanon	Človek v ohrození, n.o.	199 998,40
Podpora trhového prostredia v Moldavsku: Digitálne inovácie, trh práce a investície - FÁZA 1	Moldavsko	EMA - Development and Mobility Agency	120 000,00
Podpora rozvoja obcí Dohat a Darkar vďaka zabezpečeniu udržateľných zdrojov pitnej vody a školeniam	Irak	Slovenská katolícka charita	200 000,00

Nadviazanie obchodného partnerstva a vývoj nového zariadenia na jedlý hmyz múčneho červa (Tenebrio molitor) v Keni	Keňa	Scientica, s.r.o.	59 811,00
Improving the employability of women	Kosovo *	NVO Equality	6 300,00
Grepan village support through sustainable sources of water and training	Irak	Shingala Azad Organization for Social Development	7 000,00
Flowing Together: Collaborative Regeneration of Nairobi's Rivers	Keňa	Kounkuey Design Initiative Inc.	7 000,00
Expert na digitalizáciu nemocničných záznamov v nemocnici TIKIT, Keňa	Keňa	Dvojfarebný svet, o.z.	1 520,00
Expert dobrovoľníčka pre posilnenie aktivít projektov a strategické smerovanie v rámci podpory sektora trhové prostredie v Moldavsku	Moldavsko	EMA - Development and Mobility Agency	4 560,00
Expert dobrovoľníčka na budovanie kapacít a posilnenie spolupráce IKT sektorov medzi Slovenskom a Ukrajinou, s dôrazom na ženy v IKT	Ukrajina	EMA - Development and Mobility Agency	4 560,00
Enhancing Women Empowerment Resource Center through Food Delivery Truck acquisition	Libanon	Development for People and Nature Association	6 965,00
Empowering young couples to end SGVB	Keňa	I AM RESPONSIBLE Foundation	7 000,00
Empowering women from rural areas	Srbsko	Women's Association NIKA - Bor	4 281,20
Empowering Women and youth in the Plastics Circular Economy	Keňa	Watamu Marine Association	7 000,00
Business education for successful application	Čierna Hora	Network for Youth Activism of Montenegro	6 244,00
Dobrovoľník pre posilnenie aktivít verejného zdravia v okrese Mukono, Uganda.	Uganda	eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	13 748,00
Dobrovoľník/-čka v oblasti energetickej efektivity v Bosne a Hercegovine	Bosna a Hercegovina	Človek v ohrození, n.o.	14 400,00
"Your health, your choice" Do it right !	Albánsko	Center FuturAL	6 885,20

Blue Economy Innovation and Investment Summit 2023 mit	Keňa	Sote Information & Communication Technology	7 000,00
Budovanie ekonomickej odolnosti ABL komunit okolo regiónu Tskhinvali v Gruzínsku	Gruzínsko	Strategic Analysis Think Tank	90 030,00
Digitalizácia základných a stredných škôl a zvýšenie digitálnej zručnosti učiteľov v kraji Machakos	Keňa	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	180 000,00
Women against Terrorism-Empowering Women through capacity building	Keňa	Epuka Ugaidi Organization	1 500,00
With slow and careful steps, between limits and borders!	Bosna a Hercegovina	Helsinki Committee for Human Rights	706,03
Znižovanie dopadov palstových odpdov na životné prostredie v pohraničných oblastiach v Moldavsku	Moldavsko	Slovenská agentúra životného prostredia	31 408,40
Zlepšenie fyzického a duš. zdravia obyvateľstva zasiahnutého ozbrojeným konfliktom a zvýšenie kompetencií zdravotníckeho personálu na vých. Ukrajine	Ukrajina	STEP-IN	63 924,87
Začleňovanie žien zo znevýhodnených skupín do oblasti klimaticky inteligentného podnikania a inovácií	Severné Macedónsko	Hekima, o.z.	39 846,00
Promotion of women's businesses that produce healthy foods	Kosovo *	Center for Innovation and Development (CFID)	2 988,00
Práca s deťmi so špeciálnymi potrebami zo slumov Mukuru v Nairobi	Keňa	eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí	1 269,17
Poskytovanie základných potrieb a psychologickej prvej pomoci pre vnútorne presídlené osoby žijúce v útulkoch v meste Dnipro a na predmestiach.	Ukrajina	Slovenská katolícka charita	65 752,11
Expert-dobrovoľník / expertka-dobrovoľníčka pre rozvoj farmárskych kooperatív v Keni s dôrazom na ženy farmárky	Keňa	Človek v ohrození, n.o.	954,43
EnGendering Knowledge – Gender Equality in Higher Education	Bosna a Hercegovina	Association for Education Development,	809,70

		Science and Innovation	
Posilnenie prístupu k základným potravinám a hygienickým potrebám pre najzraniteľnejšiu časť populácie na Ukrajine	Ukrajina	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	65 663,29
Planting Climate Resilience Project	Keňa	Kenya National Farmers Federation	3 000,00
Peace Festival	Bosna a Hercegovina	Post-Conflict Research Center (PCRC)	2 237,87
Medical and social assistance to IDPs to the services of a gynecologist-mammologist in the Odessa region	Ukrajina	Charitable Foundation "Winds of Changes"	3 000,00
Inkubátor talentov: Digitálne vzdelávanie žien a IT odborníkov v Moldavsku	Moldavsko	EMA - Development and Mobility Agency	74 500,00
Football for Gender Equality – improving access to sport for girls	Čierna Hora	Football club Breznica	2 862,00
Improving gender equality through sports	Kosovo *	HERC	2 991,00
Eco Friendly Houses for Tikit Health Centre Medical Staff	Keňa	ZÚ Nairobi	3 000,00
Empowering Refugee Girls & Young Women through Education	Keňa	RefuSHE	3 000,00
Dobrovoľník pre Nairobi - ST.PHILIP NERI PRIMARY SCHOOL	Keňa	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	1 960,00
Dobrovoľník 1 pre Antimalnutričné centrum v Kibeho	Rwanda	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	1 329,98
Development support through provision of portable water resources to Mam-Rashan	Irak	Shingala Azad organization for social development	2 997,60
Climathon Albania	Albánsko	Innovation League, o.z.	39 570,00
Clean environment - secure future: Budesti responds to climate challenges	Moldavsko	Budesti City Hall, Chisinau	3 000,00
Building a healthy community through medical outreach, prevention and education	Keňa	EMOTER	3 000,00

Blue Economy Innovation and Investment Summit	Keňa	Sote Information & Communication Technology	1 500,00
Zabezpečenie pitnej vody pre obce Bersavy a Birstek	Irak	Slovenská katolícka charita	40 000,00
Zdravotná starostlivosť pre vnútorných utečencov v Sýrii v Aleppo	Sýria	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	39 999,80
WASH intervencia a energetický udržateľná infraštruktúra pre sýrskych utečencov a Libanončanov v oblasti Bekaa	Libanon	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	38 633,35
Rehabilitácia dvoch vodných vrtov pre komunitu Hjeira v Sýrii	Sýria	Integra	35 153,10
Rozvoj komunit pozdĺž administratívnej hraničnej línie oddeľujúcej región Tskhinvali od zvyšku Gruzínska s dôrazom na miestnu samosprávu a rozvoj	Gruzínsko	MESA10	5 881,92
Vytvorenie štúdie uskutočniteľnosti projektu uvedenia do praxe nového bezpečnostného prvku cestnej premávky	Gruzínsko	endrius s.r.o.	10 000,00
Public interest-citizen participation in community development	Moldavsko	The public company "Gagauziya radiotelevizionu"	828,18
Kvalitná zdravotná starostlivosť s dôrazom na matky a deti v oblasti Masol	Keňa	Dvojfarebný svet	19 999,97
Podpora dosiahnutia hygienických štandardov EU a zapojenia žien včelárov pri spracovaní včelích produktov vo Vojvodine.	Srbsko	národné poľnohospodárske a potravinárske centrum	58 323,96
Eduhra: Dievčatá vs. chudoba	Rozvojové krajiny, bližšie neurčené	Impact Games	5 982,90
Dobrovoľníctvo v Kragujevac, v Srbsku	Srbsko	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	1 388,19
Childrens vision screening project	Moldavsko	Association for the Study of Chronic Diseases, NGO	2 947,96

Budovanie dobrej správy vecí verejných prostredníctvom podpory transparentnosti, digitalizácie a sociálnej inklúzie na juhu Moldavska	Moldavsko	Človek v ohrození, n.o.	87 271,91
---	-----------	-------------------------	-----------

* V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

5.7 Vyhodnotenie plnenia Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019 – 2023 v roku 2023

Logická matica pre monitorovanie pokroku v skvalitňovaní systému ODA SR

Cieľ – skvalitnenie systému ODA SR	Výsledok	Termín	Zodpovedné rezorty	Indikátor	Plnenie počas roka 2023
Efektívne nastavenie legislatívneho rámca	Novelizácia zákona 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov	2019	MZVEZ SR, MF SR	Schválenie návrhu novelizovaného zákona v NR SR	Zákon bol novelizovaný v roku 2019.
Výraznejšie zapojenie rezortov štátnej správy do rozvojovej spolupráce	Vytvorenie pracovnej koordinačnej skupiny pre rozvojovú spoluprácu a jej pravidelné zasadnutia	2019 a priebežne	MZVEZ SR	Zasadnutia koordinačnej pracovnej skupiny minimálne dvakrát ročne	Na zasadnutí KV v decembri 2022 bola zriadená pracovná skupina pre prípravu novej strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce na nasledujúce obdobie. Pracovná skupina začala svoju činnosť v januári 2023 a v priebehu roka sa stretla 7 krát.
	Využívanie nástrojov rozvojovej spolupráce definovaných v zákone o rozvojovej spolupráci v rámci jednotlivých rezortov	2019 a priebežne	MF SR, MŽP SR, MŠVVaM SR, MZ SR, EXIMBANKA SR	Podporené projekty a iné rozvojové intervencie financované z rozpočtových kapitol rezortov	V zmysle zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov je umožnené ostatným ústredným orgánom štátnej správy a orgánom územnej samosprávy využívať vybrané nástroje rozvojovej spolupráce, napr. poskytovanie vedomostí a skúseností. V roku 2022 však bola realizácia takýchto aktivít výrazne obmedzená vplyvom stále pretrvávajúcej pandémie COVID-19 ako aj vojenskou agresiou Ruska na Ukrajine. Postupne sa však nástroj poskytovania vedomostí a skúseností opäť naštartoval a v priebehu roka 2023 bolo zrealizovaných 6 projektov.
Posilnenie koherencie politik pre udržateľný rozvoj	Prijatie dodatku k štatútu Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorý rozširuje pôsobnosť Rady vlády SR pre Agendu 2030 o problematiku koherencie politik	2019	ÚPVVII SR	Prijatý dodatok k štatútu Rady vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj	Úloha bola splnená v roku 2019.
Posilnenie systému založeného na	Zavedenie systému cieľov, výsledkov	2019	MZVEZ SR	Systém cieľov, výsledkov	Implementácia systému založeného na výsledkoch (results-based management – RBM) má dlhodobý charakter, tento

výsledkoch	a indikátorov, vychádzajúceho z cieľov udržateľného rozvoja, pre partnerské regióny a krajiny			a indikátorov pre programové krajiny a partnerské regióny	princíp riadenia je potrebné postupne zaviesť do všetkých strategických, koncepcných i operačných dokumentov za účelom vzájomnej previazanosti a synergie. V rámci ambície, aby strednodobá stratégia ODA SR na nasledujúce obdobie implementovala RBM na jednotnej úrovni naprieč rezortmi a nástrojmi ODA, sa v roku 2023 realizoval 6 mesačný spoločný projekt s OECD, ktorý disponuje potrebnou expertízou a je zdrojom metodiky pre túto oblasť. Experti OECD na základe úzkej komunikácie s MZVEZ SR a SAMRS posúdili súčasné východiská pre zavedenie RBM a formulovali odporúčania, ktoré budú využité pri príprave novej strednodobej stratégie, ako aj pri praktickom zavádzaní RBM do praxe. Úloha pretrváva aj do ďalšieho obdobia.
Podpora implementácie dlhodobých rozvojových projektov s výraznejším dopadom	Zavedenie mechanizmu pre využívanie nástroja rámcovej dohody	2019 a následne každoročne	MZVEZ SR	Schválený projekt realizovaný na základe rámcovej dohody	Ďalšou z veľkých aktivít v roku 2023 bola výzva na projekt strategického partnerstva v Moldavskej republike. Tento nástroj bol v roku 2022 pilotne využitý v Keni. V Moldavsku bude počas piatich rokov (2023 – 2027) tento nástroj využívaný na podporu malých a stredných podnikateľov v oblasti agro-potravinárstva a udržateľného využívania prírodných zdrojov. Zdieľanie slovenskej expertízy a manažment projektu budú mať na starosti slovenskí experti z mimovládneho, či agro-potravinárskeho prostredia. Rozpočet projektu je 1 mil. eur
Postupné navyšovanie rozpočtu ODA SR ¹⁵	Zvýšený objem financií vynaložených na ODA SR	každoročne	MF SR, MZVEZ SR	Percentuálny nárast ODA SR v porovnaní s predchádzajúcim rokom	Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023 potvrdila cieľ postupného zvyšovania výdavkov na ODA SR vrátane mobilizácie finančných zdrojov súkromného sektora. Snaha o rast výdavkov na ODA SR bola opakovane deklarovaná aj v Programových vyhláseniach vlády od roku 2016. Slovensko naďalej výrazne zaostáva za plnením záväzku 0,33 % ODA/HND, keď v roku 2023 dosiahol tento ukazovateľ úroveň 0,14 %. Úloha pretrváva do ďalšieho obdobia.
Efektívnejšie zapájanie súkromného sektora do ODA SR	Vytvorenie a realizácia nového programu podnikateľských partnerstiev	2019 a každoročne	MZVEZ SR	Počet podporených podnikateľských projektov ročne: 3	V roku 2023 pokračovala realizácia Programu podnikateľských partnerstiev cez SAMRS – vyhlásené boli 2 samostatné výzvy. Jedna štandardná a druhá s výlučným zameraním na Ukrajinu. V rámci štandardnej výzvy SAMRS podpísala zmluvy o poskytnutí dotácie s tromi úspešnými žiadateľmi. Realizované boli 2 projekty v Keni (potravinová bezpečnosť a zdravotníctvo)

¹⁵V zmysle záverov Rady EÚ „Nové globálne partnerstvo k znižovaniu chudoby a udržateľnému rozvoju po roku 2015“ z 25.5.2015 (Dok. č. 9241/15)

					a 1 projekt na Ukrajine (infraštruktúra) v celkovej hodnote 347 730,00 EUR. V rámci výzvy s výlučným zameraním na Ukrajinu SAMRS podpísala zmluvy o poskytnutí dotácie s piatimi úspešnými žiadateľmi. Realizovaných bolo 5 projektov na Ukrajine (infraštruktúra a štúdie uskutočniteľnosti) v celkovej hodnote 456 345,48 EUR. V spolupráci s EXIMBANKA SR, sa hodnotili dva potenciálne projekty na realizáciu zvýhodnených vývozných úverov. Žiadny z nich však zatiaľ nedospel do štádia možnej realizácie. SAMRS aj v roku 2023 spolupracovala s UNDP a MZVEZ SR na realizácii nástroja pre podporu zapájania podnikateľov do rozvojovej spolupráce – UNDP Slovak Challenge Fund. V Bosne a Hercegovine a Srbsku bolo podporených 6 projektov v celkovej hodnote 193 092,5 USD.
	Realizácia nástroja zadávanie zákaziek	2019 a každoročne	MZVEZ SR	Počet podporených zákaziek na realizáciu rozvojových projektov: 1	Program zákaziek nebol ani v roku 2023 spustený z dôvodu komplexnej, technicky a časovo náročnej administrácie uvedeného nástroja, ktorá by vyžadovala aj legislatívne zmeny súvisiacich zákonov a predpisov. Úloha pretrváva do ďalšieho obdobia.
Zavedenie strategického prístupu k humanitárnej pomoci	Stratégia humanitárnej pomoci vypracovaná	2019	MZVEZ SR a MV SR	Schválenie Stratégie humanitárnej pomoci Slovenskej republiky	V marci 2021 vznikla medzirezortná pracovná skupina na zefektívnenie humanitárnej pomoci SR do zahraničia pod Koordinačným výborom pre rozvojovú spoluprácu SR. Jej členmi (okrem MZVEZ SR) sú zástupcovia MV SR, MO SR, MPRV SR, MZ SR, MH SR, SAMRS, Správa štátnych hmotných rezerv SR a Platformy rozvojových organizácií - Ambrela. Úlohou pracovnej skupiny je poskytnúť priestor na podrobnejšiu odbornú diskusiu, ktorá prispeje ku komplexnej príprave prvej stratégie poskytovania humanitárnej pomoci SR. Vzhľadom na súčasný vývoj humanitárnej krízy na Ukrajine, proces prípravy humanitárnej stratégie bude ukončený až po vyhodnotení skúseností z nej, nakoľko ide o radikálnu zmenu podmienok v prijímajúcich krajinách, ako aj nárokov na slovenské inštitúcie. Úloha pretrváva do ďalšieho obdobia.
Posilnenie systému evaluácie a monitoringu	Pravidelná realizácia evaluácií v zmysle Stratégie monitoringu a evaluácie	priebežne	MZVEZ SR	Evaluačné správy na úrovni strategických dokumentov ODA SR (Strednodobá stratégia, stratégie spolupráce	V roku 2023 sa uskutočnil monitoring projektu na Ukrajine, financovaného formou finančného príspevku, monitoring ukončených aj prebiehajúcich dotačných projektov v Gruzínsku a monitoring dotačných projektov v Iraku. V roku 2023 sa realizovala evaluácia desiatich projektov rozvojovej spolupráce SR v Moldavskej republike schválených v rámci výzvy č.

				s programovými krajinami), jednotlivých oblastí ODA SR (multilaterálna ODA SR, humanitárna pomoc, globálne vzdelávanie, zapájanie podnikateľov do ODA SR) a konkrétnych projektov	SAMRS/2019/MD/1, č. SAMRS/2020/MD/1 a č. SAMRS/2021/MD/1. Evaluáciu realizovala externá spoločnosť a záverečná evaluačná správa je dostupná na webovom sídle MZVEZ SR a SAMRS.
Posilnenie personálnych kapacít štátnej správy v oblasti rozvojovej spolupráce	Fungujúci rotačný mechanizmus diplomatov a rozvojových pracovníkov MZVEZ SR / SAMRS	2023	MZVEZ SR	V partnerských krajinách pôsobia štyria rozvojoví diplomati Slovenskej republiky	Aktuálne v zahraničí pôsobia traja rozvojoví diplomati, ktorí sú vyslaní v programových krajinách ODA SR (Keňa, Moldavsko, Gruzínsko). V budúcnosti je zámerom vyslať ďalších rozvojových diplomatov do vybraných partnerských krajín, limitujúcim faktorom je nedostatok finančných zdrojov. V prípade MZVEZ SR je nutné počítať do budúcnosti s potrebou ďalšieho navyšovania počtu zamestnancov venujúcich sa rozvojovej spolupráci pri neustále sa zvyšujúcich nárokoch na rozvojovú spoluprácu a rastúcej agende.
Zvyšovanie odborných kapacít	Zvyšovanie odborných kapacít rozvojových pracovníkov a diplomatov v oblasti rozvojovej spolupráce	priebežne	MZVEZ SR, MF, MV SR, MŽP SR, MO SR	Vytvorené plány vzdelávania a absolvovanie aspoň jedného vzdelávacieho kurzu ročne	Zamestnanci rezortov absolvovali viacero školení realizovaných cez programy UNDP a OECD. MZVEZ SR pre svojich zamestnancov vypracúva každoročný vzdelávací plán so širokou ponukou školení – v ústredí, zahraničí, či online.
	Zvyšovanie kapacít ekonomických diplomatov v oblasti rozvojovej spolupráce	priebežne	MZVEZ SR	Absolvovanie akreditovaného vzdelávacieho programu ekonomickými diplomatmi	S cieľom zvyšovania synergie aktivít ekonomickej diplomacie a rozvojovej spolupráce boli v rámci školení pre ekonomických diplomatov zavedené prednášky na tému rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky.
Zefektívnenie fungovania SAMRS	Úspešná realizácia hodnotenia Pillar Assessment EÚ	2019	MZVEZ SR	SAMRS je oprávnená spravovať finančné prostriedky EÚ	Od roku 2020 SAMRS získala pozitívne hodnotenie v audite Európskej komisie v siedmych pilieroch rozvojovej spolupráce. Agentúra sa týmto zaradila medzi subjekty, ktoré môžu z poverenia Európskej komisie dohliadať na realizáciu

					rozvojových projektov financovaných z fondov EÚ. Pilotný projekt delegovanej spolupráce EÚ v Moldavsku bol koncom roku 2023 úspešne ukončený. V realizácii sú dva nové projekty delegovanej spolupráce v Srbsku a v Afrike (Keňa + Juhoafrická republika). V štádiu prípravy je ďalší nový projekt v Gruzínsku. Realizuje sa aj hodnotenie ďalšieho z pilierov (5. pilier – verejné obstarávanie), ktorého audit je naplánovaný na jún 2024.
Posilnenie postavenia EXIMBANKY SR vo vzťahu k rozvojovej spolupráci	Úspešná realizácia hodnotenia Pillar Assessment EÚ	2019	EXIMBANKA SR, MF SR	EXIMBANKA SR je oprávnená spravovať finančné prostriedky EÚ	EXIMBANKA SR v roku 2021 získala oprávnenie na delegovanú spoluprácu EÚ ako implementačný partner Európskej komisie. Toto oprávnenie by malo priniesť aj ďalšie príležitosti pre zapojenie podnikateľského sektora do rozvojovej spolupráce.
Zvýšenie verejného povedomia o aktivitách SlovakAid	Informačné, popularizačné a vzdelávacie aktivity pre verejnosť realizované	každoročne	MZVEZ SR, MF SR	Každoročne realizované podujatia 3	Vo februári 2023 sa v kláštore Klarisiiek v Bratislave uskutočnila výstava fotografií, mapujúcich poskytovanie humanitárnej pomoci Ukrajine realizáciou projektov, podporených z urgentnej humanitárnej výzvy SlovakAid na pomoc Ukrajine v roku 2022. V marci sa SAMRS spolupodieľala na podujatí Dobrovoľník roka – SRDCE na dlani v priestoroch MZVEZ, počas ktorého boli ocenení dobrovoľníci za rok 2022. V máji sa uskutočnilo otvorenie výstavy Generácia zlomu – Čo nás môže naučiť Keňa na pôde Slovenského národného divadla za účasti zástupcov MZVEZ SR, mimovládneho sektora, najmä partnerov SlovakAid, odbornej a laickej verejnosti. Po vernisáži výstavy nasledovala diskusia s autorkou fotografií a aktérmi slovenskej oficiálnej rozvojovej spolupráce. V júni sa uskutočnil Deň otvorenej diplomacie, v rámci ktorej bola prezentovaná činnosť SAMRS a projektov podporených z prostriedkov SlovakAid. V júni takisto prebiehala exteriérová výstava o distribúcii humanitárnej pomoci na Ukrajinu, ktorá bola zorganizovaná na okraj podujatia Tidewater – stretnutia 31 členov Výboru OECD pre rozvojovú spoluprácu v Bratislave. Značka SlovakAid bola prezentovaná aj na festivale Pohoda v Trenčíne. Pri príležitosti výročia 30 rokov členstva SR v OSN a 20 rokov ODA SR bol v septembri v Modrom salóne SND premietnutý film Tri životy – výstup z projektu, podporeného SlovakAid, po ktorom nasledovala diskusia na tému SDG1 o generáčnej chudobe. Riaditeľ SAMRS sa v októbri zúčastnil diskusie so študentmi na Evanjelickom gymnáziu v Tisovci (EGT). SAMRS sa v

					<p>novembri zúčastnila na festivale Jeden svet a bola súčasťou podujatia SlovakAid Development Summit, kde sa uskutočnil krst knihy 20 rokov ODA SR/ 20 years of Slovak ODA a Slovak Development Festival pre širokú verejnosť v bratislavskom nákupnom centre Aupark.</p>
Zvýšené mediálne pokrytie aktivít SlovakAid	2023	MZVEZ SR, MF SR	Zvýšenie povedomia o existencii a aktivitách SlovakAid na 20% (výhodisková hodnota z prieskumu ver. mienky z 09/2018 – 8%)	<p>V roku 2023 bola spustená 2. fáza kampane Naša pomoc nepozná hranice zameranej na zviditeľnenie značky SlovakAid a pripomenutie 20. výročia poskytovania ODA SR. Kampaň zasiahla počas oboch fáz 300 000 jednotlivcov cez posty na Facebookovom a Instagramovom kanále SlovakAid a dvoch zapojených influencerov. V roku 2023 bola spustená aj minikampaň k projektu EÚ DEL v Moldavsku, ktorá bola zverejnená na sociálnych sieťach a pozostávala z 5 postov prezentujúcich výstupy projektu na podporu nezávislosti lokálnych médií v Moldavsku. MZVEZ SR zároveň zorganizovalo online prenos diskusie z dielne Hlboká online o ODA SR pri príležitosti 20. výročia jej poskytovania a mimovládna organizácia Svet medzi riadkami pripravila diskusiu vo forme podcastu na podcasty.sme.sk o rozvojovej spolupráci, kde misiu SAMRS a aktivity pod značkou SlovakAid prezentoval riaditeľ SAMRS. Vzhľadom k tomu, že v roku 2023 sa realizovali aktivity súvisiace s 20. výročím poskytovania ODA SR, prieskum verejnej mienky je plánovaný na rok 2024. K 31.12.2023 bolo na webovej stránke SAMRS zverejnených 27 tlačových správ a oznamov o agende SlovakAid a aktivitách SAMRS. Podiel nových návštevníkov ako aj počet videní webu SlovakAid narástol oproti predchádzajúcemu kalendárnemu roku. Nárast sledovateľov bol zaznamenaný aj na facebookovom, instagramovom, X a tiež linkedin-ovom profile. Značku SlovakAid promuje tiež MF SR na stránkach svojich projektov (https://publicfinance.undp.sk/en/), ako aj na sociálnych sieťach.</p>	

